

Productschap
Zuivel

S T A T I S T I S C H
J A A R O V E R Z I C H T

Inhoud

	PZ in het kort	2
	Overzicht van tabellen en figuren	3
Hoofdstuk 1	Nederlandse zuivelsector in 2008	9
Hoofdstuk 2	Melkveehouderij	29
	• Melkgeitenhouderij	37
Hoofdstuk 3	Zuivelindustrie	39
Hoofdstuk 4	Groot- en detailhandel	45
Hoofdstuk 5	Uitvoer	53
Hoofdstuk 6	Invoer	69
Hoofdstuk 7	EU en 3^e landen	83
	• EU-regelingen	85
	• Melkveehouderij	90
	• Productie	98
	• Consumptie	105
	• Uitvoer	108
	• Invoer	113
	Trefwoordenregister	118

PZ IN HET KORT

Het Productschap Zuivel is een publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie. In het bestuur van het productschap zijn ondernemers en werknemers vertegenwoordigd die werkzaam zijn in alle schakels van de zuivelsector: melkveehouderij, industrie, groot- en detailhandel.

Het productschap ondersteunt de zuivelsector. Het heeft de bevoegdheid om regelgeving vast te stellen en heffingen te opleggen en levert meerwaarde op basis van specialisatie, deskundigheid, efficiency en servicegerichtheid.

De doelstellingen van het productschap zijn het bevorderen van een duurzame concurrentiepositie en de kwaliteit van ondernemerschap, arbeid en product. Daarnaast het bevorderen van voedselveiligheid, diergezondheid en milieukwaliteit.

Taken

- Markt en informatie: voorlichting over sector en producten, marktinformatie, arbeidsaangelegenheden; budget € 2 miljoen;
- Kwaliteit en voedselveiligheid: regelgeving en toezicht, monitoring en bestrijding dierziekten, normalisatie; budget € 9 miljoen;
- Innovatie en onderzoek: melkveehouderij, dierziekten, milieu, melkkwaliteit; budget € 9 miljoen;
- Medebewind: melkquotering, in- en uitvoerregelingen, schoolmelk. Nationaal: ureumbepaling.

DUTCH DAIRY BOARD IN BRIEF

The Dutch Dairy Board is an organisation established by public law. The Board of Governors of the Board includes employer and employee representatives from every segment of the Dutch dairy sector including dairy farming, dairy industry and wholesale and retail trade in dairy products.

The Board assists the dairy sector. It imposes levies and has regulatory competence in the field of dairy and provides added value to the sector through developing specific competences and know-how. These are made available to its partners by combining an efficient operational system with a customer-oriented attitude.

The Board's objectives are to promote a sustained, competitive position of the Dutch dairy sector, as well as to stimulate the quality of entrepreneurship, labour and product. Besides that, to enhance food safety, animal health and environmental quality.

Responsibilities

- Market and information: provision on information on dairy related issues, market information, labour affairs; € 2 million budget;
- Food quality and food safety: the issuing of specific regulations and the supervision of inspection, monitoring, control and eradication of animal diseases, standardization; € 9 million budget;
- Innovation and research: dairy farming, animal diseases, environment, milk quality; € 9 million budget;
- Implementation of most of the European Union market regulations relating to the dairy sector: milk quota regulation, import and export regulations for dairy products, support grants for school milk. On a national level: determination of the urea content of milk.

OVERZICHT VAN TABELLEN EN FIGUREN**Hoofdstuk 1****Nederlandse zuivelsector in 2008**

Figuur 1	Opbrengst van melk	11
Figuur 2	Melkquotum en melkaanvoer	13
Figuur 3	Aantal melkquotumhouders naar grootteklasse	13
Figuur 4	Uitbetaalde melkprijs Nederland	13
Tabel 1	Melkaanvoer en productie van melk en melkproducten	15
Figuur 5	Productiewaarde Nederlandse zuivelindustrie	15
Figuur 6	Ontwikkeling consumentenprijsindices (CPI)	17
Figuur 7	Hoofdelijk verbruik	17
Tabel 2	Totale Nederlandse uitvoer van melk en melkproducten	19
Figuur 8	Uitvoerwaarde (inclusief intrahandel) van diverse zuivelproducten	19
	Kaas	
Figuur 9	Nederlandse productie in Europese context	21
Figuur 10	Export en import	21
Figuur 11	Indicatieprijs Nederlandse gouda t.o.v. wereldmarktprijs cheddar	21
	Boter	
Figuur 12	Nederlandse productie in Europese context	23
Figuur 13	Export en import	23
Figuur 14	Nederlandse notering t.o.v. wereldmarktprijs	23
	Niet-mager melkpoeder	
Figuur 15	Nederlandse productie in Europese context	25
Figuur 16	Export en import	25
Figuur 17	Nederlandse notering t.o.v. wereldmarktprijs	25
	Mager melkpoeder	
Figuur 18	Nederlandse productie in Europese context	27
Figuur 19	Export en import	27
Figuur 20	Nederlandse notering t.o.v. wereldmarktprijs	27

Hoofdstuk 2**Melkveehouderij**

Tabel 3	Kengetallen van de melkveehouderij en het grondgebruik	31
Tabel 4	Aantal melkveebedrijven: indeling naar aantal melk- en kalfkoeien per bedrijf	31
Tabel 5	Aantal melk- en kalfkoeien: indeling naar aantal melk- en kalfkoeien per bedrijf	31
Figuur 21	Kengetallen van de melkveehouderij	32
Tabel 6	Melkstallen: indeling naar aantallen per soort melkstal	33
Tabel 7	Uitbetaalde melkprijs Nederland	33
Figuur 22	Kwaliteit van aan zuivelfabrieken geleverde boerderijmelk	34
Tabel 8	Melkquotum en superheffing	35
Tabel 9	Ontwikkeling in de relatieve verdeling van quotumhouder en basisquotum, naar grootteklasse	35
Tabel 10	Omvang quotummutaties	35
Tabel 11	Consumentenleveringen door boerderijzuivelbereiders	36
	Melkgeitenhouderij	
Tabel 12	Kengetallen van de melkgeitenhouderij	37
Tabel 13	Aantal melkgeitenbedrijven: indeling naar aantal melkgeiten per bedrijf	37
Tabel 14	Aantal melkgeiten: indeling naar aantal melkgeiten per bedrijf	37

Hoofdstuk 3

Tabel 15	Kengetallen van de zuivelindustrie	41
Tabel 16	Aantal fabrieken naar productie-inrichting	41
Figuur 23	Locatie van zuivelfabrieken	42
Tabel 17	Productie en verwerking van de melk	43
Tabel 18	Productie van fabriekskaas per soort	44
Tabel 19	Productie en verwerking van de geitenmelk	44

Hoofdstuk 4

Tabel 20	Jaargemiddelden officiële Nederlandse noteringen	47
Tabel 21	Consumentenprijsindices (CPI) alle huishoudens	47
Tabel 22	Huishoudelijke aankopen van een aantal zuivelproducten	48
Tabel 23	Totale menselijke consumptie en per hoofd verbruikte hoeveelheden melk en zuivelproducten	50
Tabel 24	Via zuivelfabrieken in consumptie gebrachte en per hoofd verbruikte hoeveelheden consumptiemelk en consumptiemelkproducten	51

Hoofdstuk 5

Tabel 25	Uitvoer (inclusief intrahandel) Uitvoer (inclusief intrahandel) van melk- en zuivelproducten in hoeveelheden	55
Tabel 26	Uitvoer (inclusief intrahandel) van melk- en zuivelproducten in waarden	56
Tabel 27	Uitvoer (inclusief intrahandel) van kaas	57
Tabel 28	Uitvoer (inclusief intrahandel) van boter	58
Tabel 29	Uitvoer (inclusief intrahandel) van boterolie	59
Tabel 30	Uitvoer (inclusief intrahandel) van gecondenseerde melk met suiker	60
Tabel 31	Uitvoer (inclusief intrahandel) van gecondenseerde melk zonder suiker	61
Tabel 32	Uitvoer (inclusief intrahandel) van niet-mager melkpoeder	62
Tabel 33	Uitvoer (inclusief intrahandel) van mager melkpoeder	63
Tabel 34	Uitvoer (inclusief intrahandel) van room	64
Tabel 35	Uitvoer (inclusief intrahandel) van volle melk	65
Tabel 36	Uitvoer (inclusief intrahandel) van lactose en melksuikerstroop	66
Tabel 37	Uitvoer (inclusief intrahandel) van wei in poedervorm	67

Hoofdstuk 6

Tabel 38	Invoer (inclusief intrahandel) Invoer (inclusief intrahandel) van melk- en zuivelproducten in hoeveelheden	71
Tabel 39	Invoer (inclusief intrahandel) van melk- en zuivelproducten in waarden	72
Tabel 40	Invoer (inclusief intrahandel) van kaas	73
Tabel 41	Invoer (inclusief intrahandel) van boter	74
Tabel 42	Invoer (inclusief intrahandel) van boterolie	75
Tabel 43	Invoer (inclusief intrahandel) van gecondenseerde melk met suiker	76
Tabel 44	Invoer (inclusief intrahandel) van gecondenseerde melk zonder suiker	77
Tabel 45	Invoer (inclusief intrahandel) van niet-mager melkpoeder	78
Tabel 46	Invoer (inclusief intrahandel) van mager melkpoeder	79
Tabel 47	Invoer (inclusief intrahandel) van room	80
Tabel 48	Invoer (inclusief intrahandel) van volle melk	81
Tabel 49	Invoer (inclusief intrahandel) van wei in poedervorm	82

Hoofdstuk 7**EU en 3^e landen****EU-regelingen**

Tabel 50	Afzetregelingen in de EU	85
Tabel 51	Melkquotum en over- of onderschrijding per EU-lidstaat	86
Tabel 52	Basis- en interventieprijsen in de EU	87
Tabel 53	Vorraden boter en mager melkpoeder in de EU	87
Tabel 54	Steunbedragen voor ondermelk, melkpoeder en boter in de EU	88
Figuur 24	Steunbedragen voor ondermelk en melkpoeder in de EU 1999-2009	88
Figuur 25	Restituties in de EU bij uitvoer naar 3 ^e landen 1999-2009	89
Tabel 55	Restituties in de EU bij uitvoer naar 3 ^e landen	89

Melkveehouderij

Tabel 56	Aantal melkveehouders	90
Tabel 57	Aantal melkkoeien	91
Tabel 58	Aantal melkkoeien per bedrijf	92
Tabel 59	Gemiddelde melkgift per koe	93
Tabel 60	Gemiddelde koemelkproductie per bedrijf	94
Tabel 61	Melkaanvoer koemelk	95
Tabel 62	Productie van geitenmelk	96
Tabel 63	Grootste zuivelconcerns in de wereld	97
Tabel 64	Productie van biologische melk	97

Productie

Tabel 65	Productie van fabriekskaas (alleen uit koemelk)	98
Tabel 66	Productie van boter	99
Tabel 67	Productie van consumptiemelk	100
Tabel 68	Productie van gecondenseerde melk	101
Tabel 69	Productie van niet-mager melkpoeder	102
Tabel 70	Productie van mager melkpoeder	103
Tabel 71	Productie van geitenkaas	104

Consumptie

Tabel 72	Hoofdelijk verbruik van fabriekskaas (alleen uit koemelk)	105
Tabel 73	Hoofdelijk verbruik van boter	106
Tabel 74	Hoofdelijk verbruik consumptiemelk	107

Uitvoer

Tabel 75	Uitvoer door de EU-lidstaten en een aantal 3 ^e landen van kaas	108
Tabel 76	Uitvoer door de EU-lidstaten en een aantal 3 ^e landen van boter en boterolie	109
Tabel 77	Uitvoer door de EU-lidstaten en een aantal 3 ^e landen van gecondenseerde melk	110
Tabel 78	Uitvoer door de EU-lidstaten en een aantal 3 ^e landen van niet-mager melkpoeder	111
Tabel 79	Uitvoer door de EU-lidstaten en een aantal 3 ^e landen van mager melkpoeder	112

Invoer

Tabel 80	Invoer door de EU-lidstaten van kaas	113
Tabel 81	Invoer door de EU-lidstaten van boter en boterolie	114
Tabel 82	Invoer door de EU-lidstaten van gecondenseerde melk	115
Tabel 83	Invoer door de EU-lidstaten van niet-mager melkpoeder	116
Tabel 84	Invoer door de EU-lidstaten van mager melkpoeder	117

LIST OF TABLES AND GRAPHS

Chapter 1

Dutch dairy sector in 2008

Graph 1	Value of milk	11
Graph 2	Milk quota and milk deliveries	13
Graph 3	Number of milk quota holders, by size category	13
Graph 4	Milkprice pay-out in the Netherlands	13
Table 1	Milk delivery and processing of milk and milk products	15
Graph 5	Value of production Dutch dairy industry	15
Graph 6	Trend in consumer price indexes	17
Graph 7	Per capita consumption	17
Table 2	Total Dutch exports of milk and milk products	19
Graph 8	Exportvalue (intra-trade included) of various dairy products	19

Cheese

Graph 9	Dutch production in European context	21
Graph 10	Export and import	21
Graph 11	Indicative price Dutch gouda vs. world market price cheddar	21

Butter

Graph 12	Dutch production in European context	23
Graph 13	Export and import	23
Graph 14	Dutch quotation vs. world market price	23

Non-skimmed milk powder

Graph 15	Dutch production in European context	25
Graph 16	Export and import	25
Graph 17	Dutch quotation vs. world market price	25

Skimmed milk powder

Graph 18	Dutch production in European context	27
Graph 19	Export and import	27
Graph 20	Dutch quotation vs. world market price	27

Chapter 2

Dairy Farming

Table 3	Key figures for dairy farming and use of land	31
Table 4	Number of dairy farms: classified according to the number of dairy cows per farm	31
Table 5	Number of dairy cows: classified according to the number of dairy cows per farm	31
Graph 21	Key figures for dairy farming	32
Table 6	Milking parlours: classified according to the number of different types of milking parlour	33
Table 7	Milkprice pay-out in the Netherlands	33
Graph 22	Quality of raw milk supplied to dairy factories	34
Table 8	Milk quota and superlevy	35
Table 9	Trend in relative distribution of quota holder and basic quota, by size category	35
Table 10	Milk quantities, changes in quotas	35
Table 11	Dairy products supplied to consumers by on-farm processors	36
	Dairy goat Farming	
Table 12	Key figures for dairy goat farming	37
Table 13	Number of dairy goat farms: classified according to the number of dairy goats per farm	37
Table 14	Number of dairy goats: classified according to the number of dairy goats per farm	37

Chapter 3	Dairy Industry	
Table 15	Key figures of the dairy industry	41
Table 16	Number of factories by production output	41
Graph 23	Location of dairy factories	42
Table 17	Milk production and processing	43
Table 18	Production of factory cheese, per type	44
Table 19	Goatmilk production and processing	44
Chapter 4	Wholesale and Retail	
Table 20	Dutch official quotations, yearly averages	47
Table 21	Consumer price indexes all households	47
Table 22	Household consumption of a number of dairy products	48
Table 23	Total and per capita human consumption of milk and dairy products	50
Table 24	Liquid milk and liquid milk products supplied for consumption by dairy factories and quantities consumed per capita	51
Chapter 5	Exports (intra-trade included)	
Table 25	Export (intra-trade included) of milk and dairy products, by quantities	55
Table 26	Export (intra-trade included) of milk and dairy products, by value	56
Table 27	Export (intra-trade included) of cheese	57
Table 28	Export (intra-trade included) of butter	58
Table 29	Export (intra-trade included) of butter oil	59
Table 30	Export (intra-trade included) of sweetened condensed milk	60
Table 31	Export (intra-trade included) of unsweetened condensed milk	61
Table 32	Export (intra-trade included) of non-skimmed milk powder	62
Table 33	Export (intra-trade included) of skimmed milk powder	63
Table 34	Export (intra-trade included) of cream	64
Table 35	Export (intra-trade included) of whole milk	65
Table 36	Export (intra-trade included) of lactose and lactose syrup	66
Table 37	Export (intra-trade included) of whey powder	67
Chapter 6	Imports (intra-trade included)	
Table 38	Import (intra-trade included) of milk and dairy products, by quantities	71
Table 39	Import (intra-trade included) of milk and dairy products, by value	72
Table 40	Import (intra-trade included) of cheese	73
Table 41	Import (intra-trade included) of butter	74
Table 42	Import (intra-trade included) of butter oil	75
Table 43	Import (intra-trade included) of sweetened condensed milk	76
Table 44	Import (intra-trade included) of unsweetened condensed milk	77
Table 45	Import (intra-trade included) of non-skimmed milk powder	78
Table 46	Import (intra-trade included) of skimmed milk powder	79
Table 47	Import (intra-trade included) of cream	80
Table 48	Import (intra-trade included) of whole milk	81
Table 49	Import (intra-trade included) of whey powder	82

Chapter 7**EU and other countries****EU regulations**

Table 50	Marketing measures in the EU	85
Table 51	Milk quota and milk production in excess or deficit of the allocated quota per EU member state	86
Table 52	Base and intervention prices in the EU	87
Table 53	EU stocks of butter and skimmed milk powder	87
Table 54	EU support levels for skimmed milk, milk powder and butter	88
Graph 24	EU support levels for skimmed milk and milk powder 1999-2009	88
Graph 25	EU export refunds 1999-2009	89
Table 55	EU export refunds	89

Dairy Farming

Table 56	Number of dairy farmers	90
Table 57	Number of dairy cows	91
Table 58	Number of dairy cows per farm	92
Table 59	Average milk yield per cow	93
Table 60	Average cows' milk production per farm	94
Table 61	Milk deliveries cows' milk	95
Table 62	Production of goats' milk	96
Table 63	Largest dairy industries in the world	97
Table 64	Production of organic milk	97

Production

Table 65	Production of factory cheese (cows' milk only)	98
Table 66	Production of butter	99
Table 67	Production of liquid milk	100
Table 68	Production of condensed milk	101
Table 69	Production of non-skimmed milk powder	102
Table 70	Production of skimmed milk powder	103
Table 71	Production of cheese from goats' milk	104

Consumption

Table 72	Per capita consumption of factory cheese (cows' milk only)	105
Table 73	Per capita consumption of butter	106
Table 74	Per capita consumption of liquid milk	107

Export

Table 75	Cheese export by the EU member states and a number of other countries	108
Table 76	Butter and butter oil export by the EU member states and a number of other countries	109
Table 77	Condensed milk export by the EU member states and a number of other countries	110
Table 78	Non-skimmed milk powder export by the EU member states and a number of other countries	111
Table 79	Skimmed milk powder export by the EU member states and a number of other countries	112

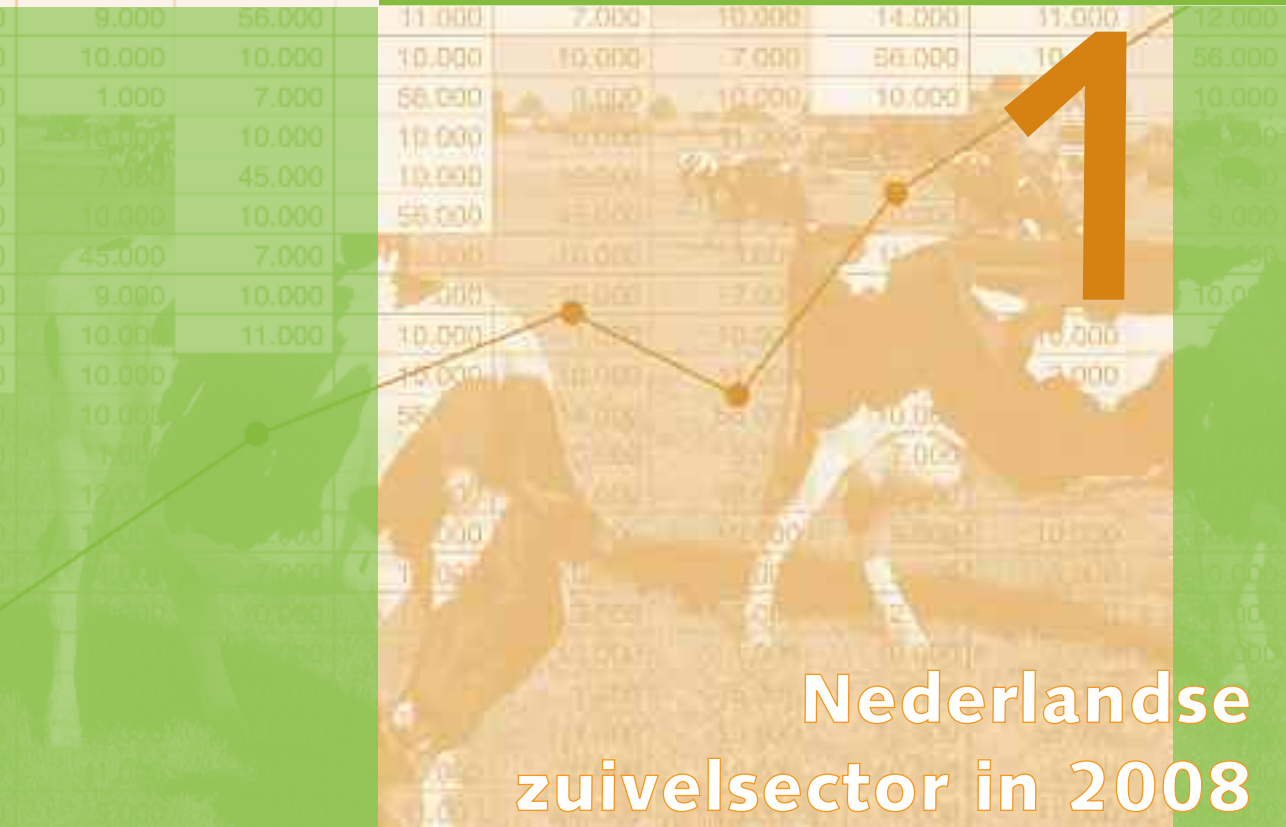
Import

Table 80	Cheese import by the EU member states	113
Table 81	Butter and butter oil import by the EU member states	114
Table 82	Condensed milk import by the EU member states	115
Table 83	Non-skimmed milk powder import by the EU member states	116
Table 84	Skimmed milk powder import by the EU member states	117

© Data may be reproduced only if the source is cited

10.000	9.000
1.000	6.000
12.000	78.000
12.000	45.000
14.000	7.000
3.000	10.000
10.000	5.000
10.000	10.000
45.000	14.000
11.000	10.000

Hoofdstuk

Nederlandse
zuivelsector in 2008

MARKTBEELD 2008

Disbalans markt leidt tot sterke prijsdalingen

In 2008 kreeg de zuivelmarkt te maken met forse vraaguitval en een toenemend aanbod. Hierdoor raakte de markt uit balans, wat vooral in de tweede helft van 2008 tot sterke prijsdalingen leidde. Eerste aanzet voor de terugval in de vraag waren de ongekende prijsstijgingen in 2007. Kopers werden terughoudend en er vond substitutie plaats van zuivel door plantaardige producten. Doordat de wereldeconomie eind 2008 in een diepe crisis belandde, nam de vraag naar zuivel nog verder af. Dit zorgde met name in het laatste kwartaal voor een versnelling in de prijsdalingen, zowel op de wereldmarkt als op de EU-zuivelmarkt. Door het ontbreken van de mogelijkheid tot interventie was er op dat moment geen vangnet in de EU-markt aanwezig. In november en december daalde de opbrengstprijis van melk op basis van de Nederlandse noteringen voor boter en mager melkpoeder dan ook zelfs onder de (theoretische) bodem in de Europese markt (prijs van melk op basis van interventieprijsen, zie figuur 1).

Terwijl de vraag zich wereldwijd negatief ontwikkelde, nam het aanbod van melk per saldo verder toe. De gunstige melkprices eind 2007 en de eerste helft van 2008 stimuleerden melkveehouders om de productie op te voeren. Groei van de melkproductie vond met name plaats in de Verenigde Staten en landen in Zuid-Amerika, zoals Brazilië en Argentinië. Ook in de Europese Unie werd in eerste instantie veel meer melk geproduceerd. Doordat het marktsentiment halverwege het jaar snel omsloeg, nam het groeitempo echter af. De EU-melkaanvoer steeg per saldo daardoor maar met 0,5%. In een aantal toonaangevende zuivellanden nam de melkproductie zelfs af. In Nieuw-Zeeland, de belangrijkste exporteur op de wereldmarkt, werd in het seizoen 2007/08 (juni-mei) 2,6% minder geproduceerd, veroorzaakt door droogte aan het begin van 2008. Ongunstige weersomstandigheden waren ook de oorzaak van de productiedaling in het Australische melk - seizoen 2007/08 (juli-juni), waarmee de negatieve lijn van de jaren daarvoor werd doorgezet.

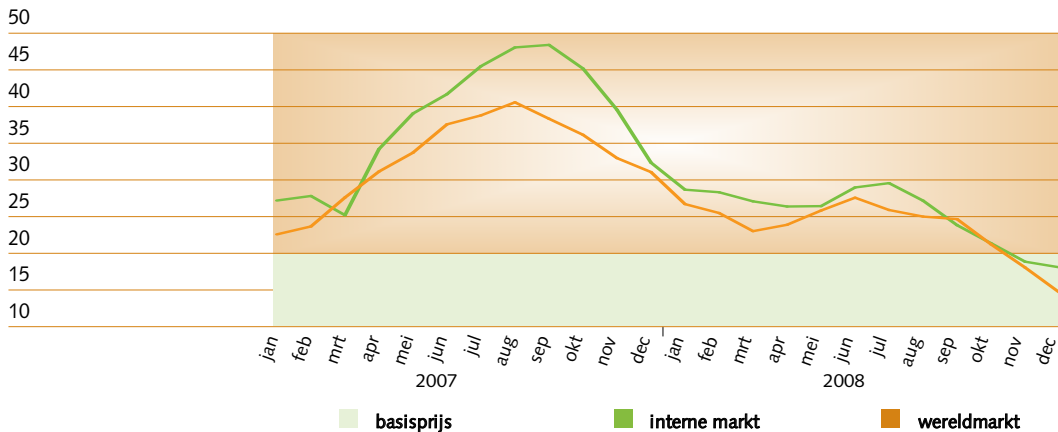
Op de wereldmarkt manifesteerden de Verenigde Staten zich als een aanbieder van formaat. Het aandeel van de Verenigde Staten in de wereldhandel steeg in 2008 sterk, naar ruim boven de 10%. In alle productgroepen werden dubbele groeicijfers gerealiseerd. Door de lage dollarkoers kon het land goedkoop aanbieden. Bovendien profiteerden Amerikaanse exporteurs van het afgenomen aanbod uit Nieuw-Zeeland en Australië. De uitvoer vanuit Nieuw-Zeeland daalde voor het eerst sinds jaren. Het aandeel van de EU in de mondiale zuivelhandel bleef dankzij de sterk toegenomen export van niet-mager melkpoeder vrijwel stabiel. De EU-uitvoer van andere producten nam daarentegen fors af. De prijzen op de wereldmarkt daalden sneller dan op de EU-markt, waardoor het steeds moeilijker werd om naar derde landen uit te voeren. Met name de uitvoer van boter daalde aanzienlijk. Door de sterke afname van de export bouwden de voorraden in de EU zich weer snel op, waardoor de druk op de prijzen verder toenam.

Opbrengst van melk¹⁾

Figuur 1

Value of milk

(€ per 100 kg melk met 3,7% vet)

1) De basisprijs is een berekende prijs van melk met 3,7% vet op basis van de interventieprijsen voor boter en mager melkpoeder. Zij is een maat voor de bodem in de Europese markt. Op dezelfde manier kan op basis van de Nederlandse noteringen voor boter en mager melkpoeder een theoretische marktprijs van melk op de interne markt worden berekend. Deze methodiek toegepast op basis van wereldmarktprijzen levert een theoretisch wereldmarktprijsniveau op.

MELKVEEHOUDERIJ

Ondanks verruiming forse overschrijding quotum

Nederland kreeg in het quotumjaar 2008/09 2,5% meer melkquotum toebedeeld. Het beschikbare quotum voor fabrieksleveringen kwam daardoor uit op 11,4 miljard kg. Ondanks de uitbreiding van het melkquotum vond er een forse overschrijding plaats van 1,4%, gelijk aan een hoeveelheid van 157 miljoen kg. De superheffing in deze heffingsperiode kwam daardoor uit op bijna 44 miljoen euro. In het quotumjaar 2007/08 moest 40 miljoen euro aan superheffing worden afgedragen. De overschrijding in deze periode bedroeg 143 miljoen kg.

Schaalvergroting zet door

Het totaal aantal Nederlandse quotumhouders was per 31 maart 2009 tot onder de 20 duizend gedaald, 2,2% minder dan in het vorige seizoen. De afname was minder sterk dan in de vorige jaren, die gemiddelde dalingen van 4 à 5% lieten zien.

De schaalvergroting zet onverminderd door. Gemiddeld had een melkveehouder in 2008/09 een melkquotum van 575 duizend kg, 4,7% meer dan in 2007/08. Met name het aantal quotumhouders in de klasse boven de 800 duizend kg nam met 11% sterk toe tot ruim 3.900, gelijk aan 20% van het totaal aantal quotumhouders. In de klassen onder de 600 duizend kg daalde het aantal quotumhouders gemiddeld met 6%.

Melkprijs 2008 gemiddeld 2% hoger

Prijsfluctuaties op de zuivelmarkt vertalen zich als gevolg van de afbouw van het EU-landbouwbeleid steeds directer in de uitbetaalde melkprijs. Het hoge niveau van de marktprijzen eind 2007 en begin 2008 heeft dan ook een duidelijke invloed gehad.

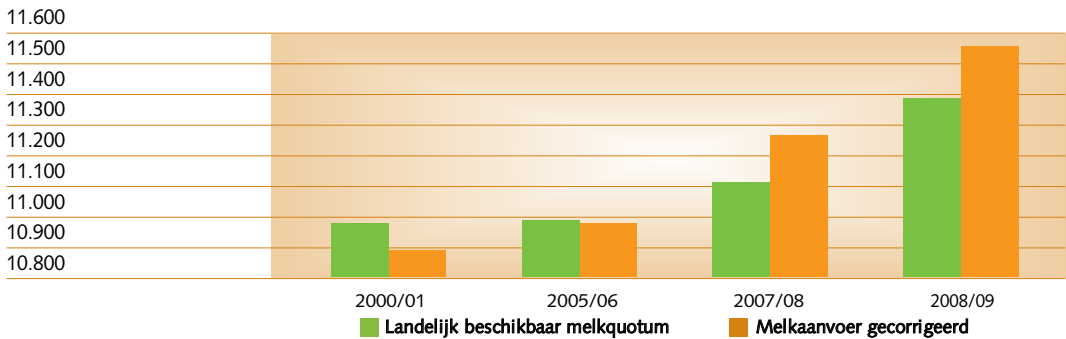
Na jaren van daling nam de gemiddelde melkprijs in 2007 sterk toe. Ook in 2008 werd een hogere gemiddelde melkprijs gerealiseerd, doordat pas in het najaar een significante daling van de voorschotprijzen inzette. Het gemiddelde melkprijsniveau in 2008 kwam uit op € 35,95 per 100 kg melk, een stijging van 2,3%.

Melkquotum en melkaanvoer

Figuur 2

Milk quota and milk deliveries

(x miljoen kg)

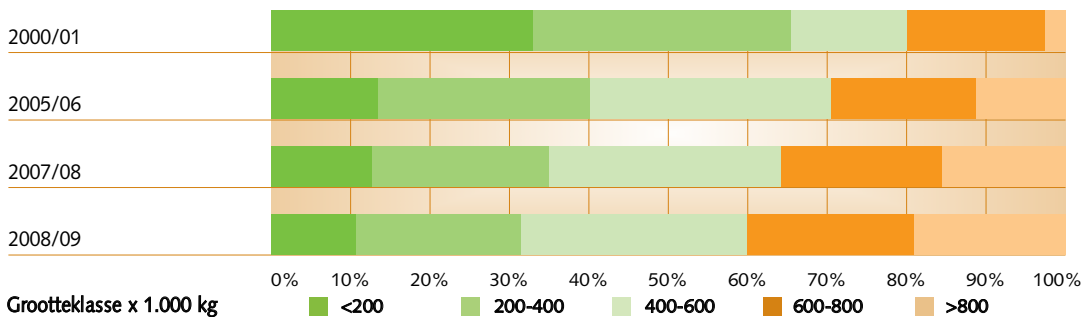

Aantal melkquotumhouders naar grootteklasse

Figuur 3

Number of milk quota holders, by size category

(%)

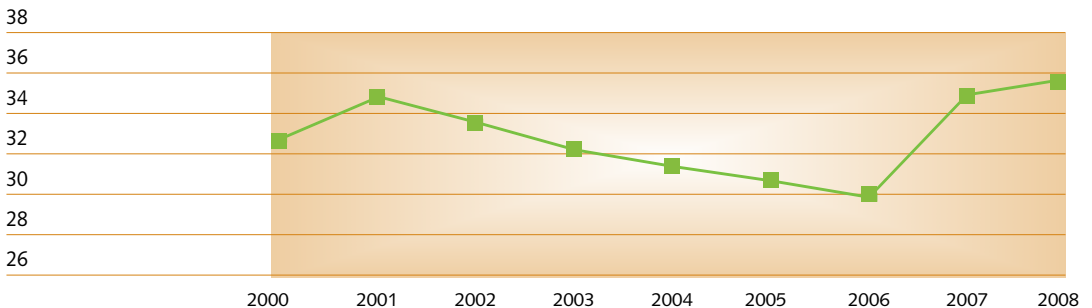

Uitbetaalde melkprijs Nederland

Figuur 4

Milkprice pay-out in the Netherlands

(€ per 100 kg exclusief btw)

INDUSTRIËLE VERWERKING

Sterke stijging productie melkpoeder, afname in kaas

De Nederlandse melkaanvoer nam in 2008 met 3,6% toe tot 11,3 miljard kg. De voor verwerking in fabrieken beschikbare melkplas (inclusief import) steeg met 3,5% tot een volume van bijna 12,3 miljard kg. Deze toename werd bijna geheel gedekt door de gestegen melkaanvoer.

In tegenstelling tot de voorgaande jaren nam de kaasproductie in 2008 met 1,2% af tot bijna 724 duizend ton. Ook de boterproductie daalde als gevolg van de slechte marktontwikkelingen met 3,8%, waardoor het volume uitkwam op 124 duizend ton. De extra melk is voornamelijk verwerkt tot melkpoeder. De productie van mager melkpoeder steeg met 31,1% sterk, waardoor het volume uitkwam op meer dan 55 duizend ton. De niet-mager melkpoeder productie nam dankzij de goede exportontwikkelingen met 16% toe tot bijna 127 duizend ton, het grootste volume in meer dan tien jaar tijd.

Van gecondenseerde melk werd 3,4% meer gefabriceerd. De productie bedroeg 342 duizend ton. Het volume van de in consumptie gebrachte consumptiemelk en -producten daalde sterk met 3,5%. De afname betrof vooral consumptiemelk.

Productiewaarde vrijwel gelijk

De productiewaarde betreft een indicatieve waarde van de productie door de Nederlandse zuivelindustrie, gebaseerd op cijfers over productie, handel en prijsontwikkeling. De productiewaarde in 2008 kwam uit op ruim 6,1 miljard euro, nauwelijks hoger (+0,3%) dan die in 2007. Enerzijds was sprake van een stijging van de productiewaarde van kaas, gecondenseerde melk en consumptiemelkproducten, anderzijds daalde die van boter, melkpoeders en ingrediënten.

Per 100 kg verwerkte melk bedroeg de productiewaarde in 2008 meer dan 50 euro, 1,60 euro minder dan in 2007.

Melkaanvoer en productie van melk en melkproducten

Tabel 1

Milk delivery and processing of milk and milk products

(x miljoen kg)

	2000	2005	2007	2008 ¹⁾	% t.o.v. 2007
Melk afgeleverd aan fabrieken	10.828,4	10.478,9	10.898,7	11.294,6	+ 3,6
Voor verwerking beschikbaar	11.786,2	11.476,5	11.842,3	12.260,7	+ 3,5
In consumptie gebracht					
• melk en melkproducten	1.579,6	1.487,6	1.408,9	1.359,8	- 3,5
• room	24,5	12,5	13,0	11,9	+ 8,5
Productie					
• kaas (inclusief kwark)	651,8	672,2	732,3	723,5	- 1,2
• boter	130,4	118,8	129,2	124,3	- 3,8
• gecondenseerde melk ²⁾	304,5	291,8	330,7	341,9	+ 3,4
• niet-mager melkpoeder	107,9	107,2	109,4	126,9	+ 16,0
• mager melkpoeder	68,0	53,2	42,1	55,2	+ 31,1
• weipoeder ³⁾	406,9	267,4	290,3	257,5	- 11,3

1) voorlopig

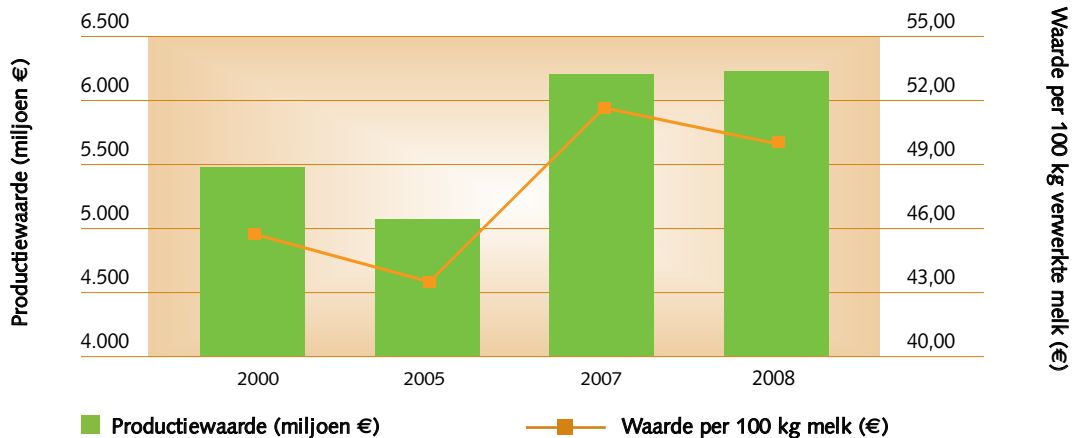
2) inclusief koffiemelk

3) inclusief melksuiker

Productiewaarde Nederlandse zuivelindustrie

Figuur 5

Value of production Dutch dairy industry

BINNENLANDSE MARKT

Fors hoger niveau consumentenprijzen

De consumentenprijzen voor zuivelproducten kwamen in 2008 gemiddeld op een fors hoger niveau uit dan in het jaar daarvoor. Alle producten noteerden een groei met dubbele cijfers. Uitschieter was melk, waarvan de prijs tot en met het derde kwartaal van 2008 flink steeg. In de laatste drie maanden van het jaar waren de prijzen redelijk stabiel. Gemiddeld lag het prijsniveau van consumptiemelk ten opzichte van 2007 17% hoger.

Voor yoghurt, room en desserts bedroeg de gemiddelde stijging in 2008 12%. Met name in eerste maanden van het jaar namen de prijzen in deze categorie sterk toe, waarna deze relatief constant bleven.

De kaasprijs liet in 2008 weinig ontwikkeling zien. De consumentenprijs was gedurende het jaar redelijk stabiel. Desondanks lag de gemiddelde prijs in 2008 15% hoger, omdat deze zich in de eerste drie kwartalen van 2007 nog op een relatief laag niveau bevond.

De gemiddelde prijs van boter steeg in vergelijking met 2007 ook fors, met 12%. De ontwikkeling van de boterprijs laat ten opzichte van de andere producten echter een afwijkend beeld zien. Na de piek in januari zette de boterprijs in de maanden daarop een grote daling in, waarna deze in de tweede helft van het jaar sterk fluctueerde.

Consumptie daalt

De per capita consumptie van consumptiemelk is in 2008 met 2 kg gedaald naar 60 kg. De daling in de hoeveelheid door Nederlandse fabrieken in consumptie gebrachte melk werd in het afgelopen jaar slechts ten dele gecompenseerd door groei van de import.

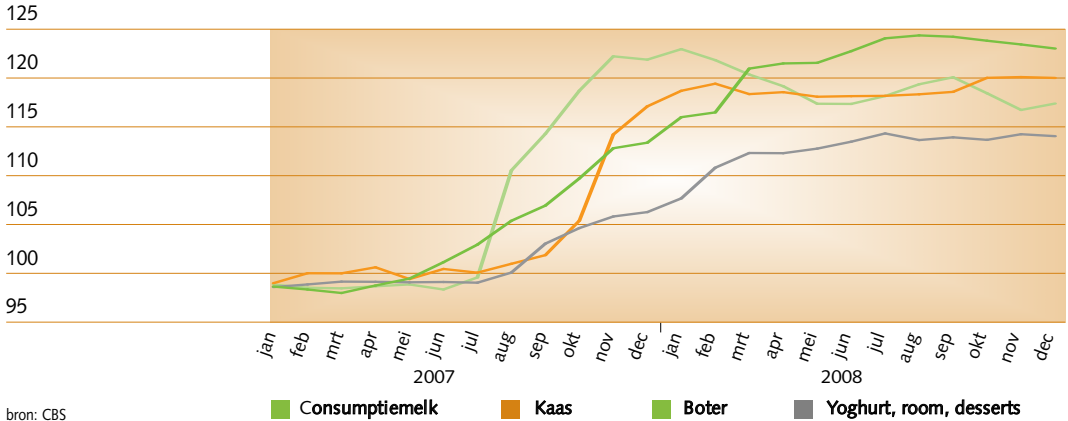
De per capita consumptie van kaas is voor het eerst in jaren gedaald.

De Nederlandse consumenten aten in 2008 gemiddeld 20,5 kg kaas per persoon, 1,0 kg minder dan in 2007. Het hoofdelijk verbruik van boter bevindt zich al enige jaren op een stabiel niveau van ruim 3 kg.

Ontwikkeling consumentenprijsindices (CPI)

Figuur 6

Trend in consumer price indexes
(2006=100)

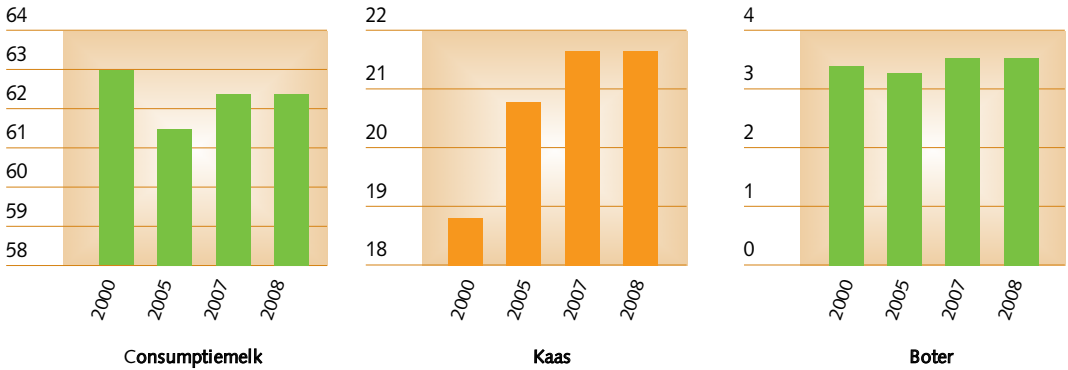

bron: CBS

Hoofdelijk verbruik

Figuur 7

per capita consumption

HANDEL

Groei intrahandel compenseert exportdaling naar derde landen

Het Nederlandse zuivelexportvolume (exclusief caseïne) nam in 2008 met 2,5% toe, uitkomend op een volume van ruim 8 miljard kg melk-equivalenten. Dit was te danken aan de sterke groei van de intrahandel (+4,4%), die de afname van de uitvoer naar derde landen (-1,3%) ruimschoots compenseerde. Deze daalde ten opzichte van 2007 als gevolg van de vraaguitval op de wereldmarkt. Het aandeel van de EU als bestemming van de Nederlandse zuivelexport nam hierdoor in 2008 met één procentpunt toe tot bijna 68%.

Met uitzondering van gecondenseerde melk nam de Nederlandse handel naar EU-lidstaten in alle productgroepen toe. Met name de handelsvolumes van kaas en mager melkpoeder stegen fors. Belangrijkste bestemmingen binnen de EU zijn Duitsland, België en Frankrijk. Deze drie landen waren in 2008 goed voor ruim tweederde van het door Nederland in de EU afgezette volume.

De daling in de export naar derde landen vond voornamelijk plaats in kaas en boter. Wel werd een sterke groei in de uitvoer van niet-mager melkpoeder gerealiseerd. Hierdoor kon de daling in de totale uitvoer naar derde landen, uitgedrukt in melkequivalenten, beperkt blijven.

Uitvoerwaarde omhoog door kaas en niet-mager melkpoeder

De Nederlandse zuiveluitvoer genereerde in 2008 een waarde van bijna 4,5 miljard euro, een toename met een kleine 4%. De stijging komt voor rekening van kaas en niet-mager melkpoeder. Kaas wist in 2008 nog te profiteren van een gemiddeld hogere prijs dan in 2007.

De uitvoerwaarde van niet-mager melkpoeder nam toe door het fors gestegen exportvolume en het hogere prijsniveau in de eerste helft van het jaar. Bij mager melkpoeder daarentegen zorgde de gemiddeld lagere prijs wel voor een waardedaling in de uitvoer, ondanks de sterke stijging van het volume.

Tweederde van de Nederlandse uitvoerwaarde werd gerealiseerd in de EU. Deze nam in 2008 met 5,4% toe, waardoor de waarde/volume verhouding toenam. Dit gold ook voor de uitvoer naar derde landen. Terwijl het exportvolume daalde, nam de waarde hiervan licht toe, met 1%.

Totale Nederlandse uitvoer van melk en melkproducten¹⁾

Tabel 2

Total Dutch exports of milk and milk products

(x miljoen kg)

	2008			% t.o.v. 2007		
	EU-27	3 ^e landen	totaal	EU-27	3 ^e landen	totaal
Kaas	485,3	79,5	564,8	+ 3,2	- 13,9	+ 0,4
Boter	71,0	29,2	100,2	+ 0,9	- 30,8	- 11,0
Boterolie	30,2	14,6	44,9	+ 14,9	- 3,9	+ 8,0
Gecondenseerde melk	112,0	149,2	261,1	- 9,2	- 1,0	- 4,7
Niet-mager melkpoeder	16,8	134,6	151,5	+ 4,4	+ 10,3	+ 9,6
Mager melkpoeder	30,2	23,0	53,3	+ 55,3	- 3,7	+ 22,8
Volle melk en room	407,6	19,5	427,2	+ 5,9	- 14,0	+ 4,8

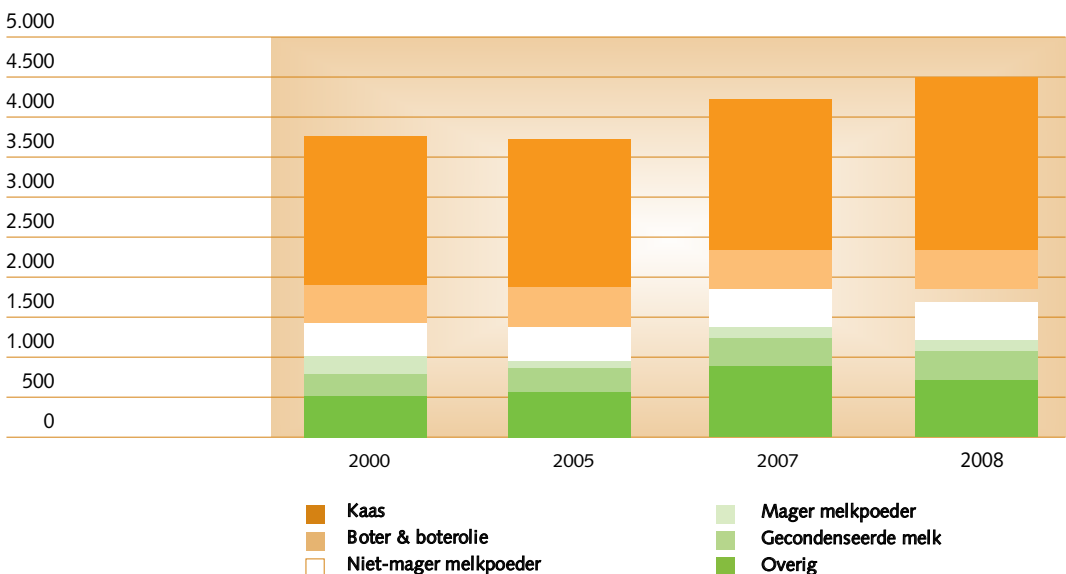
1) voorlopig

Uitvoerwaarde (inclusief intrahandel) van diverse zuivelproducten

Figuur 8

Export value (intra-trade included) of various dairy products

(€ miljoen)

KAAS

Productie EU-27 stijgt licht, in Nederland sprake van afname

De Nederlandse kaasproductie daalde in 2008 met 1,2%. Deze ontwikkeling was tegengesteld aan die van de totale EU-27, waar 0,7% meer kaas werd gemaakt dan in 2007. In Duitsland nam de productie, ondanks de gedaalde melkaanvoer, met 0,7% toe. In Frankrijk bedroeg de groei 0,6%. De Poolse productie steeg sterk met ruim 7%. Van de grote kaasproducerende landen nam alleen in Denemarken de productie aanzienlijk af met meer dan 7%.

Stabiel exportvolume, minder doorvoer

De Nederlandse kaasuitvoer bleef in 2008 stabiel en kwam uit op een niveau van 565 duizend ton. De uitvoerwaarde nam met bijna 10% sterk toe tot ruim 2,3 miljard euro. Daarmee was kaas goed voor bijna 52% van de Nederlandse uitvoerwaarde in zuivel. In 2007 lag dit aandeel op 49%. De EU is met een aandeel van 86% in het totale volume de belangrijkste markt voor de Nederlandse kaasuitvoer. De intrahandel groeide in 2008 met ruim 3%. Op de Duitse markt, goed voor 37% van het totale exportvolume, werd door Nederlandse handelaren bijna 2% meer afgezet. Het belang van de intrahandel nam in het afgelopen jaar verder toe, doordat de export naar derde landen met 14% daalde. Met name de uitvoer naar Japan, Mexico en Rusland daalde aanzienlijk.

Er was in 2008 fors minder doorvoer van buitenlandse kaas, waardoor het aandeel van kaas van Nederlandse oorsprong in het totaalvolume toenam naar ruim 92%. De afgenomen doorvoer verklaart ook voor een groot deel de daling in de import, die ten opzichte van 2007 met bijna 7% afnam tot 176 duizend ton. Net als bij de export is Duitsland ook bij de import een belangrijke handelspartner. In 2008 kwam bijna 44% van de ingevoerde kaas daar vandaan. Opvallend was de zeer sterke daling van de invoer uit België en Nieuw-Zeeland met ruim 36% respectievelijk 43%.

Gemiddelde kaasprijs ondanks prijsdaling toch fors hoger

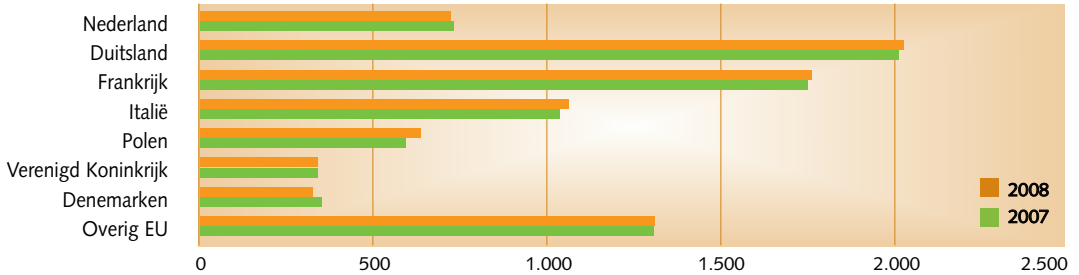
De gemiddelde indicatieprijs voor Nederlandse gouda was in 2008 bijna 13% hoger dan in 2007, de hoogst gerealiseerde prijs in de afgelopen tien jaar. Wel werd de prijsspiek al eind 2007/begin 2008 bereikt, waarna de prijs gedurende het hele jaar door gestaag daalde. Deze daling was echter minder sterk dan op de wereldmarkt, waar voornamelijk cheddar kaas voor industriële doeleinden wordt verhandeld. Daarnaast speelt mee dat een groot deel van de Nederlandse kaas op de qua afzet stabielere EU-markt wordt afgezet.

Op de wereldmarkt leidde vraaguitval tot grotere prijsdalingen. De wereldhandel in kaas nam in 2008 met ruim 9% af. De afzetperspectieven verslechterden door de economische crisis, waardoor een sterke prijsval optrad in het laatste kwartaal. De wereldmarktprijs voor cheddar kaas bevond zich gedurende de eerste helft van het jaar nog ver boven het niveau van 2007. Hierdoor kwam deze, met gemiddeld 3.150 euro per ton, in 2008 toch bijna 8% hoger uit dan in het jaar daarvoor.

Nederlandse productie in Europese context

Figuur 9

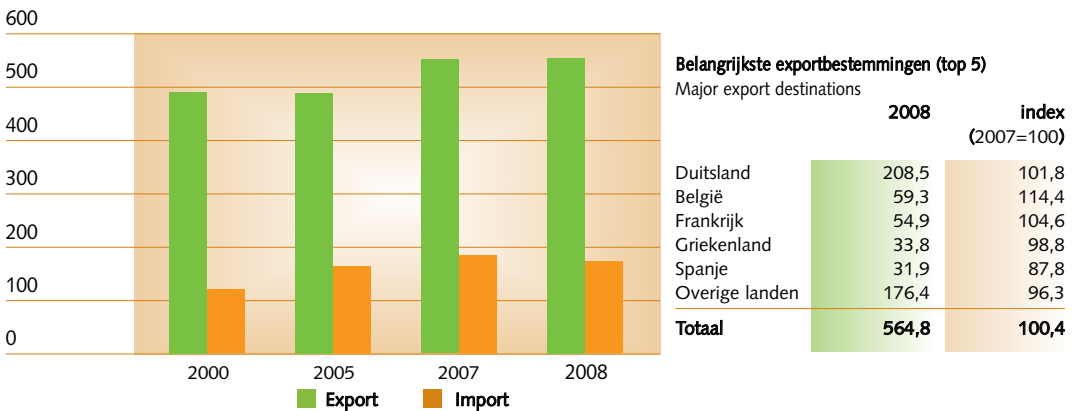
Dutch production in European context
(x miljoen kg)

Export en Import

Figuur 10

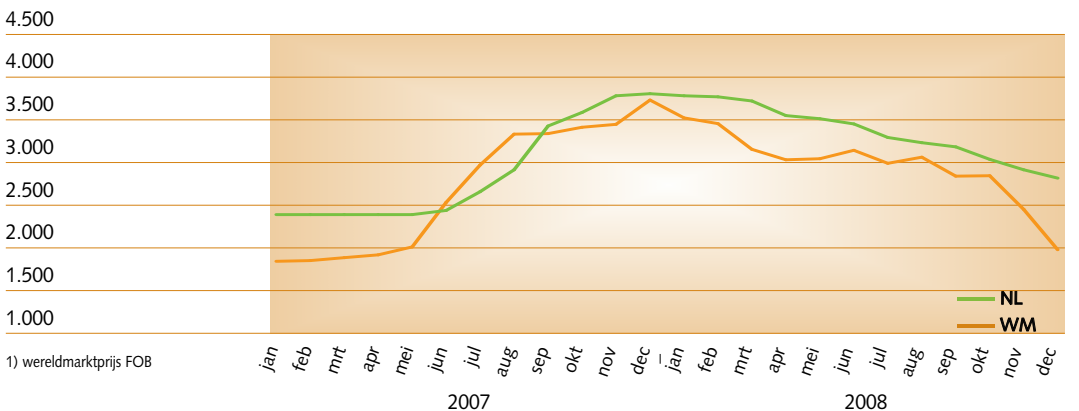
Export and import
(x miljoen kg)

Indicatieprijs Nederlandse gouda t.o.v. wereldmarktprijs¹⁾ cheddar (WM)

Figuur 11

Indicative price Dutch gouda versus world market price cheddar (WM)
(€ per ton)

1) wereldmarktprijs FOB

BOTER

Productie Nederland daalt harder dan het EU-gemiddelde

De Nederlandse boterproductie daalde in 2008 met bijna 4%, meer dan de gemiddelde afname in de EU-27. De EU-productie ging in het afgelopen jaar met ruim 1% omlaag. De ontwikkeling verschilde echter sterk per land. De twee grootste producerende landen Duitsland en Frankrijk noteerden in 2008 namelijk een groei van 5% respectievelijk bijna 4%. Andere belangrijke boterlanden als Polen, Ierland en het Verenigd Koninkrijk zagen de productie dalen. Met name de afname in Ierland was aanzienlijk. Daar daalde het volume met ruim 12%.

Daling boteruitvoer door vraaguitval wereldmarkt

De Nederlandse boteruitvoer bedroeg in 2008 100 duizend ton, een daling van 11% ten opzichte van 2007. De uitvoerwaarde nam met 9% minder sterk af tot bijna 300 miljoen euro. Oorzaak was het hogere prijsniveau in de eerste helft van 2008. Bovendien nam de doorvoer van goedkopere buitenlandse boter sterk af. Hierdoor steeg het aandeel van de export van Nederlandse origine van ruim 75% naar 90%.

De intrahandel bleef in 2008 per saldo op een vrijwel stabiel niveau, goed voor ruim 70% van de Nederlandse boterexport. Sterke stijging (+20%) vond plaats in de handel naar Frankrijk, met ruim een kwart van het totaalvolume de belangrijkste afnemer. Opvallend was dat de afzet naar Duitsland in het afgelopen jaar met éénderde daalde. Door de vraaguitval op de wereldmarkt nam de export naar derde landen aanzienlijk af met ruim 30%. Hierdoor daalde het aandeel van de derde landenexport van 37% in 2007 naar 29% in 2008. Forse daling vond plaats in de boterhandel met Japan en Egypte. Iran daarentegen nam fors (+70%) meer boter af.

De import daalde met 28% tot 51 duizend ton, voornamelijk als gevolg van de gedaalde doorvoer. Terwijl er meer boter uit de EU werd ingevoerd, nam de import uit derde landen, met name afkomstig uit Nieuw-Zeeland met meer dan de helft af.

Boterprijs fors lager

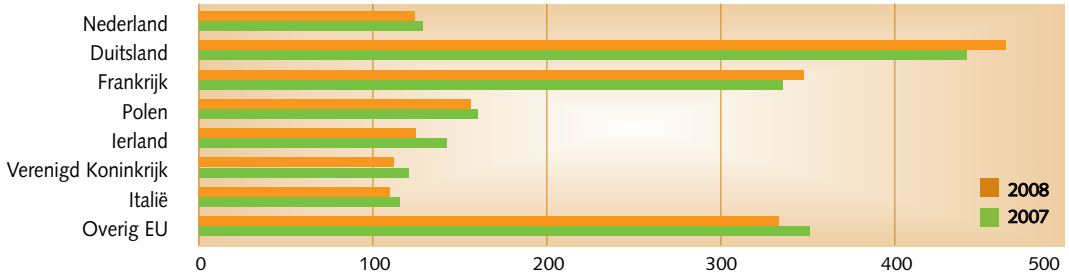
De gemiddelde Nederlandse boternotering kwam in 2008 uit op ruim 2.620 euro per ton, 22% lager dan in 2007. Na de piek in 2007 daalde de prijs tot begin 2008 om vervolgens tot aan september relatief stabiel te blijven. Hierna vond een prijsval plaats, met name veroorzaakt door vraaguitval op de wereldmarkt. De wereldhandel in boter en boterolie daalde in 2008 dan ook met 10%.

Door de teruglopende export naar derde landen kampte de EU met oplopende voorraden. Om de prijsdruk te verminderen besloot de Europese Commissie eind 2008 de ingangsdatum van de particuliere opslagregeling met twee maanden te vervoegen naar 1 januari 2009. Hierdoor werd de markt meer ontlast en nam de mate van daling in december sterk af. De daling van de wereldmarktprijs zette evenwel door, waardoor het verschil met de Nederlandse notering in de laatste maand van het jaar meer dan 470 euro bedroeg. Ondanks de scherpe daling aan het slot lag de gemiddelde wereldmarktprijs met 2.380 euro per ton toch ruim 7% hoger dan in 2007.

Nederlandse productie in Europese context

Figuur 12

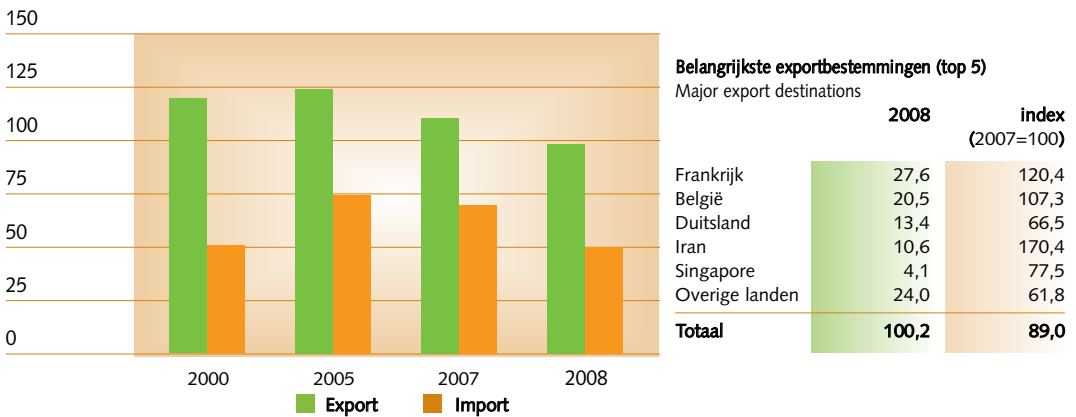
Dutch production in European context
(x miljoen kg)

Export en Import

Figuur 13

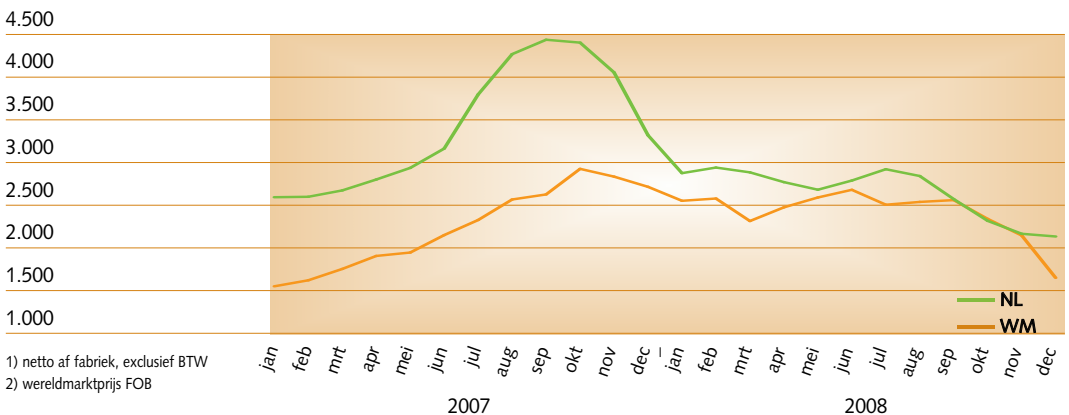
Export and import
(x miljoen kg)

Nederlandse notering¹⁾ t.o.v. wereldmarktprijs²⁾ (WM)

Figuur 14

Dutch quotation versus world market price (WM)
(€ per ton)

1) netto af fabriek, exclusief BTW
2) wereldmarktprijs FOB

NIET-MAGER MELKPOEDER

Productiestijging Nederland in lijn met Europese ontwikkeling

De Nederlandse productie ging in 2008 flink omhoog. De toename van 16% was in lijn met de groei in de totale EU-27 (+14%). De twee belangrijkste productielanden, Duitsland (+11%) en Frankrijk (+14%) noteerden net als Nederland dubbele groeicijfers. De grootste absolute stijging werd gerealiseerd door België, waar de productie met ruim 23 duizend ton (+33%) toenam.

Forse stijging export

De niet-mager melkpoeder export liet in 2008 een sterke stijging zien van bijna 10% tot een volume van meer dan 151 duizend ton. De uitvoerwaarde steeg zelfs met een kleine 23% tot ruim 550 miljoen euro, wat te danken was aan het gemiddeld hogere prijsniveau in de eerste helft van het jaar ten opzichte van 2007.

Het grootste deel van de niet-mager melkpoeder export wordt traditioneel buiten de EU afgezet. In 2008 werd 89% van het totaalvolume naar derde landen uitgevoerd. De export naar derde landen nam in het afgelopen jaar met meer dan 10% toe. Diverse belangrijke markten in het Midden-Oosten (Saudi-Arabië, Koeweit en Irak) en Afrika (Nigeria en Angola) namen fors meer product af.

De import van niet-mager melkpoeder bereikte in 2008 een volume van 55 duizend ton. Deze bleef ten opzichte van 2007 op een constant niveau. Tegelijkertijd was een kleiner deel van de import bestemd voor doorvoer. Als gevolg van deze afname in doorvoer steeg het aandeel van Nederlandse origine in de totale uitvoer van 73% naar 80%.

Prijs lager, maar wel op hoger niveau dan de jaren daarvoor

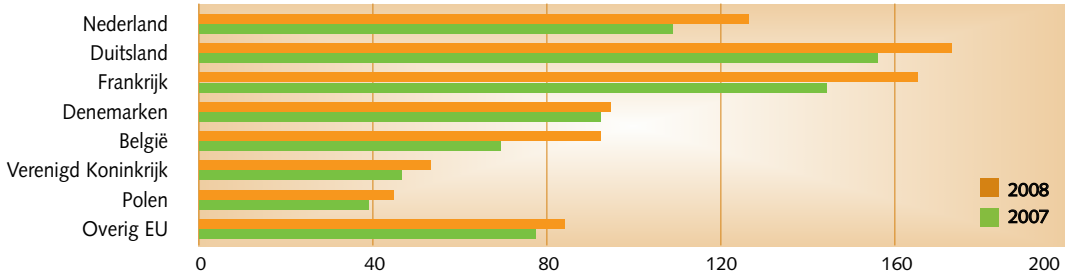
De gemiddelde Nederlandse notering van niet-mager melkpoeder daalde in 2008 ten opzichte van het jaar daarvoor met 19% naar 2.700 euro per ton. De gemiddelde prijs lag echter nog steeds fors hoger dan in de jaren voor 2007. Bij niet-mager melkpoeder was de prijsval hoofdzakelijk te wijten aan het toegenomen aanbod op de wereldmarkt en niet zozeer aan vraaguitval. De wereldhandel nam namelijk in het afgelopen jaar met bijna 10% toe.

Tot en het met het derde kwartaal 2008 lagen de wereldmarktprijs en de Nederlandse notering dicht bij elkaar. Aan het eind van het jaar versnelde de daling van de wereldmarktprijs doordat het aanbod uit onder andere Oceanië sterk toenam. Hierdoor kwam het uiteindelijke verschil in december op 600 euro per ton uit. De gemiddelde wereldmarktprijs bedroeg in 2008 bijna 2.530 euro per ton, en lag daarmee 20% onder het niveau van 2007.

Nederlandse productie in Europese context

Figuur 15

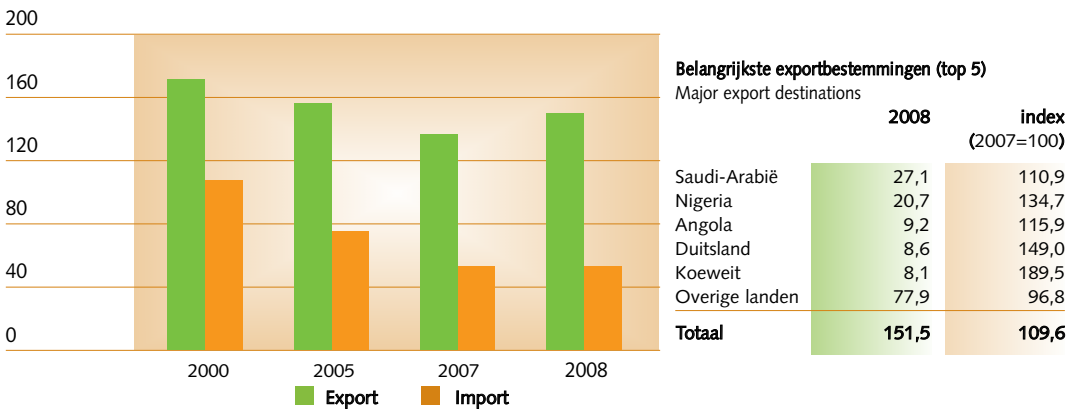
Dutch production in European context
(x miljoen kg)

Export en Import

Figuur 16

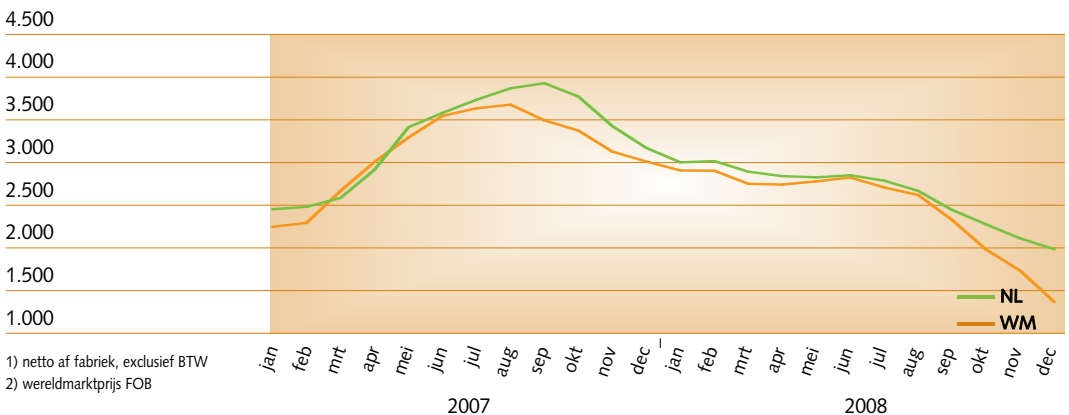
Export and import
(x miljoen kg)

Nederlandse notering¹⁾ t.o.v. wereldmarktprijs²⁾ (WM)

Figuur 17

Dutch quotation versus world market price (WM)
(€ per ton)

1) netto af fabriek, exclusief BTW
2) wereldmarktprijs FOB

MAGER MELKPOEDER

Nederlandse productie stijgt, afname in de EU

De Nederlandse productie van mager melkpoeder is in 2008 met ruim 31% gestegen ten opzichte van 2007. Samen met Frankrijk (+13%) is Nederland één van de weinige landen met groei. De productie van mager melkpoeder in de EU-27 daalde namelijk met 6%. Belangrijke producerende landen als België (-20%), het Verenigd Koninkrijk (-40%) en Ierland (-34%) lieten een zeer sterke afname zien.

Sterke stijging uitvoer door toegenomen intrahandel

De mager melkpoeder export vanuit Nederland is fors gestegen met 23% naar ruim 53 duizend ton. Ondanks de volumestijging nam de uitvoerwaarde met bijna 9% af tot 120 miljoen euro, veroorzaakt door de sterke prijsdalingen gedurende het jaar.

De groei van de Nederlandse uitvoer is terug te leiden op de forse toename van de intrahandel. Deze nam in 2008 met 55% toe. Tegelijkertijd daalde de uitvoer naar derde landen met bijna 4%. Hierdoor steeg het aandeel van de intrahandel in de totale export naar 57%. In het jaar daarvoor was dit nog geen 45%. Opvallend was de ruime verdubbeling van de handel naar België, waardoor het land goed was voor 23% van het totale Nederlandse uitvoervolume.

De import ging met een kleine 4% omlaag tot 106 duizend ton. De invoer uit Duitsland nam af met 19%. Landen als Polen, België en Frankrijk leverden meer mager melkpoeder aan Nederland. De importdaling was voor een belangrijk deel het gevolg van een afname in de doorvoer. De toename in de export werd daarom volledig ingevuld met mager melkpoeder van Nederlandse origine. Hierdoor is het aandeel van de uitvoer van Nederlandse oorsprong in het totaal gestegen van 59% in 2007 naar bijna 72% in 2008.

Prijs daalt door toenemend aanbod

Voor mager melkpoeder kwam de gemiddelde Nederlandse notering in 2008 uit op een niveau van 2.120 euro per ton, éénderde lager dan in het voorgaande jaar. Na de lichte opleving in het tweede kwartaal vervolgde de prijs voor mager melkpoeder de dalende tendens. Net als voor niet-mager melkpoeder kenmerkte deze markt zich door een toename in het aanbod, met name uit de Verenigde Staten. De groei in de wereldhandel met 4% kon niet voorkomen dat de prijs onder grote druk bleef staan.

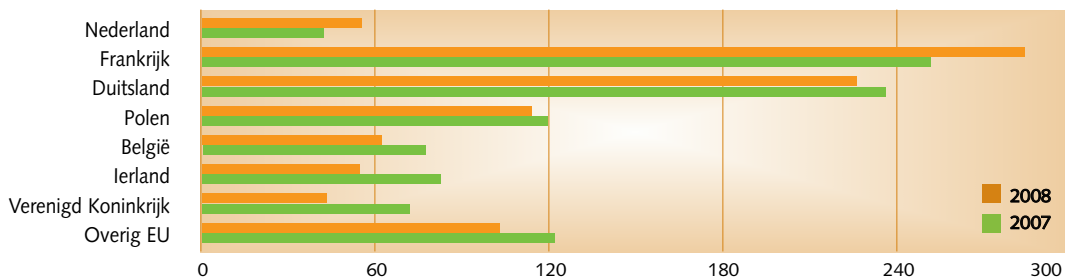
Over het hele jaar liep de Nederlandse notering vrijwel gelijk aan de wereldmarktprijs. Net als de Nederlandse notering voor mager melkpoeder daalde de gemiddelde wereldmarktprijs met ruim éénderde.

Nederlandse productie in Europese context

Figuur 18

Dutch production in European context

(x miljoen kg)

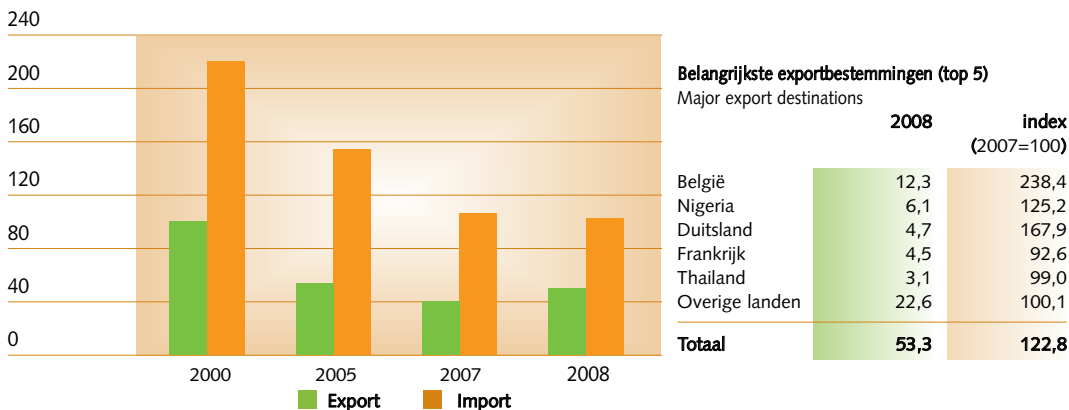

Export en Import

Figuur 19

Export and import

(x miljoen kg)

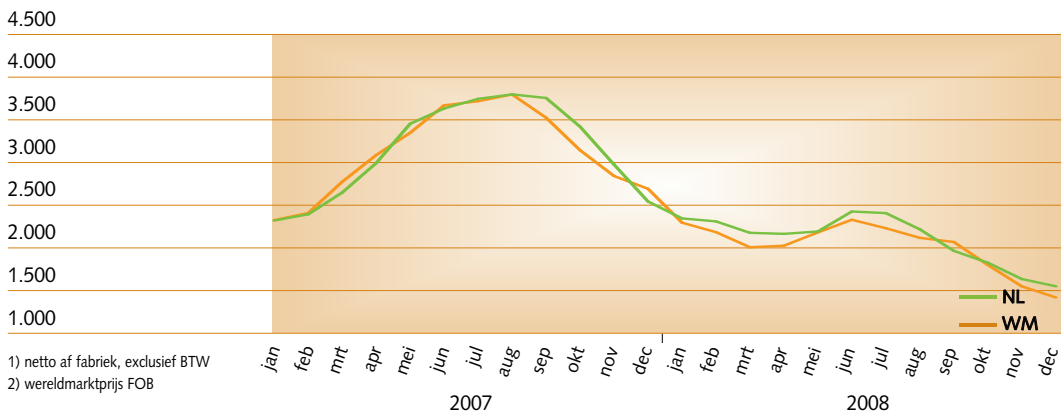

Nederlandse notering¹⁾ t.o.v. wereldmarktprijs²⁾ (WM)

Figuur 20

Dutch quotation versus world market price (WM)

(€ per ton)

1) netto af fabriek, exclusief BTW
2) wereldmarktprijs FOB

Hoofdstuk

Melkveehouderij

Kengetallen van de melkveehouderij en het grondgebruik

Tabel 3

Key figures for dairy farming and use of land

	2000	2005	2007	2008	index 2000=100
Bedrijven met melkkoeien	29.467	23.527	21.313	20.746	70
Melk- en kalfkoeien	1.504.097	1.433.202	1.413.166	1.466.134	97
Gemiddelde melkgift (kg)	7.296	7.554	7.945	7.926	109
Bedrijven met 70 of meer melkkoeien (%)	21,6	33,6	39,6	44,0	
Koeien in melkproductie registratie (MPR) (%)	82,1	84,5	86,7	87,0	
Gemiddelde melkgift melkveestapel (MPR) (rollend jaargemiddelde ¹⁾)	7.492	8.029	8.197	8.152	109
Cultuurgrond (ha)	1.955.319	1.922.460	1.914.332	1.929.274	99
Grasland (ha)	1.011.887	980.359	1.016.380	1.018.404	101
Grasland in % van cultuurgrond (ha)	51,8	51,0	53,1	52,8	
Snijmaïs (ha)	205.321	235.088	221.554	241.727	118
Snijmaïs in % van cultuurgrond (ha)	10,5	12,2	11,6	12,5	

bron: CBS Landbouwtelling, NRS Melkproductiecontrole

1) gemiddelde melkgift berekend over 365 dagen

Aantal melkveebedrijven: indeling naar aantal melk- en kalfkoeien per bedrijf

Tabel 4

Number of dairy farms: classified according to the number of dairy cows per farm

	1-29	%	30-69	%	70->	%	totaal
2000	6.855	23,3	16.231	55,1	6.381	21,6	29.467
2005	4.031	17,1	11.603	49,3	7.893	33,6	23.527
2007	3.101	14,5	9.763	45,8	8.449	39,6	21.313
2008	2.695	13,0	8.914	43,0	9.137	44,0	20.746

bron: CBS Landbouwtelling

Aantal melk- en kalfkoeien: indeling naar aantal melk- en kalfkoeien per bedrijf

Tabel 5

Number of dairy cows: classified according to the number of dairy cows per farm

	1-29	%	30-69	%	70->	%	totaal
2000	109.625	7,3	788.602	52,4	605.870	40,3	1.504.097
2005	66.098	4,6	583.778	40,7	783.326	54,7	1.433.202
2007	51.535	3,6	497.474	35,2	864.157	61,2	1.413.166
2008	45.385	3,1	458.406	31,3	962.343	65,6	1.466.134

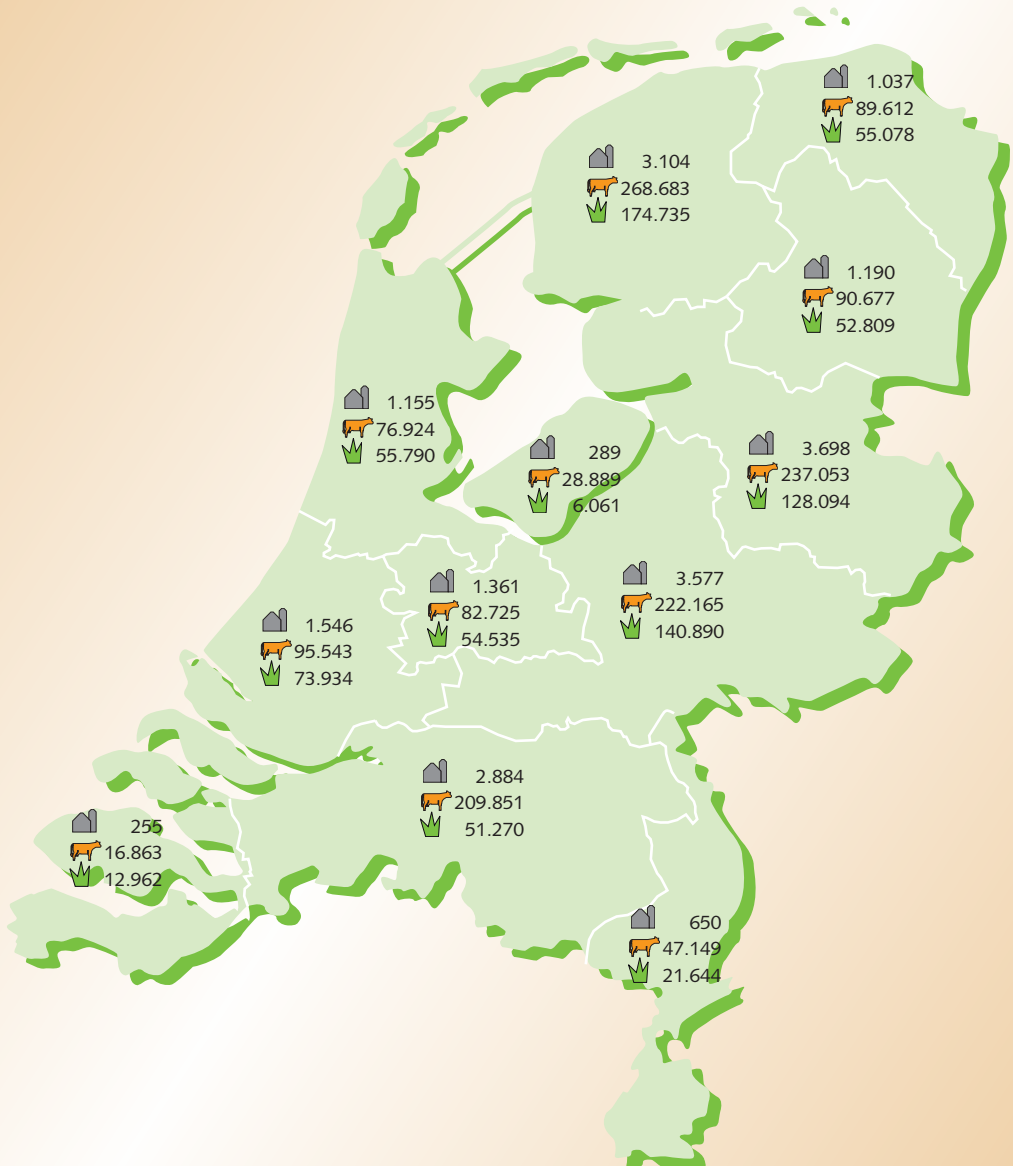
bron: CBS Landbouwtelling

Kengetallen van de melkveehouderij

Key figures for dairy farming

- Bedrijven met melkkoeien
- Melk- en kalfkoeien
- Grasland (ha)

bron: CBS Landbouwtelling

Melkstallen: indeling naar aantallen per soort melkstal

Tabel 6

Milking parlours: classified according to the number of different types of milking parlour

	2000	2005	2007	2008	% van totaal 2008
Visgraat melkstal	19.556	15.876	14.034	13.312	64,2
Grupstal	6.063	3.482	2.727	2.390	11,5
Zij-aan-zij melkstal	1.007	1.366	1.533	1.645	7,9
Tandemmelkstal	2.247	1.647	1.358	1.221	5,9
Automatisch melksysteem	333	709	1.138	1.599	7,7
Draaimelkstal	261	448	523	579	2,8
Totaal	29.467	23.527	21.313	20.746	100,0

bron: Stichting Kwaliteitszorg Onderhoud Melkinstallaties

Uitbetaalde melkprijs Nederland¹⁾

Tabel 7

Milkprice pay-out in the Netherlands
(€ exclusief btw)

	2000	2005	2007	2008
Uitbetaalde melkprijzen per 100 kg	32,87	30,70	35,14	35,95
Vetgehalte van de melk (%)	4,40	4,40	4,38	4,37
Eiwitgehalte van de melk (%)	3,46	3,50	3,50	3,50
Uitbetaalde melkprijzen per 100 kg met 3,7% vet	29,56	27,99	31,77	34,36

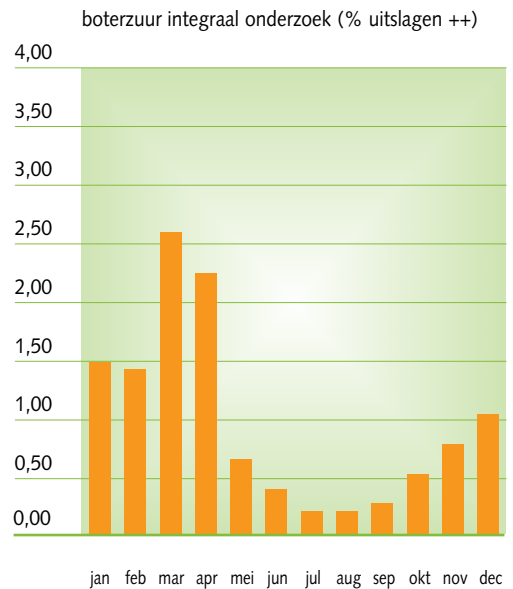
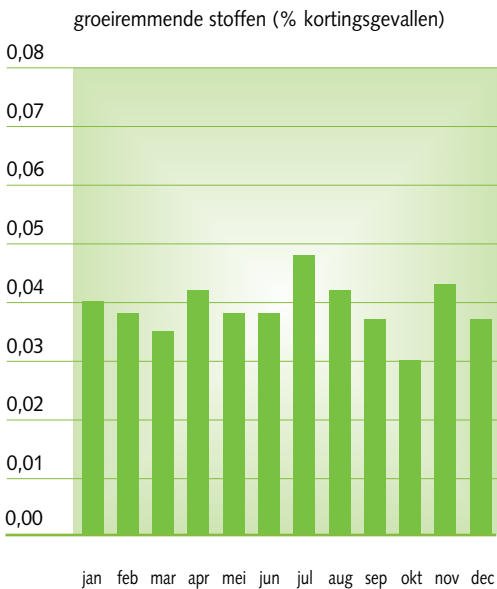
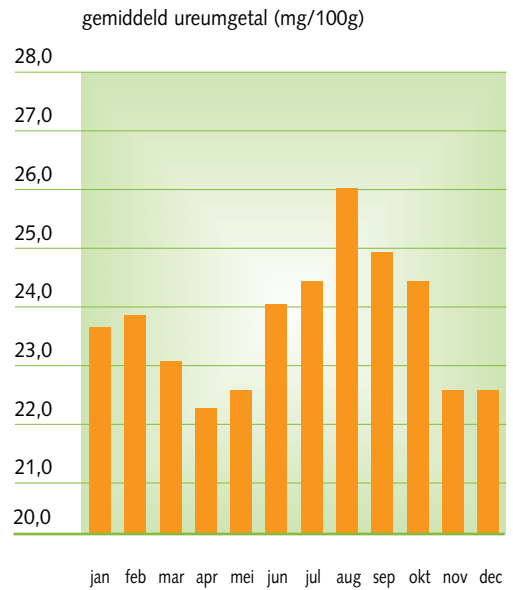
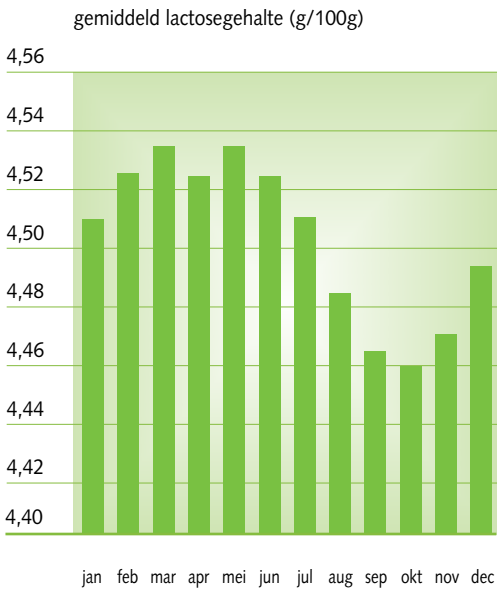
1) indicatief

Op de uitbetaalde melkprijzen zijn in 2008 de volgende PZ-heffingen ingehouden:

- Gezondheidszorg Runderen ad € 0,03 per 100 kg melk
- Melkveehouderij ad € 0,05 per 100 kg melk

Kwaliteit van aan zuivelfabrieken geleverde boerderijmelk

Quality of raw milk supplied to dairy factories

bron: Qlip N.V.

Melkquotum en superheffing

Tabel 8

Milk quota and superlevy

(x miljoen kg)

	landelijk beschikbaar melkquotum ¹⁾	totaal toegekende individuele heffingvrije hoeveelheden	melk afleveringen	idem, gecorrigeerd voor vet- gehalte ontwikkeling	aan eu te betalen superheffing (€ miljoen)
2000/'01	10.993	10.984	10.572	10.909	-
2005/'06	11.000	10.987	10.682	10.993	-
2007/'08	11.114	11.108	11.020	11.257 ²⁾	39,9
2008/'09	11.392	11.384	11.294	11.551	43,8

1) exclusief quotum voor directe levering aan consumenten (73.166 ton voor het superheffingsjaar 2008/'09)

2) inclusief correctie vanwege schrikkeljaar

Ontwikkeling in de relatieve verdeling van quotumhouder en van basisquotum, naar grootteklasse

Tabel 9

Trend in relative distribution of quota holder and basic quota, by size category

grootteklasse (x 1.000 kg)	2000/'01		2005/'06		2007/'08		2008/'09	
	quotum- houders (in %)	basis- quotum (in %)	quotum- houders (in %)	basis- quotum (in %)	quotum- houders (in %)	basis- quotum (in %)	quotum- houders (in %)	basis- quotum (in %)
0 - < 100	17,8	2,9	5,0	0,6	4,0	0,4	3,5	0,4
100 - < 200	17,3	7,7	10,5	3,2	8,6	2,4	7,9	2,1
200 - < 300	15,3	11,4	11,7	5,9	10,0	4,5	9,4	4,1
300 - < 500	28,6	33,9	28,5	23,0	25,9	19,0	24,4	17,3
500 - < 800	15,6	27,9	31,5	39,4	34,3	39,2	35,1	38,5
800 en meer	5,4	16,2	12,8	27,8	17,3	34,4	19,6	37,7

Omvang quotummutaties

Tabel 10

Milk quantities, changes in quotas

(x miljoen kg)

	2000/'01	2005/'06	2007/'08	2008/'09
Overdracht quotum	432	359	297	211
Leasing	614	222	246	297

Consumentenleveringen door boerderijzuivelbereiders

Tabel 11

Dairy products supplied to consumers by on-farm processors

	superheffingsjaar 2006/'07		superheffingsjaar 2007/'08		% t.o.v. productie 2006/'07
	aantal producenten	productie (x 1.000 kg)	aantal producenten	productie (x 1.000 kg)	
Totaal aantal producenten	455		440		
Melk ¹⁾	190	7.787	188	8.430	+ 8,3
Totaal kaas		7.466		7.202	- 3,5
• boerenkaas 20+	25	522	22	579	+ 10,9
• overige boerenkaas	310	6.893	297	6.569	- 4,7
• overige kaassoorten	5	51	7	53	+ 3,9
Boter	87	157	81	166	+ 5,7
Room/roomijs	64	223	64	233	+ 4,5
Yoghurt ²⁾	89	21.438	86	9.924	- 53,7
Vla (blanke, chocolade, vanille)	41	702	39	1.095	+ 56,0
Papsoorten, pudding, bavaois	6	29	7	31	+ 6,9
Kwark	42	193	44	715	+ 270,5

1) inclusief chocolademelk en karnemelk

2) veranderd aantal producenten

Melkgeitenhouderij

Kengetallen van de melkgeitenhouderij

Tabel 12

Key figures for dairy goat farming

	2000	2005	2007	2008 ¹⁾	index 2000=100
Bedrijven met melkgeiten ²⁾	838	733	652	655	78
Melkgeiten	98.077	172.159	188.676	207.882	212
Gemiddelde melkgift (kg)	765	788	859	851	111
Bedrijven met 100 of meer melkgeiten (%)	33	45	49	50	
Melkontvangende en/of verwerkende bedrijven	--	15	16	16	

bron: CBS Landbouwtelling

1) voorlopig

2) inclusief hobbybedrijven

-- niet bekend

Aantal melkgeitenbedrijven: indeling naar aantal melkgeiten per bedrijf

Tabel 13

Number of dairy goat farms: classified according to the number of dairy goats per farm

	1-3	%	4-19	%	20-99	%	100->	%	totaal
2000	352	42,0	158	18,9	53	6,3	275	32,8	838
2005	257	35,1	115	15,7	35	4,8	326	44,5	733
2007	207	31,7	92	14,1	32	4,9	321	49,2	652
2008	208	31,8	98	15,0	24	3,7	325	49,6	655

bron: CBS Landbouwtelling

Aantal melkgeiten: indeling naar aantal melkgeiten per bedrijf

Tabel 14

Number of dairy goats: classified according to the number of dairy goats per farm

	1-3	%	4-19	%	20-99	%	100->	%	totaal
2000	653	0,7	1.035	1,1	2.850	2,9	93.539	95,4	98.077
2005	470	0,3	798	0,5	2.019	1,2	168.872	98,1	172.159
2007	354	0,2	609	0,3	1.977	1,0	185.736	98,4	188.676
2008	361	0,2	677	0,3	1.399	0,7	205.445	98,8	207.882

bron: CBS Landbouwtelling

Hoofdstuk

Zuivelindustrie

Kengetallen van de zuivelindustrie

Tabel 15

Key figures of the dairy industry

	2000	2005	2007	2008 ¹⁾
Ondernemingen	15	15	15	20
Totaal fabrieken	66	51	49	52
• coöperatief	46	37	35	33
• niet-coöperatief	20	14	14	19
Aantal werknemers ²⁾	11.800	10.800	10.600	10.400
Verwerkte melk (miljoen kg)	11.786	11.477	11.842	12.261
Productiewaarde (€ miljoen) ³⁾	5.434	5.049	6.128	6.146
Uitvoer (€ miljoen) ⁴⁾	3.609	3.577	4.312	4.479
Invoer (€ miljoen)	1.967	2.056	2.330	2.155

1) gewijzigde criteria m.i.v. 2008 (ondernemingen die > 10 miljoen kg rauwe melk verwerken)

2) bron: CBS

3) betreft indicatieve waarde van Nederlandse productie, gebaseerd op cijfers over productie, handel en prijsontwikkeling

4) exclusief uitvoerrestituties

Aantal fabrieken naar productie-inrichting

Tabel 16

Number of factories by production output

	2000	2005	2007	2008 ¹⁾
Kaas	27	19	18	21
Boter	8	5	5	5
Gecondenseerde melk (inclusief koffiemelk)	6	3	3	3
Melkpoeder	10	11	10	11
Consumptiemelk	17	11	11	13

1) gewijzigde criteria m.i.v. 2008 (ondernemingen die > 10 miljoen kg rauwe melk verwerken)

Locatie van zuivelfabrieken¹⁾

Location of dairy factories

Productie en verwerking van de melk

Milk production and processing

(x 1.000 kg)

	2007			2008 ¹⁾		
	melk	vet	product	melk	vet	product
Totaal melkproductie	11.227.201			11.620.458		
Achterhouding op de boerderij						
• voor menselijke consumptie ²⁾	-/- 38.540			-/- 38.878		
• voor opfok ²⁾	-/- 169.429			-/- 182.164		
• voor bereiding van boerenkaas	-/- 78.589		7.466	-/- 75.811		7.202
• overig	-/- 41.940			-/- 29.033		
Melk afgeleverd aan fabrieken	10.898.703	477.772		11.294.572	493.067	
Beginvoorraad	+ 52.633	+ 2.556		+ 52.340	+ 2.589	
Herverwerking en oplossing	+ 61.186	+ 240		+ 64.084	+ 803	
Ingevoerde melk ³⁾	+ 882.999	+ 18.320		+ 903.781	+ 19.896	
	11.895.521	498.889		12.314.777	516.356	
Eindvoorraad	-/- 53.210	-/- 2.352		-/- 54.047	-/- 3.060	
Voor verwerking beschikbaar	11.842.311	496.537		12.260.730	513.296	
In consumptie gebracht						
• consumptiemelk en consumptiemelkproducten	1.408.883	22.327		1.359.837	21.605	
• room	13.045	3.917		11.929	3.502	
Totaal fabriekskaas	6.529.912	214.963	730.528	6.421.442	211.651	721.699
• fabriekskaas volvet	4.897.781	176.068	560.669	4.666.021	167.640	533.362
• idem 40+	1.560.077	38.169	163.230	1.686.649	43.312	181.826
• idem 20+	72.055	726	6.629	68.772	699	6.511
Kaas bereid uit koe- en geiten- of schapenmelk en kaasachtige producten	20.227	697	1.588	43.900	1.652	5.100
Kwark	4.946	314	1.761	5.083	349	1.823
Boter	129.219	103.491		124.312	100.359	
Totaal gecondenseerde melk	702.639	20.514	330.729	746.179	21.020	341.898
• met suiker	153.072	4.017	68.423	144.010	3.865	64.014
• zonder suiker ⁴⁾	549.566	16.497	262.306	602.169	17.156	277.884
Totaal melkpoeder	1.295.281	31.482	151.516	1.576.057	36.648	182.173
• niet-mager	848.408	30.821	109.402	989.782	36.030	126.942
• mager	446.873	660	42.114	586.275	619	55.231
Diversen	1.725.702	98.618		1.961.021	116.366	
Levering aan veehouders en mesterijen/fokkerijen	12.458	215		10.968	143	

1) voorlopig

2) bron: LEI

3) inclusief tot melkequivalent teruggerekende ingedikte melk

4) inclusief koffiemelk

Productie van fabriekskaas per soort

Tabel 18

Production of factory cheese, per type

(x 1.000 kg)

	2000	2005	2007	2008 ¹⁾
Totaal volvet	535.792	525.471	560.669	533.362
• room- en kernhemse	901	935	459	407
• goudse plat cilindrisch	270.881	215.295	244.135	241.087
• goudse in blokvorm	74.019	102.478	70.113	63.756
• maasdammer inclusief blokkaas	117.546	106.978	116.843	106.626
• rindless goudse	60.240	92.770	119.916	102.856
• overige soorten	12.204	7.015	9.203	18.630
Totaal 40+	132.273	137.725	163.230	181.826
• edammer bol	52.108	41.371	44.099	37.081
• brood edammer	6.222	2.312	2.049	1.548
• blok edammer	6.593	6.133	6.835	7.663
• rindless edammer	31.717	34.919	47.640	78.608
• overige soorten	35.633	52.990	62.607	56.926
20+ en magere	3.023	7.975	6.629	6.511
Totaal	671.088	671.171	730.528	721.699

1) voorlopig

Productie en verwerking van de geitenmelk

Tabel 19

Goatmilk production and processing

(x 1.000 kg)

	2007		2008 ¹⁾	
	melk	product	melk	product
Totale melkproductie	162.000		177.000	
Achterhouding op de boerderij:				
• voor eigen gebruik hobbybedrijven ²⁾	-/- 1.000		-/- 1.000	
• boerderijzuivelbereiders	-/- 2.000		-/- 2.000	
Melk afgeleverd aan fabrieken	159.000		174.000	
Melk verwerkt tot:				
• kaas en halfabrikaten voor kaas	123.000	15.000	137.000	16.800
• melkpoeder en afgeleide producten	10.000	1.300	10.000	1.300
Diversen	26.000		27.000	

1) voorlopig

2) schatting

Hoofdstuk

Groot- en
detailhandel

Jaargemiddelden officiële Nederlandse noteringen

Tabel 20

Dutch official quotations, yearly averages

(€ per 100 kg, exclusief btw)

	2000	2005	2007	2008
Boter	316,73	279,33	337,92	262,67
Vol spray melkpoeder	284,79	241,27	332,48	270,13
Mager spray melkpoeder	252,69	196,96	317,02	212,83
Weipoeder	52,25	55,77	100,75	44,38

bron: Commissie Officiële Nederlandse zuivelnoteringen

Consumentenprijsindices (CPI) alle huishoudens

Tabel 21

Consumer price indexes all households

(gemiddelde 2006=100)

		2000	2005	2007	2008
Melk	maart	82,7	101,4	98,0	121,0
	juni	82,6	101,7	101,1	122,8
	september	86,6	101,8	107,0	124,3
	december	87,2	101,6	113,4	123,1
	gemiddeld	84,9	101,6	103,8	121,9
Yoghurt, room, desserts e.d.	maart	94,3	101,5	99,1	112,3
	juni	94,9	101,9	99,1	113,5
	september	97,4	100,8	103,0	114,0
	december	97,9	101,0	106,3	114,1
	gemiddeld	96,0	101,2	101,1	112,8
Kaas	maart	96,3	101,7	100,0	118,4
	juni	96,1	102,2	100,4	118,2
	september	97,5	101,5	101,9	118,6
	december	98,2	100,8	117,1	120,1
	gemiddeld	96,6	101,7	103,3	118,9
Boter	maart	113,6	107,4	98,4	120,4
	juni	113,2	104,9	98,3	117,4
	september	117,2	105,1	114,3	120,1
	december	113,2	102,0	121,9	117,4
	gemiddeld	114,0	105,3	106,6	119,1

bron: CBS

Huishoudelijke aankopen van een aantal zuivelproducten

Tabel 22

Household consumption of a number of dairy products

1. gekochte hoeveelheden melk en melkproducten (liters per 100 huishoudingen)

	2000	2005	2007	2008 ¹⁾
Totaal consumptiemelk en consumptiemelkproducten	25.552	23.520	22.101	21.606
• consumptiemelk	12.359	10.710	9.609	9.360
• karnemelk	1.990	1.746	1.591	1.504
• zuiveldranken	3.534	3.448	3.707	3.688
• consumptiemelkproducten	7.399	7.339	6.920	6.773
• room	270	277	274	281
procentuele verdeling naar verpakkingsoort (totaal consumptiemelk/consumptiemelkproducten)				
• glas	1,0	0,6	0,4	0,3
• karton	80,8	73,8	75,8	76,9
• plastic	17,7	25,2	23,5	22,4
• overig	0,5	0,4	0,3	0,4
procentuele verdeling naar afzetkanalen (totaal consumptiemelk/consumptiemelkproducten)				
• supermarkten	98,0	98,7	98,8	99,0
• versspeciaalzaken	0,2	0,1	0,1	0,1
• overige afzetkanalen	1,8	1,2	1,1	0,9
procentuele verdeling consumptiemelk				
• volle melk	10,7	7,1	6,2	6,9
• halfvolle melk	83,3	86,0	82,7	81,8
• magere melk	5,5	6,7	11,1	11,2
• losse melk	0,5	0,2	0,0	0,0
procentuele verdeling consumptiemelkproducten				
• pappen	2,3	1,5	1,3	1,3
• vla	32,4	28,7	26,8	27,2
• yoghurt	50,2	52,5	53,5	52,0
• overige	15,1	17,3	18,4	19,5

1) voorlopig

Huishoudelijke aankopen van een aantal zuivelproducten (vervolg)

Tabel 22

Household consumption of a number of dairy products (continued)

2. gekochte hoeveelheden kaas (kilogrammen per 100 huishoudingen)

	2000	2005	2007	2008 ¹⁾
Totaal kaas	2.114	2.121	2.110	2.061
procentuele verdeling naar (hoofd)soorten				
• goudse kaas ²⁾	58,4	54,5	50,6	51,7
• edammer	2,3	2,0	1,7	1,5
• andere binnenlandse natuurkaas ³⁾	23,7	25,1	26,6	25,4
• zacht ³⁾	5,9	6,1	6,2	6,1
• vers ³⁾	2,4	4,6	5,2	5,4
• smeerkaas ³⁾	5,1	4,0	3,9	3,2
• overige kaas ³⁾	2,2	3,7	5,9	6,6
procentuele verdeling naar afzetkanalen				
• supermarkten	79,6	84,8	85,0	86,0
• markt	9,1	7,9	7,3	7,1
• verspecialzaken	7,0	3,9	3,9	3,3
• overige afzetkanalen	4,3	3,4	3,7	3,6

3. gekochte hoeveelheden boter, braadboter en halfvolle boter (kilogrammen per 100 huishoudingen)

	2000	2005	2007	2008
Totaal boter	189,3	174,3	193,1	--
• boter	159,6	155,7	170,0	--
• braadboter	3,7	2,7	3,1	--
• halfvolle boter	26,0	15,9	20,0	--

bron: GfK Panel Services Benelux Nederland

1) voorlopig

2) inclusief uit het buitenland afkomstige en ongeacht zoutgehalte

3) inclusief uit het buitenland afkomstige

-- niet meer beschikbaar

Totale menselijke consumptie en per hoofd verbruikte hoeveelheden melk en zuivelproducten¹⁾

Tabel 23

Total and per capita human consumption of milk and dairy products

(x 1.000 kg)

	2000		2005		2007		2008 ²⁾	
		per hoofd in kg		per hoofd in kg		per hoofd in kg		per hoofd in kg
Consumptiemelk en consumptiemelkproducten ³⁾	2.002.506	125,8	2.064.294	126,5	2.020.089	123,3	1.964.382	119,4
Room	34.822	2,2	31.009	1,9	32.072	2,0	29.344	1,8
Boter ⁴⁾	52.476	3,3	53.410	3,2	55.698	3,4	54.272	3,3
Kaas ⁵⁾	251.599	15,8	278.957	17,1	294.871	18,0	284.516	17,3
Kwark	45.037	2,8	53.427	3,3	57.336	3,5	52.627	3,2
Gecondenseerde melk	104.605	6,6	85.435	5,2	77.077	4,7	70.991	4,3
• waarvan koffiemelk	98.022	6,2	73.532	4,5	68.776	4,2	64.178	3,9
Gemiddeld aantal inwoners (x 1.000)	15.924		16.321		16.382		16.446	

1) inclusief import

2) voorlopig

3) inclusief voor 2008 38.878 ton achterhouding op de boerderij voor consumptie

4) inclusief tot boter omgerekend boterconcentraat en botervet (indicatief)

5) indicatief (berekend op basis van productie +/- invoer +/- uitvoer, gecorrigeerd voor trend)

Via zuivelfabrieken in consumptie gebrachte en per hoofd verbruikte hoeveelheden consumptiemelk en consumptiemelkproducten¹⁾

Tabel 24

Liquid milk and liquid milk products supplied for consumption by dairy factories and quantities consumed per capita

(x 1.000 kg)

	2000		2005		2007		2008 ²⁾	
		per hoofd in kg		per hoofd in kg		per hoofd in kg		per hoofd in kg
Totaal room	26.245	1,6	12.454	0,8	13.045	0,8	11.929	0,7
• 6 t/m 29% vet	3.687	0,2	3.786	0,2	5.489	0,3	5.151	0,3
• meer dan 29% vet	22.558	1,4	8.668	0,5	7.556	0,5	6.778	0,4
Totaal volle melk	139.754	8,8	77.576	4,8	66.310	4,0	65.390	4,0
• gepasteuriseerd	129.441	8,1	70.720	4,3	60.979	3,7	60.392	3,7
• gesteriliseerd ³⁾	10.312	0,6	6.856	0,4	5.331	0,3	4.998	0,3
Totaal halfvolle melk	680.865	42,8	729.123	44,7	664.876	40,6	626.593	38,1
• gepasteuriseerd	659.343	41,4	707.753	43,4	649.924	39,7	610.147	37,1
• gesteriliseerd ³⁾	21.522	1,3	21.370	1,3	14.952	0,9	16.446	1,0
Totaal magere melk	22.806	1,4	20.789	1,3	18.853	1,2	17.155	1,0
• gepasteuriseerd	10.264	0,6	19.314	1,2	18.483	1,1	16.729	1,0
• gesteriliseerd ³⁾	12.542	0,8	1.475	0,1	370	0,0	426	0,0
Karnemelk	134.001	8,4	100.382	6,2	97.781	6,0	96.016	5,8
Chocolademelk en andere dranken ⁴⁾	67.135	4,2	68.470	4,2	64.058	3,9	63.002	3,8
Yoghurt zonder toevoegingen ⁴⁾	175.016	11,0	106.225	6,5	122.853	7,5	123.084	7,5
Yoghurt met toevoegingen ^{4) 5) 6)}	144.131	9,1	212.490	13,0	217.147	13,3	214.689	13,1
Pap en vla	192.775	12,1	172.583	10,6	157.006	9,6	153.908	9,4
Totaal room, melk en de daaruit bereide producten	1.582.727	99,4	1.500.092	91,9	1.421.929	86,8	1.371.766	83,4

1) exclusief import (zie tabel 23)

2) voorlopig

3) inclusief UHT (Ultra High Temperature)

4) vol, halfvol en mager

5) inclusief drinkyoghurt

6) alleen yoghurtbestanddeel

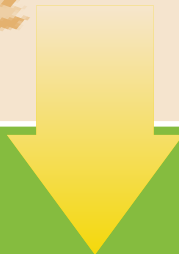
Hoofdstuk

5

Uitvoer

Uitvoer (inclusief intrahandel) van melk- en zuivelproducten in hoeveelheden

Export (intra-trade included) of milk and dairy products, by quantities

(x 1.000 kg)

	2000	2005	2007	2008 ¹⁾
Totaal kaas	500.228	498.710	562.648	564.763
• goudse	219.825	225.456	248.470	253.173
• cheddar	9.680	10.549	18.089	18.114
• edammer	77.746	70.052	86.340	85.491
• smeltkaas	14.198	6.444	6.727	6.930
• overige soorten	178.779	186.209	203.022	201.055
Boter	121.869	126.415	112.517	100.174
Boterolie	48.434	57.977	41.537	44.864
Totaal gecondenseerde melk	224.125	227.402	274.013	261.133
• met suiker	60.161	50.958	40.990	36.944
• zonder suiker	163.964	176.444	233.023	224.189
Totaal melkpoeder	277.144	214.867	181.581	204.762
• niet-mager	172.959	157.664	138.202	151.490
• mager	104.185	57.203	43.379	53.272
Ander melkpoeder ²⁾	9.517	15.878	10.661	10.767
Room	59.096	100.597	84.963	88.975
Volle melk	176.821	319.764	322.492	338.203
Afgeroomde melk	12.713	33.368	28.736	18.547
Andere verse melk	29.758	36.295	1.907	978
Dranken uit of met melk	39.545	12.559	6.647	7.564
Lactose en melksuikerstroop	119.369	96.873	98.215	100.261
Wei-en weiprodukten	195.660	192.066	187.402	156.187

1) voorlopig

2) yoghurt en karnemelk in poedervorm

Uitvoer (inclusief intrahandel) van melk- en zuivelproducten in waarden¹⁾

Export (intra-trade included) of milk and dairy products, by value

(€ 1.000)

	2000	2005	2007	2008 ²⁾
Totaal kaas	1.773.913	1.767.846	2.109.263	2.316.413
• goudse	740.493	765.228	893.697	1.002.044
• cheddar	35.816	31.491	62.934	70.825
• edammer	267.677	236.219	303.947	327.512
• smeltkaas	42.103	20.381	22.344	26.792
• overige soorten	687.824	714.527	826.341	889.240
Boter	342.584	312.780	322.613	295.103
Boterolie	118.208	159.110	143.797	150.580
Totaal gecondenseerde melk	263.289	276.956	325.981	347.027
• met suiker	72.189	73.282	60.997	62.533
• zonder suiker	191.100	203.674	264.984	284.494
Totaal melkpoeder	603.085	495.617	578.948	669.707
• niet-mager	393.936	402.722	448.618	550.654
• mager	209.149	92.895	130.330	119.053
Ander melkpoeder ³⁾	17.596	24.655	26.200	28.313
Room	105.031	155.441	139.551	138.369
Volle melk	61.765	107.267	125.841	132.921
Afgeroomde melk	3.063	7.056	8.646	7.557
Andere verse melk	6.860	7.109	2.007	1.210
Dranken uit of met melk	77.952	14.850	8.671	12.891
Lactose en melksuikerstroop	86.454	88.240	250.637	171.801
Wei-en weiproducten	149.386	160.450	269.627	206.830
Totaal algemeen	3.609.186	3.577.377	4.311.782	4.478.722
Totale waarde van de uitvoer van landbouwproducten ⁴⁾	43.454.000	50.099.000	58.758.553	64.479.133
Waarde van de totale Nederlandse uitvoer ⁴⁾	231.900.000	281.300.000	347.500.000	367.700.000

1) exclusief restituties

2) voorlopig

3) yoghurt en karnemelk in poedervorm

4) bron: LEI

Uitvoer (inclusief intrahandel) van kaas

Export (intra-trade included) of cheese

(x 1.000 kg)

land van bestemming	2000	2005	2007	2008 ¹⁾	% van totaal 2008
Duitsland	203.187	187.498	204.719	208.457	36,9
België	56.048	51.239	51.828	59.304	10,5
Frankrijk	51.800	46.854	52.460	54.873	9,7
Griekenland	24.790	28.575	34.194	33.798	6,0
Spanje	22.170	32.195	36.295	31.884	5,6
Italië	25.095	26.240	28.649	28.946	5,1
Verenigd Koninkrijk	15.357	18.591	24.723	26.839	4,8
Zweden	8.502	12.075	11.594	14.711	2,6
Denemarken	4.007	7.094	8.039	7.509	1,3
Oostenrijk	5.132	3.456	3.669	3.074	0,5
Finland	1.654	1.492	2.339	2.768	0,5
Hongarije	112	955	1.762	2.006	0,4
Polen	859	248	2.597	1.687	0,3
Portugal	1.165	1.065	1.502	1.535	0,3
Roemenië	1	43	242	1.447	0,3
Ierland	1.083	864	1.786	1.285	0,2
Tsjechië	258	804	1.120	1.175	0,2
Slovenië	38	167	604	1.071	0,2
Cyprus	317	362	445	621	0,1
Malta	422	381	601	535	0,1
Luxemburg	317	633	509	459	0,1
Letland	13	45	176	386	0,1
Bulgarije	15	3	134	332	0,1
Estland	67	23	5	325	0,1
Litouwen	1	61	21	151	0,0
Slowakije	133	33	233	87	0,0
EU-27	422.543	420.996	470.246	485.265	85,9
Russische Federatie	8.033	11.799	19.910	18.343	3,2
Verenigde Staten	13.726	13.371	11.610	10.366	1,8
Mexico	6.508	4.060	8.347	6.346	1,1
Algerije	2.746	6.007	4.960	5.103	0,9
Japan	9.829	9.698	8.225	4.871	0,9
Egypte	4.633	4.413	5.103	3.772	0,7
Ceuta	3.401	2.146	2.582	3.242	0,6
Venezuela	2.456	1.195	1.996	2.252	0,4
Libië	1.622	1.531	2.241	2.129	0,4
Canada	2.384	1.781	1.694	1.749	0,3
Marokko	240	1.055	1.656	1.608	0,3
Nederlandse Antillen	3.982	2.383	2.090	1.599	0,3
Overige 3 ^e landen	18.125	18.275	21.988	18.118	3,2
3^e landen	77.685	77.714	92.402	79.498	14,1
Totaal	500.228	498.710	562.648	564.763	100,0

1) voorlopig

Uitvoer (inclusief intrahandel) van boter

Export (intra-trade included) of butter

(x 1.000 kg)

land van bestemming	2000	2005	2007	2008 ¹⁾	% van totaal 2008
Frankrijk	24.373	16.824	22.897	27.567	27,5
België	19.847	11.900	19.072	20.461	20,4
Duitsland	41.325	32.167	20.209	13.447	13,4
Verenigd Koninkrijk	1.472	1.198	2.143	2.386	2,4
Italië	1.993	1.451	1.618	1.567	1,6
Griekenland	1.291	1.047	1.194	1.258	1,3
Oostenrijk	949	1.518	362	1.057	1,1
Spanje	640	652	1.388	944	0,9
Hongarije	-	1.118	941	930	0,9
Roemenië	157	428	160	522	0,5
Ierland	203	5	-	456	0,5
Tsjechië	-	-	-	88	0,1
Polen	260	951	110	86	0,1
Cyprus	145	64	43	80	0,1
Denemarken	221	136	66	54	0,1
Portugal	-	-	75	33	0,0
Malta	53	26	23	31	0,0
Slovenië	-	-	13	25	0,0
Finland	-	-	82	20	0,0
Bulgarije	-	5	6	-	-
Estland	-	136	-	-	-
Letland	45	-	-	-	-
Litouwen	3	-	-	-	-
Luxemburg	-	-	-	-	-
Slowakije	-	122	-	-	-
Zweden	-	-	-	-	-
EU-27	92.977	69.748	70.402	71.012	70,9
Iran	76	13.195	6.213	10.587	10,6
Singapore	2.357	5.118	5.294	4.104	4,1
Marokko	6.254	7.246	2.787	2.910	2,9
Japan	-	2.056	6.737	1.937	1,9
Turkije	628	1.971	295	1.475	1,5
Verenigde Staten	19	691	856	1.286	1,3
Saudi-Arabië	3.470	5.313	2.939	1.141	1,1
Syrië	1.272	345	1.121	934	0,9
Indonesië	957	1.004	1.047	933	0,9
Egypte	2.094	5.278	3.511	696	0,7
Algerije	100	20	577	627	0,6
Libanon	534	1.133	409	431	0,4
Overige 3 ^e landen	11.131	13.297	10.329	2.101	2,1
3^e landen	28.892	56.667	42.115	29.162	29,1
Totaal	121.869	126.415	112.517	100.174	100,0

1) voorlopig

Uitvoer (inclusief intrahandel) van boterolie

Export (intra-trade included) of butter oil

(x 1.000 kg)

land van bestemming	2000	2005	2007	2008 ¹⁾	% van totaal 2008
Duitsland	17.829	18.207	15.839	17.192	38,3
Italië	3.284	5.613	3.128	4.531	10,1
België	4.381	5.018	2.100	3.676	8,2
Griekenland	849	1.182	1.334	1.279	2,9
Denemarken	1.326	3.405	1.501	898	2,0
Frankrijk	1.229	1.851	1.526	859	1,9
Zweden	-	-	95	534	1,2
Polen	768	424	222	529	1,2
Bulgarije	99	5	73	273	0,6
Litouwen	64	16	77	164	0,4
Spanje	-	48	63	106	0,2
Verenigd Koninkrijk	848	134	57	45	0,1
Roemenië	-	60	60	43	0,1
Ierland	2	23	2	31	0,1
Slowakije	-	-	80	20	0,0
Cyprus	176	22	10	16	0,0
Portugal	-	45	3	12	0,0
Oostenrijk	111	-	131	10	0,0
Hongarije	-	19	-	7	0,0
Tsjechië	-	-	5	5	0,0
Estland	-	-	-	-	-
Finland	-	-	-	-	-
Letland	-	-	-	-	-
Luxemburg	-	91	-	-	-
Malta	-	-	-	-	-
Slovenië	-	-	-	-	-
EU-27	30.966	36.163	26.306	30.230	67,4
Algerije	-	32	48	3.292	7,3
Nigeria	432	2.264	2.816	2.144	4,8
Syrië	3.408	2.651	1.825	1.571	3,5
Indonesië	1.678	3.134	2.157	1.175	2,6
Egypte	1.037	1.048	314	853	1,9
Libanon	1.595	1.014	1.125	845	1,9
Azerbeidzjan	-	-	-	775	1,7
Saudi-Arabië	3.900	2.761	1.487	652	1,5
Ghana	36	-	-	528	1,2
Russische Federatie	133	82	1.515	497	1,1
Vietnam	490	1.462	632	416	0,9
Peru	-	75	-	382	0,9
Overige 3 ^e landen	4.759	7.291	3.312	1.504	3,4
3^e landen	17.468	21.814	15.231	14.634	32,6
Totaal	48.434	57.977	41.537	44.864	100,0

1) voorlopig

Uitvoer (inclusief intrahandel) van gecondenseerde melk met suiker

Export (intra-trade included) of sweetened condensed milk

(x 1.000 kg)

land van bestemming	2000	2005	2007	2008 ¹⁾	% van totaal 2008
Frankrijk	4.862	6.971	4.569	4.392	11,9
Duitsland	3.474	3.971	4.232	3.616	9,8
Verenigd Koninkrijk	2.521	11.926	5.097	3.405	9,2
België	2.959	2.673	2.669	1.954	5,3
Spanje	81	1.017	1.474	1.394	3,8
Portugal	107	400	1.134	1.133	3,1
Griekenland	821	1.850	933	647	1,8
Slovenië	42	548	543	596	1,6
Cyprus	744	437	250	375	1,0
Zweden	197	388	334	335	0,9
Tsjechië	94	99	25	254	0,7
Ierland	21	189	269	198	0,5
Hongarije	60	-	133	196	0,5
Denemarken	795	211	240	160	0,4
Italië	787	992	190	157	0,4
Estland	32	63	151	152	0,4
Malta	88	76	73	106	0,3
Oostenrijk	18	2	78	58	0,2
Litouwen	-	-	-	20	0,1
Finland	365	244	5	4	0,0
Slowakije	-	-	-	2	0,0
Bulgarije	14	22	17	-	-
Letland	-	-	-	-	-
Luxemburg	-	-	-	-	-
Polen	15	467	-	-	-
Roemenië	-	-	-	-	-
EU-27	18.097	32.546	22.416	19.154	51,8
Saudi-Arabië	2.017	3.475	4.561	4.345	11,8
Nigeria	1.327	2.658	2.964	4.217	11,4
Gabon	3.040	2.694	2.841	2.351	6,4
Barbados	992	746	928	909	2,5
Marokko	436	357	750	443	1,2
Equatoriaal-Guinea	479	607	477	410	1,1
Dem. Republiek Kongo	1.342	624	465	365	1,0
Grenada	568	489	233	359	1,0
Russische Federatie	102	115	201	314	0,8
Kameroen	1.456	806	347	295	0,8
Verenigde Arabische Emiraten	396	531	556	293	0,8
Noorwegen	17	17	65	277	0,7
Overige 3 ^e landen	29.892	5.293	4.186	3.212	8,7
3^e landen	42.064	18.412	18.574	17.790	48,2
Totaal	60.161	50.958	40.990	36.944	100,0

1) voorlopig

Uitvoer (inclusief intrahandel) van gecondenseerde melk zonder suiker

Export (intra-trade included) of unsweetened condensed milk

(x 1.000 kg)

land van bestemming	2000	2005	2007	2008 ¹⁾	% van totaal 2008
Griekenland	45.303	41.384	41.925	37.483	16,7
België	1.590	15.622	40.202	33.092	14,8
Verenigd Koninkrijk	26	3.602	9.752	10.709	4,8
Duitsland	6.792	1.643	5.697	6.428	2,9
Hongarije	6	-	-	972	0,4
Malta	1.564	1.016	648	865	0,4
Spanje	-	68	762	743	0,3
Polen	-	145	296	620	0,3
Italië	56	251	386	550	0,2
Frankrijk	492	97	974	506	0,2
Cyprus	505	563	-	353	0,2
Luxemburg	-	-	76	179	0,1
Oostenrijk	-	-	-	75	0,0
Zweden	11	28	37	64	0,0
Roemenië	-	-	-	60	0,0
Denemarken	-	1	46	31	0,0
Estland	4	-	-	25	0,0
Bulgarije	14	18	32	25	0,0
Ierland	-	-	7	23	0,0
Portugal	16	27	34	16	0,0
Finland	-	-	1	1	0,0
Letland	-	-	-	-	-
Litouwen	-	-	-	-	-
Slovenië	-	-	-	-	-
Slowakije	-	-	-	-	-
Tsjechië	-	-	49	-	-
EU-27	56.379	64.465	100.924	92.820	41,4
Verenigde Arabische Emiraten	21.080	29.455	35.611	36.260	16,2
Hong-Kong	16.729	17.893	19.483	16.515	7,4
Libië	13.278	12.655	19.376	15.912	7,1
Nigeria	5.088	16.530	10.719	15.131	6,7
Saudi-Arabië	7.113	10.094	14.153	12.030	5,4
Quatar	3.317	3.383	7.622	5.759	2,6
Ivoorkust	4.211	2.450	2.696	5.138	2,3
Ghana	1.650	2.861	3.419	4.527	2,0
Oman	7.230	1.725	2.548	3.408	1,5
Togo	1.711	2.118	2.127	2.682	1,2
Koeweit	1.043	2.316	2.520	2.338	1,0
Bahrein	2.154	1.929	2.612	2.293	1,0
Overige 3 ^e landen	22.981	8.570	9.213	9.376	4,2
3^e landen	107.585	111.979	132.099	131.369	58,6
Totaal	163.964	176.444	233.023	224.189	100,0

1) voorlopig

Uitvoer (inclusief intrahandel) van niet-mager melkpoeder

Export (intra-trade included) of non-skimmed milk powder

(x 1.000 kg)

land van bestemming	2000	2005	2007	2008 ¹⁾	% van totaal 2008
Duitsland	6.865	7.783	5.748	8.565	5,7
België	2.824	4.186	5.172	4.476	3,0
Spanje	641	444	1.353	1.429	0,9
Verenigd Koninkrijk	1.968	400	1.918	1.264	0,8
Polen	192	24	374	447	0,3
Italië	26	170	348	211	0,1
Frankrijk	992	617	288	156	0,1
Ierland	107	239	104	86	0,1
Portugal	177	80	156	82	0,1
Oostenrijk	315	9	111	48	0,0
Zweden	5	87	1	44	0,0
Griekenland	31	70	147	33	0,0
Tsjechië	-	-	-	10	0,0
Denemarken	26	73	59	8	0,0
Bulgarije	276	38	50	2	0,0
Finland	-	-	-	1	0,0
Litouwen	-	15	6	1	0,0
Cyprus	29	89	162	-	-
Estland	204	-	-	-	-
Hongarije	-	-	2	-	-
Letland	-	-	-	-	-
Luxemburg	-	24	-	-	-
Malta	116	-	50	-	-
Roemenië	26	-	80	-	-
Slovenië	12	8	-	-	-
Slowakije	-	-	-	-	-
EU-27	14.832	14.356	16.129	16.843	11,1
Saudi-Arabië	30.407	24.966	24.394	27.056	17,9
Nigeria	7.527	18.479	15.348	20.672	13,6
Angola	2.371	4.556	7.947	9.211	6,1
Koeweit	4.112	3.067	4.283	8.117	5,4
Verenigde Arabische Emiraten	12.810	8.903	6.953	6.287	4,2
Irak	1.560	1.142	1.740	4.979	3,3
Algerije	4.773	5.706	7.534	4.207	2,8
Jemen	1.549	4.518	2.301	3.890	2,6
Oman	6.470	3.185	3.242	3.481	2,3
Democratische Republiek Kongo	2.073	3.548	3.276	2.931	1,9
Dominicaanse Republiek	6.838	4.098	5.828	2.768	1,8
Libanon	826	3.643	2.340	2.720	1,8
Overige 3 ^e landen	76.811	57.497	36.887	38.328	25,3
3^e landen	158.127	143.308	122.073	134.647	88,9
Totaal	172.959	157.664	138.202	151.490	100,0

1) voorlopig

Uitvoer (inclusief intrahandel) van mager melkpoeder

Export (intra-trade included) of skimmed milk powder

(x 1.000 kg)

land van bestemming	2000	2005	2007	2008 ¹⁾	% van totaal 2008
België	4.264	15.128	5.151	12.280	23,1
Duitsland	11.950	6.672	2.819	4.733	8,9
Frankrijk	8.595	2.075	4.857	4.498	8,4
Spanje	3.169	1.731	3.136	2.427	4,6
Verenigd Koninkrijk	2.297	345	956	2.105	4,0
Italië	2.188	1.126	517	827	1,6
Polen	-	-	108	712	1,3
Ierland	236	468	355	586	1,1
Oostenrijk	-	13	108	469	0,9
Roemenië	20	-	22	329	0,6
Griekenland	2.695	418	457	307	0,6
Portugal	240	626	379	239	0,4
Litouwen	-	52	96	166	0,3
Denemarken	398	27	28	104	0,2
Bulgarije	330	-	21	104	0,2
Cyprus	194	53	64	98	0,2
Letland	-	-	55	69	0,1
Tsjechië	-	-	112	65	0,1
Malta	57	-	160	64	0,1
Hongarije	20	-	-	46	0,1
Zweden	-	5	8	6	0,0
Slowakije	-	-	61	6	0,0
Estland	-	-	-	-	-
Finland	-	-	-	-	-
Luxemburg	69	-	-	-	-
Slovenië	33	2	-	-	-
EU-27	36.755	28.741	19.470	30.240	56,8
Nigeria	1.802	6.533	4.870	6.097	11,4
Thailand	7.151	6.968	3.094	3.062	5,7
Singapore	3.260	832	596	2.725	5,1
Saudi-Arabië	2.789	2.054	725	1.953	3,7
Vietnam	550	3.328	1.948	1.475	2,8
Maleisië	2.346	1.989	750	1.126	2,1
Ghana	1.127	224	400	1.078	2,0
Indonesië	11.210	1.767	3.296	1.039	2,0
Jemen	176	-	775	792	1,5
Marokko	348	1.381	415	757	1,4
Turkije	198	85	182	632	1,2
Filippijnen	2.502	-	-	354	0,7
Overige 3 ^e landen	33.971	3.301	6.858	1.942	3,6
3^e landen	67.430	28.462	23.909	23.032	43,2
Totaal	104.185	57.203	43.379	53.272	100,0

1) voorlopig

Uitvoer (inclusief intrahandel) van room

Export (intra-trade included) of cream

(x 1.000 kg)

land van bestemming	2000	2005	2007	2008 ¹⁾	% van totaal 2008
België	35.020	75.859	59.971	55.072	61,9
Duitsland	6.708	7.934	6.319	15.620	17,6
Denemarken	75	340	1.157	3.344	3,8
Frankrijk	385	261	1.881	675	0,8
Polen	-	-	57	507	0,6
Oostenrijk	-	-	-	175	0,2
Griekenland	-	1	6	115	0,1
Malta	67	74	63	64	0,1
Tsjechië	-	-	-	50	0,1
Verenigd Koninkrijk	42	603	127	23	0,0
Spanje	284	116	1	1	0,0
Bulgarije	-	-	-	-	-
Cyprus	25	-	-	-	-
Estland	-	-	-	-	-
Finland	-	-	1	-	-
Hongarije	-	416	-	-	-
Ierland	-	-	1	-	-
Italië	142	10	27	-	-
Letland	-	-	-	-	-
Litouwen	-	-	-	-	-
Luxemburg	-	-	-	-	-
Portugal	-	-	-	-	-
Roemenië	-	-	-	-	-
Slovenië	-	-	-	-	-
Slowakije	-	-	-	-	-
Zweden	1	21	-	-	-
EU-27	42.749	85.635	69.611	75.646	85,0
Saudi-Arabië	9.666	8.557	11.132	9.667	10,9
Ver arab emiraten	1.212	1.033	694	812	0,9
Koeweit	1.951	1.000	612	355	0,4
Afghanistan	2	11	42	271	0,3
Canada	305	311	274	246	0,3
Nieuw-Zeeland	-	94	264	182	0,2
Libanon	400	466	235	162	0,2
Quatar	309	320	213	160	0,2
Bahrein	333	306	156	144	0,2
Syrië	-	2	42	116	0,1
Venezuela	17	4	29	73	0,1
Oman	386	230	81	72	0,1
Overige 3 ^e landen	1.766	2.628	1.598	1.069	1,2
3^e landen	16.347	14.962	15.372	13.329	15,0
Totaal	59.096	100.597	84.983	88.975	100,0

1) voorlopig

Uitvoer (inclusief intrahandel) van volle melk

Export (intra-trade included) of whole milk

(x 1.000 kg)

land van bestemming	2000	2005	2007	2008 ¹⁾	% van totaal 2008
Duitsland	146.006	252.072	247.421	247.167	73,1
België	20.286	44.946	47.945	52.722	15,6
Frankrijk	202	7.966	7.739	21.639	6,4
Verenigd Koninkrijk	25	4.646	8.877	9.518	2,8
Malta	1	821	666	552	0,2
Spanje	-	158	491	311	0,1
Griekenland	-	1	101	78	0,0
Zweden	-	-	53	2	0,0
Bulgarije	-	-	-	-	-
Cyprus	-	-	-	-	-
Denemarken	-	1	151	-	-
Estland	-	-	-	-	-
Finland	-	6	17	-	-
Hongarije	-	6	-	-	-
Ierland	-	75	7	-	-
Italië	-	695	1.669	-	-
Letland	-	-	-	-	-
Litouwen	-	-	-	-	-
Luxemburg	-	-	-	-	-
Oostenrijk	-	-	-	-	-
Polen	-	-	-	-	-
Portugal	-	23	-	-	-
Roemenië	-	-	-	-	-
Slovenië	-	-	-	-	-
Slowakije	-	-	-	-	-
Tsjechië	-	-	-	-	-
EU-27	166.520	311.416	315.137	331.989	98,2
Nederlandse Antillen	260	494	821	629	0,2
Aruba	417	254	433	373	0,1
Noorwegen	-	53	146	197	0,1
Guinee	82	117	219	191	0,1
Belize	248	215	184	168	0,0
Tsjaad	-	-	-	157	0,0
Gambia	65	38	97	119	0,0
Equatoriaal-Guinea	11	128	118	117	0,0
Suriname	72	38	91	107	0,0
Liberia	30	48	50	75	0,0
Sierra Leone	44	116	134	73	0,0
Mauritius	23	8	76	61	0,0
Overige 3 ^e landen	9.049	6.839	4.986	3.947	1,2
3^e landen	10.301	8.348	7.355	6.214	1,8
Totaal	176.821	319.764	322.492	338.203	100,0

1) voorlopig

Uitvoer (inclusief intrahandel) van lactose en melksuikerstroop

Export (intra-trade included) of lactose and lactose syrup

(x 1.000 kg)

land van bestemming	2000	2005	2007	2008 ¹⁾	% van totaal 2008
Duitsland	17.171	12.402	14.450	14.356	14,3
Ierland	5.441	4.539	8.423	7.640	7,6
Frankrijk	7.635	6.170	6.072	4.848	4,8
België	4.618	4.621	3.383	3.401	3,4
Denemarken	4.221	4.244	4.229	3.057	3,0
Spanje	3.795	3.974	2.657	2.903	2,9
Polen	2.506	2.241	1.688	1.749	1,7
Verenigd Koninkrijk	8.646	3.294	2.896	1.537	1,5
Italië	5.994	1.981	1.556	1.381	1,4
Tsjechië	381	353	931	1.221	1,2
Oostenrijk	3.844	909	2.452	1.110	1,1
Hongarije	457	338	583	1.036	1,0
Slovenië	515	274	252	840	0,8
Finland	280	480	355	304	0,3
Malta	7	43	241	265	0,3
Griekenland	676	227	227	230	0,2
Bulgarije	126	209	52	227	0,2
Zweden	246	1.442	228	167	0,2
Portugal	477	690	605	70	0,1
Slowakije	96	21	95	60	0,1
Estland	4	-	-	53	0,1
Cyprus	110	2	58	47	0,0
Roemenië	92	345	3	45	0,0
Litouwen	-	32	-	24	0,0
Letland	5	-	-	-	-
Luxemburg	-	-	-	-	-
EU-27	67.343	48.831	51.436	46.571	46,4
Japan	21.419	15.309	11.871	10.357	10,3
China	1.230	2.208	3.153	9.680	9,7
India	3.475	4.452	3.848	4.361	4,3
Zwitserland	1.584	1.673	2.642	3.802	3,8
Verenigde Staten	1.020	2.029	2.362	3.110	3,1
Vietnam	957	759	595	2.708	2,7
Indonesië	1.429	2.055	2.922	2.361	2,4
Brazilië	1.422	1.124	1.715	1.750	1,7
Zuid-Korea	2.805	1.795	2.301	1.695	1,7
Filippijnen	1.805	85	1.336	1.560	1,6
Israël	429	635	1.196	1.401	1,4
Mexico	996	985	1.933	1.334	1,3
Overige 3 ^e landen	13.455	14.933	10.905	9.571	9,5
3^e landen	52.026	48.042	46.779	53.690	53,6
Totaal	119.369	96.873	98.215	100.261	100,0

1) voorlopig

Uitvoer (inclusief intrahandel) van wei in poedervorm

Export (intra-trade included) of whey powder

(x 1.000 kg)

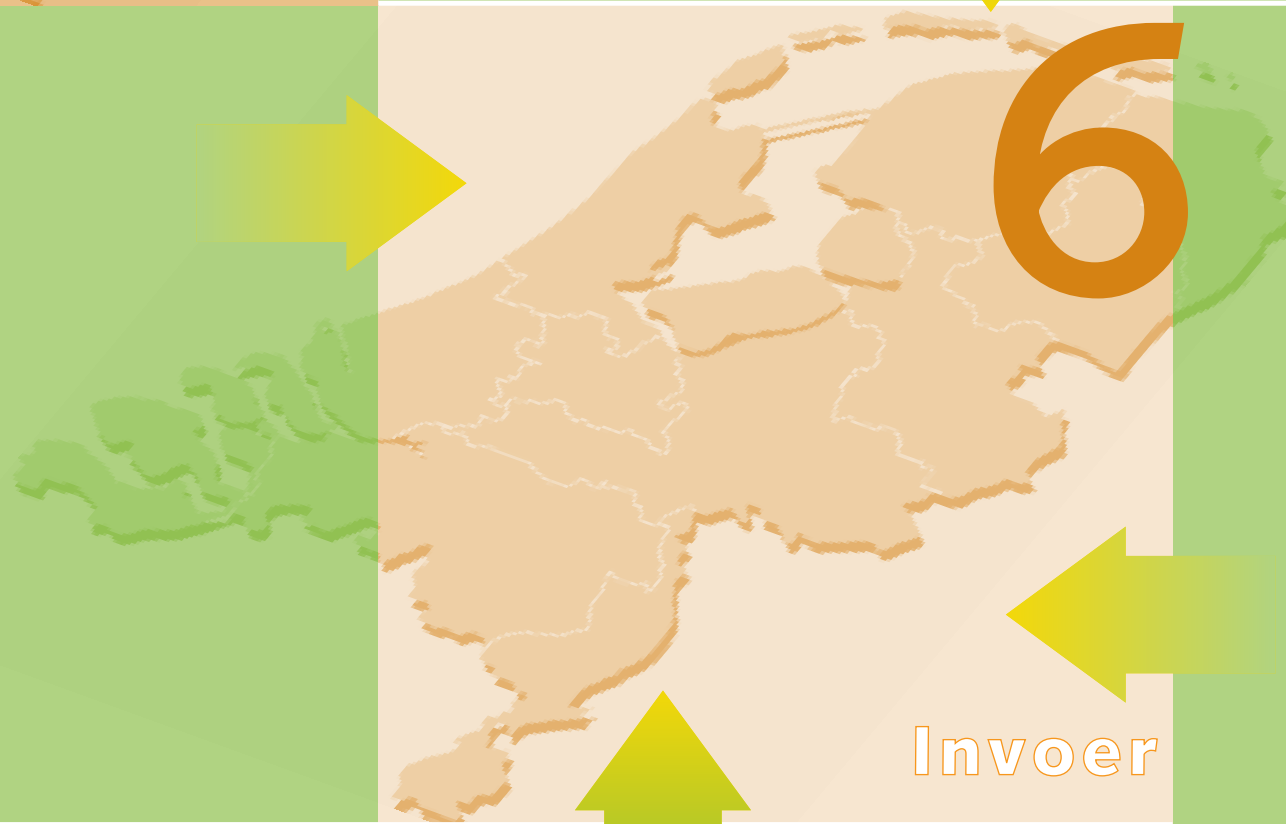
land van bestemming	2000	2005	2007	2008 ¹⁾	% van totaal 2008
Duitsland	19.543	25.399	23.358	22.637	18,7
België	17.794	22.386	18.705	20.321	16,8
Frankrijk	11.311	13.795	10.066	7.282	6,0
Italië	3.504	1.557	2.765	3.330	2,8
Spanje	2.524	2.192	1.941	2.335	1,9
Ierland	1.580	1.896	3.963	2.036	1,7
Griekenland	982	466	458	1.430	1,2
Verenigd Koninkrijk	3.596	1.095	1.073	1.284	1,1
Polen	638	1.052	4.839	1.283	1,1
Bulgarije	87	771	1.143	887	0,7
Denemarken	2.943	1.456	1.527	764	0,6
Zweden	1.905	1.718	720	750	0,6
Oostenrijk	472	364	533	612	0,5
Litouwen	18	1.117	282	478	0,4
Estland	16	158	240	457	0,4
Portugal	708	118	139	365	0,3
Roemenië	297	152	225	219	0,2
Tsjechië	42	283	372	162	0,1
Slowakije	4	155	125	116	0,1
Hongarije	86	439	272	99	0,1
Letland	-	66	114	70	0,1
Finland	375	633	390	67	0,1
Malta	29	25	-	33	0,0
Cyprus	194	23	41	24	0,0
Luxemburg	7	2	173	-	-
Slovenië	5	-	-	-	-
EU-27	68.660	77.318	73.464	67.041	55,5
China	12.724	13.298	13.405	13.023	10,8
Indonesië	1.637	8.364	13.394	9.800	8,1
Japan	6.895	7.869	6.335	6.126	5,1
Thailand	1.376	2.468	4.805	4.967	4,1
Vietnam	165	2.380	3.385	3.954	3,3
Maleisië	404	1.850	4.032	3.211	2,7
Filippijnen	156	494	2.803	2.675	2,2
Zuid-Korea	2.882	569	1.813	1.190	1,0
Ghana	285	1.104	293	1.011	0,8
Australië	188	123	142	919	0,8
Colombia	20	640	597	733	0,6
Iran	51	116	627	0,5	
Overige 3 ^e landen	16.985	10.219	6.513	5.606	4,6
3^e landen	43.717	49.429	57.633	53.842	44,5
Totaal	112.377	126.747	131.097	120.883	100,0

1) voorlopig

Hoofdstuk

6

Invoer

Invoer (inclusief intrahandel) van melk- en zuivelproducten in hoeveelheden

Import (intra-trade included) of milk and dairy products, by quantities

(x 1.000 kg)

	2000	2005	2007	2008 ¹⁾
Totaal kaas	122.324	167.064	188.585	176.045
• goudse	6.343	21.782	17.023	18.489
• cheddar	10.144	17.408	24.744	28.108
• edammer	6.171	7.604	8.147	10.368
• smeltkaas	11.170	7.379	7.219	8.457
• overige soorten	88.496	112.891	131.452	110.623
Boter	51.466	75.803	70.870	51.037
Boterolie	13.530	10.796	6.998	5.266
Totaal gecondenseerde melk	233.063	224.300	193.193	177.216
• met suiker	12.365	16.671	14.139	11.966
• zonder suiker	220.698	207.629	179.054	165.250
Totaal melkpoeder	334.530	235.783	165.176	160.965
• niet-mager	108.915	76.630	54.736	54.635
• mager	225.615	159.153	110.440	106.330
Ander melkpoeder ²⁾	25.732	19.822	17.723	17.577
Room	30.220	62.452	57.908	67.642
Volle melk	168.176	324.752	338.358	392.040
Afgeroomde melk	103.487	64.922	70.818	91.453
Andere verse melk	34.410	44.000	30.634	30.275
Dranken uit of met melk	119.852	114.695	156.556	126.987
Lactose en melksuikerstroop	17.159	40.384	41.432	49.274
Wei-en weiprodukten	601.370	536.619	524.699	630.241

bron: Eurostat

1) voorlopig

2) yoghurt en karnemelk in poedervorm

Invoer (inclusief intrahandel) van melk- en zuivelproducten in waarden

Import (intra-trade included) of milk and dairy products, by value

(€ 1.000)

	2000	2005	2007	2008 ¹⁾
Totaal kaas	296.510	465.133	499.668	600.995
• goudse	14.970	71.554	57.415	68.329
• cheddar	22.589	46.289	72.887	96.138
• edammer	5.627	21.566	24.920	34.951
• smeltkaas	32.312	26.021	24.515	34.281
• overige soorten	221.012	299.703	319.931	367.296
Boter	137.030	159.633	153.676	124.460
Boterolie	41.561	34.337	22.295	16.102
Totaal gecondenseerde melk	222.121	196.923	220.945	182.177
• met suiker	18.702	18.761	21.362	20.453
• zonder suiker	203.419	178.162	199.583	161.724
Totaal melkpoeder	772.490	489.155	423.536	360.039
• niet-mager	283.248	179.940	132.490	144.112
• mager	489.242	309.215	291.046	215.927
Ander melkpoeder ²⁾	31.029	30.674	34.294	32.828
Room	47.764	68.878	86.871	83.334
Volle melk	84.795	144.603	166.779	189.986
Afgeroomde melk	25.629	20.908	25.315	24.225
Andere verse melk	14.203	22.040	22.394	24.863
Dranken uit of met melk	80.599	103.524	90.856	140.176
Lactose en melksuikerstroop	7.906	22.653	52.989	42.688
Wei-en weiprodukten	204.951	297.222	530.322	333.448
Totaal algemeen	1.966.548	2.055.683	2.329.940	2.155.321
Totale waarde van de invoer van landbouwproducten ³⁾	25.082.000	28.337.000	35.270.188	40.902.367
Waarde van de totale Nederlandse invoer ³⁾	216.100.000	249.845.000	307.300.000	332.000.000

bron: Eurostat

1) voorlopig

2) yoghurt en karnemelk in poedervorm

3) bron: LEI

Invoer (inclusief intrahandel) van kaas

Import (intra-trade included) of cheese

(x 1.000 kg)

land van herkomst	2000	2005	2007	2008 ¹⁾	% van totaal 2008
Duitsland	33.099	74.096	78.811	76.840	43,6
België	19.187	25.127	35.533	22.565	12,8
Frankrijk	15.767	12.366	13.006	16.645	9,5
Polen	286	7.071	6.678	9.373	5,3
Verenigd Koninkrijk	5.790	2.203	6.862	8.854	5,0
Denemarken	4.474	6.353	7.963	6.412	3,6
Italië	917	3.965	5.565	6.137	3,5
Ierland	2.395	1.851	4.117	4.939	2,8
Estland	1.175	1.642	850	1.795	1,0
Litouwen	1.774	2.638	1.526	1.525	0,9
Oostenrijk	764	1.577	1.233	838	0,5
Spanje	752	523	317	671	0,4
Letland	884	1.843	1.340	478	0,3
Luxemburg	-	455	223	317	0,2
Griekenland	39	190	268	191	0,1
Slowakije	1.191	111	20	108	0,1
Tsjechië	846	934	26	90	0,1
Zweden	64	14	54	53	0,0
Portugal	361	1	30	17	0,0
Hongarije	1.634	449	24	14	0,0
Bulgarije	-	-	57	10	0,0
Finland	378	8	19	8	0,0
Slovenië	31	119	2	5	0,0
Cyprus	-	12	1	4	0,0
Roemenië	-	40	-	-	0,0
Malta	-	-	-	-	0,0
EU-27	91.808	143.588	164.525	157.889	89,7
Nieuw-Zeeland	9.510	11.385	14.319	8.126	4,6
Australië	19.965	11.112	7.517	6.111	3,5
Verenigde Staten	162	117	1.611	2.971	1,7
Zwitserland	481	422	590	894	0,5
Zuid-Afrika	-	-	-	26	0,0
Overige 3 ^e landen	398	440	23	28	0,0
3^e landen	30.516	23.476	24.060	18.156	10,3
Totaal	122.324	167.064	188.585	176.045	100,0

bron: Eurostat

1) voorlopig

Invoer (inclusief intrahandel) van boter

Import (intra-trade included) of butter

(x 1.000 kg)

land van herkomst	2000	2005	2007	2008 ¹⁾	% van totaal 2008
Duitsland	3.118	11.682	8.489	8.172	16,0
België	11.372	9.008	5.068	7.935	15,5
Ierland	9.864	5.291	1.235	3.734	7,3
Polen	1.375	3.761	1.631	3.162	6,2
Spanje	588	1.055	1.333	1.442	2,8
Portugal	48	209	541	1.153	2,3
Frankrijk	693	1.219	802	975	1,9
Verenigd Koninkrijk	6.075	858	1.226	639	1,3
Denemarken	315	7	45	479	0,9
Estland	2.154	199	776	240	0,5
Italië	531	1.641	930	181	0,4
Tsjechië	1.369	132	186	90	0,2
Slowakije	493	-	50	42	0,1
Oostenrijk	-	21	15	38	0,1
Bulgarije	-	-	80	20	0,0
Griekenland	-	9	-	16	0,0
Cyprus	-	-	-	-	-
Finland	116	-	-	-	-
Hongarije	-	-	-	-	-
Letland	595	110	286	-	-
Litouwen	1.212	512	67	-	-
Luxemburg	-	-	-	-	-
Malta	-	-	-	-	-
Roemenië	-	-	-	-	-
Slovenië	-	84	-	-	-
Zweden	2.211	650	90	-	-
EU-27	42.129	36.448	22.850	28.318	55,5
Nieuw-Zeeland	6.246	39.066	46.132	22.200	43,5
Verenigde Staten	-	-	1.741	211	0,4
IJsland	57	139	50	175	0,3
Australië	3.008	40	40	126	0,2
Overige 3 ^e landen	26	110	57	7	0,0
3^e landen	9.337	39.355	48.020	22.719	44,5
Totaal	51.466	75.803	70.870	51.037	100,0

bron: Eurostat

1) voorlopig

Invoer (inclusief intrahandel) van boterolie

Import (intra-trade included) of butter oil

(x 1.000 kg)

land van herkomst	2000	2005	2007	2008 ¹⁾	% van totaal 2008
België	4.050	5.867	3.510	1.672	31,8
Duitsland	400	407	529	782	14,8
Ierland	351	1.067	-	219	4,2
Denemarken	-	472	130	201	3,8
Frankrijk	149	139	97	171	3,2
Verenigd Koninkrijk	3.330	1.234	348	77	1,5
Italië	-	22	87	22	0,4
Slovenië	-	-	-	22	0,4
Spanje	-	264	22	-	-
Zweden	2.290	-	11	-	-
Oostenrijk	-	135	-	-	-
Estland	-	43	-	-	-
Polen	2	270	141	-	-
Tsjechië	-	121	-	-	-
Portugal	-	-	-	-	-
Luxemburg	-	-	-	-	-
Letland	-	-	-	-	-
Malta	-	-	-	-	-
Cyprus	-	-	-	-	-
Bulgarije	-	-	-	-	-
Litouwen	-	-	-	-	-
Hongarije	-	-	-	-	-
Finland	-	-	-	-	-
Slowakije	-	-	-	-	-
Griekenland	-	-	-	-	-
Roemenië	-	-	-	-	-
EU-27	10.572	10.041	4.875	3.166	60,1
Verenigde Staten	-	-	1.681	1.560	29,6
Nieuw-Zeeland	1.580	-	381	540	10,3
Australië	1.378	755	60	-	-
Overige 3 ^e landen	-	-	1	-	-
3^e landen	2.958	755	2.123	2.100	39,9
Totaal	13.530	10.796	6.998	5.266	100,0

bron: Eurostat

1) voorlopig

Invoer (inclusief intrahandel) van gecondenseerde melk met suiker

Import (intra-trade included) of sweetened condensed milk

(x 1.000 kg)

land van herkomst	2000	2005	2007	2008 ¹⁾	% van totaal 2008
België	4.352	9.339	6.174	5.544	46,3
Duitsland	7.785	4.878	5.683	5.474	45,7
Frankrijk	168	168	330	323	2,7
Litouwen	-	548	19	221	1,8
Italië	-	-	137	212	1,8
Verenigd Koninkrijk	-	1.578	1.618	154	1,3
Zweden	60	-	-	23	0,2
Portugal	-	7	-	14	0,1
Hongarije	-	-	-	1	0,0
Bulgarije	-	-	-	-	-
Cyprus	-	-	-	-	-
Denemarken	-	3	-	-	-
Estland	-	-	-	-	-
Finland	-	-	-	-	-
Griekenland	-	-	4	-	-
Ierland	-	-	-	-	-
Letland	-	-	-	-	-
Luxemburg	-	-	-	-	-
Malta	-	-	-	-	-
Oostenrijk	-	-	4	-	-
Polen	-	1	-	-	-
Roemenië	-	-	-	-	-
Slovenië	-	-	-	-	-
Slowakije	-	-	-	-	-
Spanje	-	-	21	-	-
Tsjechië	-	149	149	-	-
EU-27	12.365	16.671	14.139	11.966	100,0
3^e landen	-	-	-	-	-
Totaal	12.365	16.671	14.139	11.966	100,0

bron: Eurostat

1) voorlopig

Invoer (inclusief intrahandel) van gecondenseerde melk zonder suiker

Import (intra-trade included) of unsweetened condensed milk

(x 1.000 kg)

land van herkomst						% van totaal
	2000	2005	2007	2008 ¹⁾	2008	
Duitsland	193.968	177.409	149.634	132.496	80,2	
België	20.086	25.121	19.308	20.067	12,1	
Frankrijk	415	4.366	7.298	8.895	5,4	
Luxemburg	5.022	-	1.282	2.358	1,4	
Oostenrijk	23	246	770	1.109	0,7	
Litouwen	-	-	-	159	0,1	
Spanje	-	-	-	55	0,0	
Griekenland	-	100	24	43	0,0	
Italië	-	-	-	26	0,0	
Denemarken	560	6	27	18	0,0	
Verenigd Koninkrijk	567	4	410	13	0,0	
Zweden	-	-	49	11	0,0	
Bulgarije	-	-	-	-	-	
Cyprus	-	-	-	-	-	
Estland	-	-	-	-	-	
Finland	-	-	-	-	-	
Hongarije	-	-	-	-	-	
Ierland	57	-	-	-	-	
Letland	-	-	-	-	-	
Malta	-	-	-	-	-	
Polen	-	368	252	-	-	
Portugal	-	9	-	-	-	
Roemenië	-	-	-	-	-	
Slovenië	-	-	-	-	-	
Slowakije	-	-	-	-	-	
Tsjechië	-	-	-	-	-	
EU-27	220.698	207.629	179.054	165.250	100,0	
3^e landen	-	-	-	-	-	
Totaal	220.698	207.629	179.054	165.250	100,0	

bron: Eurostat

1) voorlopig

Invoer (inclusief intrahandel) van niet-mager melkpoeder

Import (intra-trade included) of non-skimmed milk powder

(x 1.000 kg)

land van herkomst	2000	2005	2007	2008 ¹⁾	% van totaal 2008
Duitsland	37.034	26.666	10.902	12.675	23,2
Frankrijk	11.591	6.135	5.620	8.707	15,9
Verenigd Koninkrijk	18.809	12.542	10.925	7.910	14,5
België	18.501	4.052	9.133	6.192	11,3
Ierland	13.270	11.489	7.143	6.068	11,1
Polen	61	7.880	1.172	4.537	8,3
Denemarken	1.995	2.896	3.916	4.511	8,3
Zweden	187	216	9	938	1,7
Oostenrijk	83	1.535	1.085	832	1,5
Litouwen	526	161	233	566	1,0
Tsjechië	1.057	292	604	494	0,9
Portugal	2.378	1.197	1.636	378	0,7
Letland	38	230	91	199	0,4
Hongarije	-	-	-	112	0,2
Estland	1.328	95	104	102	0,2
Finland	487	345	275	76	0,1
Spanje	208	-	507	24	0,0
Italië	-	51	4	17	0,0
Bulgarije	-	-	-	-	-
Cyprus	-	-	-	-	-
Griekenland	-	22	-	-	-
Luxemburg	284	-	-	-	-
Malta	-	-	-	-	-
Roemenië	-	-	-	-	-
Slovenië	-	-	10	-	-
Slowakije	433	600	44	-	-
EU-27	108.270	76.404	53.413	54.338	99,5
Verenigde Staten	-	-	115	111	0,2
Nieuw-Zeeland	486	101	1.078	-	-
Overige 3 ^e landen	159	125	130	186	0,3
3^e landen	645	226	1.323	297	0,5
Totaal	108.915	76.630	54.736	54.635	100,0

bron: Eurostat

1) voorlopig

Invoer (inclusief intrahandel) van mager melkpoeder

Import (intra-trade included) of skimmed milk powder

(x 1.000 kg)

land van herkomst	2000	2005	2007	2008 ¹⁾	% van totaal 2008
Duitsland	68.950	69.084	47.550	38.447	36,2
Frankrijk	16.279	15.897	19.786	21.139	19,9
Polen	6.688	15.732	9.189	14.347	13,5
België	16.426	22.084	10.168	13.588	12,8
Ierland	37.548	14.450	5.352	3.490	3,3
Verenigd Koninkrijk	28.309	7.634	3.708	2.877	2,7
Denemarken	7.057	1.086	940	1.616	1,5
Tsjechië	4.642	1.415	848	1.611	1,5
Estland	4.833	1.364	758	1.036	1,0
Litouwen	3.285	969	598	902	0,8
Oostenrijk	103	1.469	1.867	619	0,6
Zweden	1.348	-	419	422	0,4
Portugal	110	701	515	387	0,4
Finland	1.873	751	736	335	0,3
Spanje	2.157	984	-	96	0,1
Slowakije	2.205	600	282	51	0,0
Italië	128	524	207	18	0,0
Letland	1.519	186	628	1	0,0
Bulgarije	-	-	-	-	-
Cyprus	-	-	-	-	-
Griekenland	-	2.153	-	-	-
Hongarije	463	-	156	-	-
Luxemburg	-	-	-	-	-
Malta	-	-	-	-	-
Roemenië	223	-	-	-	-
Slovenië	116	-	76	-	-
EU-27	204.262	157.083	103.783	100.982	95,0
Verenigde Staten	-	321	3.054	4.300	4,0
Canada	-	227	1.122	545	0,5
IJsland	-	2	-	429	0,4
Zwitserland	2.695	1.054	1.077	7	0,0
Nieuw-Zeeland	126	1	634	4	0,0
Indonesië	-	1	2	3	0,0
Israël	-	335	-	1	0,0
Overige 3 ^e landen	18.532	129	768	59	0,1
3^e landen	21.353	2.070	6.657	5.348	5,0
Totaal	225.615	159.153	110.440	106.330	100,0

bron: Eurostat

1) voorlopig

Invoer (inclusief intrahandel) van room

Import (intra-trade included) of cream

(x 1.000 kg)

land van herkomst	2000	2005	2007	2008 ¹⁾	% van totaal 2008
Duitsland	22.256	48.287	37.540	47.390	70,1
België	5.211	10.640	17.159	11.071	16,4
Frankrijk	732	577	716	5.777	8,5
Verenigd Koninkrijk	1.912	2.511	1.680	1.640	2,4
Polen	-	371	583	1.350	2,0
Spanje	-	-	51	178	0,3
Litouwen	-	52	26	74	0,1
Luxemburg	-	-	-	51	0,1
Denemarken	37	3	123	38	0,1
Griekenland	-	-	-	36	0,1
Oostenrijk	-	-	-	22	0,0
Italië	7	11	30	10	0,0
Bulgarije	-	-	-	-	-
Cyprus	-	-	-	-	-
Estland	65	-	-	-	-
Finland	-	-	-	-	-
Hongarije	-	-	-	-	-
Ierland	-	-	-	-	-
Letland	-	-	-	-	-
Malta	-	-	-	-	-
Portugal	-	-	-	-	-
Roemenië	-	-	-	-	-
Slovenië	-	-	-	-	-
Slowakije	-	-	-	-	-
Tsjechië	-	-	-	-	-
Zweden	-	-	-	-	-
EU-27	30.220	62.452	57.908	67.637	100,0
3^e landen	-	-	-	5	0,0
Totaal	30.220	62.452	57.908	67.642	100,0

bron: Eurostat

1) voorlopig

Invoer (inclusief intrahandel) van volle melk

Import (intra-trade included) of whole milk

(x 1.000 kg)

land van herkomst	2000	2005	2007	2008 ¹⁾	% van totaal 2008
Duitsland	108.450	179.231	231.649	297.849	76,0
België	58.991	136.542	94.054	84.008	21,4
Denemarken	11	17	841	4.947	1,3
Frankrijk	521	6.712	3.765	2.580	0,7
Verenigd Koninkrijk	120	1.767	1.439	1.577	0,4
Oostenrijk	13	8	454	547	0,1
Griekenland	-	87	325	348	0,1
Italië	-	11	7	11	0,0
Spanje	-	364	35	1	0,0
Bulgarije	-	-	-	-	-
Cyprus	-	-	-	-	-
Estland	-	-	-	-	-
Finland	70	-	-	-	-
Hongarije	-	-	-	-	-
Ierland	-	-	2	-	-
Letland	-	-	-	-	-
Litouwen	-	-	-	-	-
Luxemburg	-	-	-	-	-
Malta	-	-	1	-	-
Polen	-	-	5.786	-	-
Portugal	-	-	-	-	-
Roemenië	-	-	-	-	-
Slovenië	-	-	-	-	-
Slowakije	-	-	-	-	-
Tsjechië	-	-	-	-	-
Zweden	-	12	-	-	-
EU-27	168.176	324.751	338.358	391.868	100,0
3^e landen	-	1	-	172	0,0
Totaal	168.176	324.752	338.358	392.040	100,0

bron: Eurostat

1) voorlopig

Invoer (inclusief intrahandel) van wei in poedervorm

Import (intra-trade included) of whey powder

(x 1.000 kg)

land van herkomst						% van totaal
	2000	2005	2007	2008 ¹⁾	2008	
Duitsland	139.008	229.972	244.567	275.468	52,4	
Frankrijk	115.535	95.400	107.182	108.778	20,7	
Polen	893	9.103	18.702	39.226	7,5	
Verenigd Koninkrijk	20.977	30.927	18.662	29.556	5,6	
Oostenrijk	86	3.444	8.680	12.534	2,4	
België	9.988	18.179	9.870	10.714	2,0	
Spanje	4.672	7.928	9.849	9.753	1,9	
Ierland	9.156	21.679	5.238	8.433	1,6	
Denemarken	7.330	10.779	5.547	6.653	1,3	
Litouwen	330	670	1.085	4.992	1,0	
Tsjechië	52	1.523	2.772	4.217	0,8	
Portugal	1.079	3.421	2.580	4.148	0,8	
Finland	6.180	919	1.048	2.020	0,4	
Hongarije	-	-	427	1.938	0,4	
Letland	-	-	654	1.320	0,3	
Italië	2.301	4.639	2.676	885	0,2	
Griekenland	164	200	649	744	0,1	
Estland	-	92	96	342	0,1	
Slowakije	-	23	-	158	0,0	
Zweden	1.028	37	72	65	0,0	
Slovenië	-	-	418	22	0,0	
Bulgarije	-	-	-	-	-	
Cyprus	-	-	-	-	-	
Luxemburg	-	-	-	-	-	
Malta	-	-	-	-	-	
Roemenië	-	-	-	-	-	
EU-27	318.779	438.935	440.774	521.966	99,3	
Verenigde Staten	10	50	359	1.028	0,2	
Canada	969	-	-	851	0,2	
Noorwegen	-	-	242	488	0,1	
Israël	-	58	200	400	0,1	
Zwitserland	-	2	7	3	0,0	
Overige 3 ^e landen	221	782	1.600	645	0,1	
3^e landen	1.200	892	2.408	3.415	0,7	
Totaal	319.979	439.827	443.182	525.381	100,0	

bron: Eurostat

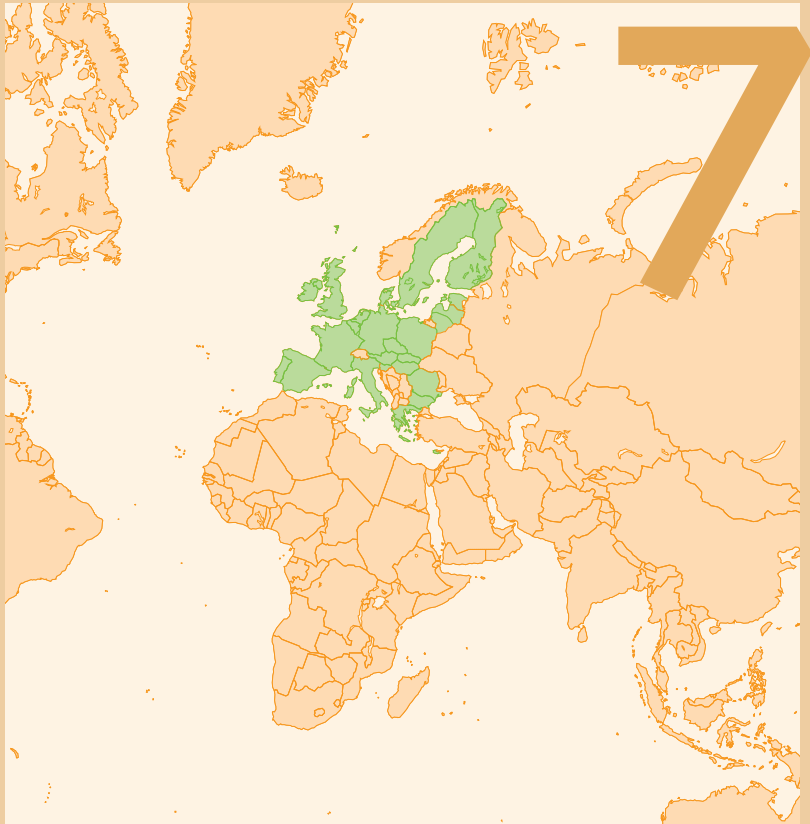
1) voorlopig

Hoofdstuk

7

EU en 3^e landen

EU-regelingen

Afzetregelingen in de EU

Tabel 50

Marketing measures in the EU

(x miljoen kg)

	2000	2005	2007	2008
Boter				
• vo. (eeg) nr. 2571/97 en 1898/05 bakkers-/ijsboter ¹⁾	462,4	479,3	132,4	0
• vo. (eeg) nrs. 429/90 en 3143/85 en 1898/05 bak- en braadboter ¹⁾	14,2	15,5	4,5	0
• vo. (eeg) nr. 2191/81 en 1898/05 boter voor instellingen en gemeenschappen zonder winstoogmerk ¹⁾	29,5	24,1	22,0	18,4
Mager melkpoeder				
• vo. (eeg) nr. 1725/79 en 2799/99 mager melkpoeder in veevoeder	476,0	362,1	0	0
• vo. (eeg) nr. 2921/90 ondermelk voor caseïne/caseïnat	5.344,9	5.952,1	0	0

bron: Europese Commissie

1) regeling per 1 juli 2009 afgeschaft

Melkquotum¹⁾ en over- of onderschrijding per EU-lidstaat

Milk quota and milkproduction in excess or deficit of the allocated quota per EU member state

(x miljoen kg)

	2000/'01	+/- %	2005/'06	+/- %	2007/'08	+/- %	2008/'09	+/- %
Nederland	10.992,9	- 0,8	11.000,3	- 0,1	11.114,0	+ 1,3	11.392,5	+ 1,4
België	3.171,3	- 0,5	3.241,7	- 0,1	3.306,0	- 0,1	3.371,6	--
Bulgarije	-	-	-	-	893,7	- 14,9	912,2	--
Cyprus	-	-	141,2	+ 1,8	143,2	+ 3,9	147,0	--
Denemarken	4.454,6	+ 0,4	4.454,9	- 0,1	4.499,6	0,0	4.612,4	--
Duitsland	27.768,7	+ 0,9	27.768,5	+ 0,7	28.043,8	+ 1,3	28.755,2	--
Estland	-	-	604,5	- 5,8	635,9	- 6,5	650,4	--
Finland	2.397,5	+ 1,1	2.399,9	- 1,6	2.424,3	- 6,3	2.486,7	--
Frankrijk	23.832,2	- 0,7	23.880,2	- 1,4	24.135,2	- 1,4	24.738,9	--
Griekenland	674,5	+ 2,3	819,7	- 5,3	819,3	- 8,0	835,8	--
Hongarije	-	-	1.801,9	-12,3	1.882,4	-10,8	1.921,5	--
Ierland	5.332,4	- 0,3	5.391,6	- 1,8	5.393,9	+ 0,7	5.501,5	--
Italië	10.100,5	+ 3,9	10.284,0	+ 6,0	10.227,2	+ 5,6	10.474,1	--
Letland	-	-	677,6	-16,3	717,6	- 7,8	725,5	--
Litouwen	-	-	1.520,3	-17,8	1.632,0	- 14,9	1.674,1	--
Luxemburg	268,3	+ 0,4	268,6	+ 1,1	271,3	+ 0,7	278,1	--
Malta	-	-	48,7	-15,4	48,7	- 17,7	49,7	--
Oostenrijk	2.583,3	- 3,5	2.622,3	+ 2,8	2.679,4	+ 3,2	2.755,3	--
Polen	-	-	8.637,9	+ 3,4	9.211,6	- 3,6	9.395,3	--
Portugal	1.863,2	- 0,4	1.911,8	0,0	1.930,3	- 2,5	1.979,1	--
Roemenië	-	-	-	-	1.344,6	- 30,3	1.334,3	--
Slovenië	-	-	518,2	- 2,2	556,0	- 5,0	568,0	--
Slowakije	-	-	1.005,0	- 2,4	1.029,9	- 6,1	1.049,5	--
Spanje	5.829,0	- 3,5	6.049,9	+ 0,2	6.055,5	- 2,2	6.173,2	--
Tsjechië	-	-	2.678,9	+ 0,6	2.735,4	- 1,4	2.785,4	--
Verenigd Koninkrijk	14.420,8	- 2,0	14.486,0	- 1,9	14.563,2	- 5,3	14.993,5	--
Zweden	3.300,0	- 0,4	3.300,0	- 4,5	3.332,6	- 11,5	3.413,8	--

bron: Europese Commissie

1) exclusief quotum voor directe levering aan consumenten

-- niet bekend

Basis- en interventieprijs in de EU¹⁾

Tabel 52

Base and intervention prices in the EU

(€ per 100 kg)

	basisprijs 3,7% vet af boerderij	interventieprijs boter	mager poeder	plus/vet verhouding
2001/'02				
(01-07-01 - 30-06-02)	25,73	328,20	205,52	55 : 45
2002/'03				
(01-07-02 - 30-06-03)	25,87	328,20	205,52	55 : 45
2003/'04				
(01-07-03 - 30-06-04)	25,85	328,20	205,52	55 : 45
2004/'05				
(01-07-04 - 30-06-05)	24,15	305,23	195,24	56 : 44
2005/'06				
(01-07-05 - 30-06-06)	22,32	282,44	184,97	56 : 44
2006/'07				
(01-07-06 - 30-06-07)	20,53	259,52	174,69	57 : 43
2007/'08				
(01-07-07 - 30-06-08)	20,22	246,39	174,69	58 : 42
2008/'09				
(01-07-07 - 30-06-08)	19,97	246,39	169,80	57 : 43

bron: Europese Commissie

1) berekende basisprijs

Voorraden boter en mager melkpoeder in de EU

Tabel 53

EU stocks of butter and skimmed milk powder

(x 1.000 kg)

	2007		2008		mager melkpoeder beschikbaar in interventie
	boter	mager melkpoeder	boter	mager melkpoeder	
	beschikbaar in interventie	particuliere opslag	beschikbaar in interventie	particuliere opslag	beschikbaar in interventie
Januari	63.983	29.922	0	45.640	0
Februari	54.360	26.063	0	31.302	0
Maart	40.824	16.075	0	14.907	0
April	20.151	13.887	0	16.246	0
Mei	15.489	20.475	0	71.788	0
Juni	3.432	43.484	0	95.269	0
Juli	2.353	73.836	0	113.351	0
Augustus	805	92.525	0	150.941	0
September	0	110.044	0	125.912	0
Oktober	0	102.004	0	106.431	0
November	0	68.805	0	73.283	0
December	0	45.640	0	52.799	0

bron: Europese Commissie

Steunbedragen voor ondermelk, melkpoeder en boter in de EU

Tabel 54

EU support levels for skimmed milk, milk powder and butter

(€)

	per 1-5-2001	per 1-5-2006	per 1-5-2008	per 1-5-2009
Steun per 10 kg melkpoeder voor veevoeder	6,10	2,00	0,00	0,00
Steun per 100 kg ondermelk voor de bereiding van caseïne	4,40	0,52	0,00	0,00
Steun per 100 kg boter voor bakkers ¹⁾	95,00	25,00	0,00	0,00
Steun per 100 kg boterconcentraat ¹⁾	117,00	30,50	0,00	0,00

bron: Europese Commissie

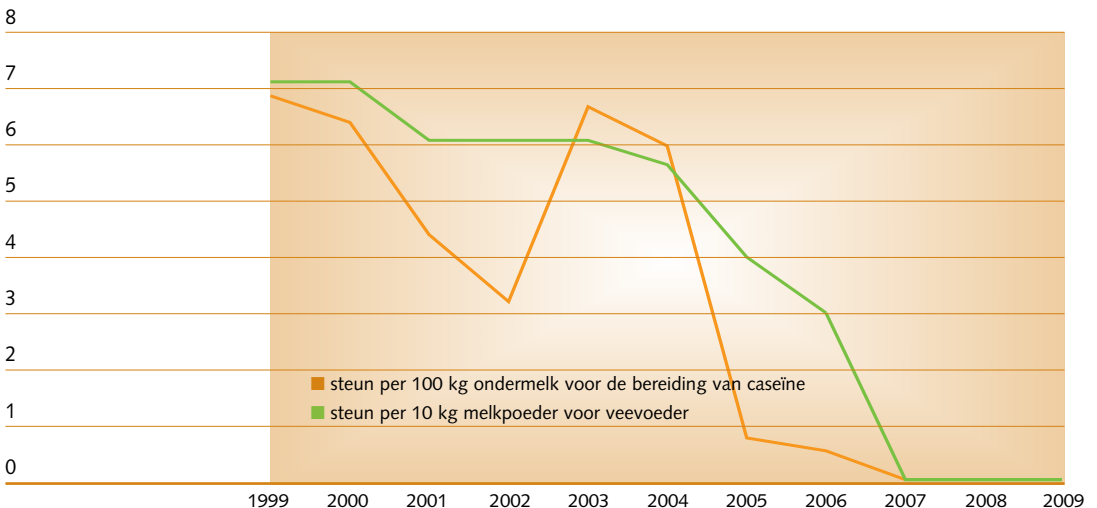
1) regeling per 1 juli 2009 afgeschaft

Steunbedragen voor ondermelk en melkpoeder in de EU 1999 - 2009¹⁾

Figuur 24

EU support levels for skimmed milk and milk powder 1999 - 2009

(€)

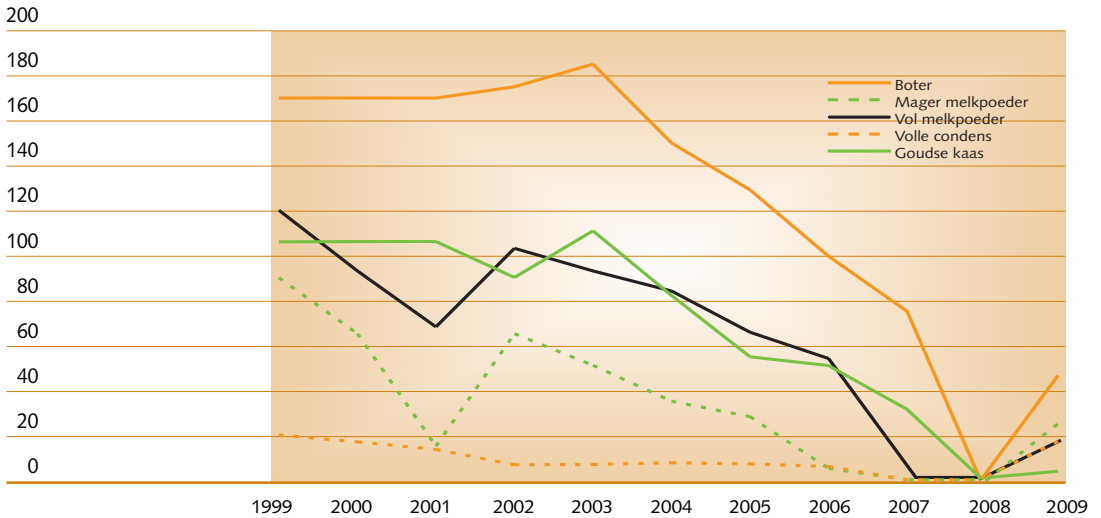
1) per 1 mei

Restituties in de EU bij uitvoer naar 3^e landen 1999 - 2009¹⁾

Figuur 25

EU export refunds 1999 - 2009

(€ per 100 kg)

1) per 1 mei

Restituties in de EU bij uitvoer naar 3^e landen

Tabel 55

EU export refunds

(€ per 100 kg)

	per 1-5-2001	per 1-5-2006	per 1-5-2008	per 1-5-2009
Boter, 82-84% vet	170,00	99,50	0,00	55,00
Mager melkpoeder	15,00	5,00	0,00	19,00
Vol melkpoeder, 25-27% vet in kleinverpakking	68,00	54,00	0,00	29,00
Volle condens, 7,4-8,9% vet	13,51	5,90	0,00	2,88
Goudse kaas	105,98	50,76	0,00	19,84

bron: Europese Commissie

Melkveehouderij

Aantal melkveehouders

Tabel 56

Number of dairy farmers
(x 1.000)

	2000	2005	2007	2008 ¹⁾
Nederland	29,5	23,5	21,3	20,7
België	18,8	16,2	12,6	11,7
Bulgarije	--	151,3	87,0	87,0
Cyprus	0,3	0,2	0,2	0,2
Denemarken	9,7	6,0	4,9	4,9
Duitsland	129,9	108,0	99,0	95,9
Estland	19,6	9,2	6,1	6,0
Finland	22,2	15,8	13,3	12,1
Frankrijk	134,4	108,0	97,0	94,3
Griekenland	12,4	6,9	5,6	4,9
Hongarije	--	4,8	3,7	3,2
Ierland	29,1	26,8	21,9	20,9
Italië	74,5	48,2	40,9	37,8
Letland	71,1	22,9	19,0	17,4
Litouwen	219,1	84,9	62,1	49,5
Luxemburg	1,2	1,0	0,9	0,9
Malta	0,2	0,2	0,1	0,1
Oostenrijk	63,9	51,4	43,5	40,0
Polen	476,0	284,3	206,6	170,0
Portugal	23,9	15,9	10,9	9,2
Roemenië	--	--	242,3	193,8
Slovenië	16,4	9,5	8,4	7,8
Slowakije	--	0,7	0,7	0,7
Spanje	56,0	30,6	25,4	21,7
Tsjechië	2,5	2,9	2,6	2,4
Verenigd Koninkrijk	25,9	19,5	17,3	16,1
Zweden	12,2	8,8	7,8	7,3
EU-27	--	--	1.061,2	936,5
Argentinië	17,0	13,5	11,5	11,0
Australië	12,8	10,3	9,0	8,6
Canada	20,6	15,6	14,0	13,6
Chili	36,0	19,0	16,0	16,0
Japan	33,6	27,4	25,4	24,4
Nieuw-Zeeland	13,9	12,2	11,6	11,4
Noorwegen	20,7	16,2	14,1	13,3
Rusland	--	--	--	--
Verenigde Staten	105,2	78,3	70,0	67,0
Zwitserland	39,9	31,7	28,8	28,0

bron: nationale statistieken

1) voorlopig

-- niet bekend

Aantal melkkoeien

Number of dairy cows

(x 1.000)

	2000	2005	2007	2008 ¹⁾
Nederland	1.504	1.433	1.413	1.466
België	594	523	500	495
Bulgarije	--	347	336	336
Cyprus	24	25	24	23
Denemarken	635	558	551	551
Duitsland	4.570	4.236	4.087	4.121
Estland	131	113	104	104
Finland	364	319	288	296
Frankrijk	4.060	3.947	3.799	3.759
Griekenland	180	152	160	159
Hongarije	356	303	268	260
Ierland	1.178	1.101	1.088	1.050
Italië	2.065	1.848	1.839	1.830
Letland	205	185	180	180
Litouwen	466	448	405	387
Luxemburg	45	40	40	40
Malta	9	7	7	7
Oostenrijk	621	541	526	515
Polen	3.098	2.795	2.677	2.560
Portugal	351	324	306	290
Roemenië	1.580	1.658	1.573	1.610
Slovenië	144	131	116	106
Slowakije	246	193	180	172
Spanje	1.183	1.002	930	903
Tsjechië	547	441	410	401
Verenigd Koninkrijk	2.336	1.998	1.978	1.954
Zweden	428	393	366	358
EU-27	26.919	25.060	24.151	23.933
Argentinië	2.500	2.300	2.179	2.150
Australië	2.170	1.942	1.800	1.765
Canada	1.097	1.030	1.005	989
Chili	616	620	630	650
Japan	992	1.058	1.011	998
Nieuw-Zeeland	3.485	3.867	4.185	4.296
Noorwegen	301	272	253	248
Rusland	12.900	10.400	9.910	9.800
Verenigde Staten	9.206	9.041	9.158	9.271
Zwitserland	714	621	615	610

bron: nationale statistieken

1) voorlopig

-- niet bekend

Aantal melkkoeien per bedrijf

Number of dairy cows per farm

	2000	2005	2007	2008 ¹⁾
Nederland	51,0	61,0	66,3	70,8
België	31,6	32,4	39,7	42,4
Bulgarije	--	2,3	3,9	3,9
Cyprus	91,4	102,5	100,0	105,0
Denemarken	65,2	93,8	111,8	112,4
Duitsland	35,2	39,2	41,3	43,0
Estland	7,1	12,2	17,1	17,3
Finland	16,4	20,1	21,7	24,5
Frankrijk	30,2	36,5	39,2	39,8
Griekenland	14,5	22,2	28,4	32,4
Hongarije	--	62,9	72,2	82,0
Ierland	40,5	41,1	49,7	50,3
Italië	27,7	38,3	45,0	48,4
Letland	2,5	8,1	9,5	10,3
Litouwen	2,1	5,3	6,5	7,8
Luxemburg	38,7	41,9	44,4	46,2
Malta	47,4	45,8	49,0	48,6
Oostenrijk	9,7	10,5	12,1	12,9
Polen	3,5	9,8	13,0	15,1
Portugal	14,7	20,4	28,0	31,5
Roemenië	--	--	6,5	8,3
Slovenië	8,8	13,7	13,9	13,6
Slowakije	--	261,1	253,2	257,9
Spanje	21,0	32,8	36,6	41,6
Tsjechië	221,1	153,4	159,5	164,3
Verenigd Koninkrijk	90,4	102,7	114,1	121,4
Zweden	35,2	44,7	46,7	49,0
EU-27	18,6	23,7	22,8	25,6
Argentinië	147,1	170,4	189,5	195,5
Australië	169,5	188,5	200,8	205,2
Canada	53,2	66,2	71,6	72,8
Chili	12,6	32,6	39,4	40,6
Japan	29,5	38,6	39,8	40,9
Nieuw-Zeeland	250,7	317,0	359,8	375,7
Noorwegen	14,5	16,8	18,0	18,7
Rusland	--	--	--	--
Verenigde Staten	87,5	115,5	130,8	138,4
Zwitserland	17,9	19,6	21,3	21,8

bron: nationale statistieken

1) voorlopig

-- niet bekend

Gemiddelde melkgift per koe

Average milk yield per cow
(kg)

	2000	2005	2007	2008 ¹⁾
Nederland	7.296	7.554	7.945	7.926
België	5.485	5.598	5.573	5.467
Bulgarije	--	3.593	3.635	3.326
Cyprus	6.173	5.284	6.482	7.124
Denemarken	7.123	8.660	8.352	8.399
Duitsland	6.110	6.717	6.977	7.000
Estland	4.674	5.881	6.363	6.757
Finland	6.900	7.713	7.893	7.806
Frankrijk	5.600	6.121	6.454	6.749
Griekenland	4.725	4.984	4.619	4.651
Hongarije	--	6.198	6.792	6.913
Ierland	4.362	4.632	4.917	4.991
Italië	4.912	6.039	5.957	6.002
Letland	4.005	4.345	4.768	4.823
Litouwen	3.702	4.138	4.883	5.156
Luxemburg	5.943	6.750	6.835	6.914
Malta	4.964	5.362	5.377	5.528
Oostenrijk	5.215	5.771	5.990	6.071
Polen	3.750	4.387	4.552	4.785
Portugal	5.787	6.227	6.422	6.878
Roemenië	--	--	3.402	3.540
Slovenië	4.662	5.183	5.825	5.953
Slowakije	--	5.495	5.997	6.193
Spanje	4.964	6.325	7.045	7.196
Tsjechië	5.017	6.493	6.858	7.011
Verenigd Koninkrijk	6.066	7.177	7.061	6.952
Zweden	7.670	8.096	7.958	8.219
EU-27	--	5.941	6.133	6.256
Argentinië	4.000	4.524	4.372	4.652
Australië	4.996	5.325	5.493	5.447
Canada	7.152	7.323	8.104	8.202
Chili	3.235	3.585	3.810	3.850
Japan	8.566	9.104	8.978	9.023
Nieuw-Zeeland	3.380	3.694	3.763	3.772
Noorwegen	5.445	5.738	6.162	6.288
Rusland	2.473	3.077	3.229	3.240
Verenigde Staten	8.257	8.880	9.193	9.282
Zwitserland	5.445	5.693	5.500	5.539

bron: nationale statistieken

1) voorlopig

-- niet bekend

Gemiddelde koemelkproductie per bedrijf

Average cows' milk production per farm
(kg)

	2000	2005	2007	2008 ¹⁾
Nederland	371.972	460.633	527.056	561.329
België	197.810	181.285	221.188	231.824
Bulgarije	--	8.240	14.046	12.852
Cyprus	564.457	541.610	648.200	748.183
Denemarken	464.528	811.959	934.027	944.459
Duitsland	214.969	263.454	288.027	300.709
Estland	33.147	72.028	108.823	117.121
Finland	113.008	155.175	170.916	190.957
Frankrijk	169.174	223.709	252.771	268.938
Griekenland	68.396	110.497	131.268	150.920
Hongarije	--	389.546	490.635	566.997
Ierland	176.724	190.299	244.591	251.201
Italië	136.230	231.577	267.879	290.573
Letland	10.013	35.072	45.097	49.893
Litouwen	7.874	21.848	31.870	40.311
Luxemburg	230.272	282.723	303.371	319.723
Malta	235.137	245.320	263.210	268.722
Oostenrijk	50.642	60.705	72.461	78.170
Polen	13.053	43.132	58.978	72.056
Portugal	85.099	127.210	179.546	216.807
Roemenië	--	--	22.085	29.402
Slovenië	40.935	71.229	80.825	81.212
Slowakije	--	1.434.641	1.518.228	1.596.996
Spanje	104.160	207.340	258.120	299.446
Tsjechië	1.109.256	996.227	1.094.078	1.152.218
Verenigd Koninkrijk	548.106	736.992	805.552	843.740
Zweden	269.786	361.964	371.603	403.069
EU-27	55.877	67.930	139.577	159.882
Argentinië	588.235	770.723	828.417	909.268
Australië	846.978	1.003.992	1.102.864	1.117.821
Canada	380.418	485.096	580.294	597.029
Chili	40.669	116.984	150.019	156.406
Japan	252.901	351.549	357.334	369.047
Nieuw-Zeeland	847.432	1.170.850	1.354.223	1.417.122
Noorwegen	79.129	96.187	111.032	117.727
Rusland	--	--	--	--
Verenigde Staten	722.566	1.025.405	1.202.793	1.284.319
Zwitserland	97.437	111.619	117.335	120.679

bron: nationale statistieken

1) voorlopig

-- niet bekend

Melkaanvoer koemelk

Milk deliveries cows' milk

(x miljoen kg)

	2000	2005	2007	2008 ¹⁾
Nederland	10.734	10.479	10.899	11.295
België	3.124	2.868	2.879	2.860
Bulgarije	719	803	746	681
Cyprus	135	144	144	151
Denemarken	4.519	4.451	4.484	4.586
Duitsland	26.984	27.380	27.321	26.933
Estland	396	571	593	614
Finland	2.442	2.362	2.293	2.254
Frankrijk	23.303	23.388	22.970	23.814
Griekenland	670	660	716	690
Hongarije	1.830	1.594	1.448	1.425
Ierland	5.160	5.062	5.241	5.098
Italië	10.084	10.216	10.265	10.358
Letland	398	502	631	635
Litouwen	947	1.200	1.347	1.382
Luxemburg	256	258	260	265
Malta	42	42	40	41
Oostenrijk	2.661	2.621	2.661	2.716
Polen	6.781	8.825	8.744	9.112
Portugal	1.893	1.921	1.837	1.891
Roemenië	--	1.109	1.136	1.123
Slovenië	451	508	531	525
Slowakije	930	968	964	946
Spanje	5.413	5.899	5.729	5.814
Tsjechië	2.568	2.543	2.446	2.433
Verenigd Koninkrijk	13.932	14.038	13.647	13.350
Zweden	3.297	3.162	2.986	2.951
EU-27	129.669	133.576	132.956	133.939
Argentinië	9.119	8.806	8.798	9.263
Australië	11.172	10.451	9.450	9.630
Canada	7.500	7.807	7.812	7.819
Chili	1.447	1.775	1.875	1.972
Japan	8.497	8.293	8.024	7.982
Nieuw-Zeeland ²⁾	12.925	14.702	14.745	15.850
Noorwegen	1.564	1.512	1.520	1.520
Rusland	--	31.060	32.680	32.700
Verenigde Staten	75.928	80.255	84.211	86.179
Zwitserland	3.197	3.203	3.260	3.423

bron: nationale statistieken

1) voorlopig

2) seizoen loopt van juni-mei

-- niet bekend

Productie van geitenmelk

Production of goats' milk

(x 1.000 kg)

	2000	2005	2007	2008 ¹⁾
Nederland	75.000	135.600	162.000	177.000
België	2.411	5.250	6.400	6.400
Bulgarije	190.200	109.114	87.174	87.500
Cyprus	29.200	29.530	32.000	32.000
Denemarken	--	--	--	--
Duitsland	22.000	35.000	35.000	35.000
Estland	702	458	500	500
Finland	--	--	--	--
Frankrijk	482.400	580.220	595.000	595.000
Griekenland	478.700	511.373	500.000	500.000
Hongarije	10.839	4.552	4.500	4.500
Ierland	-	-	-	-
Italië	121.008	102.400	105.000	105.000
Letland	1.983	3.517	3.000	3.000
Litouwen	11.700	7.955	7.100	7.100
Luxemburg	-	9.400	8.000	8.000
Malta	1.600	1.235	1.300	1.300
Oostenrijk	16.780	13.405	16.000	16.000
Polen	--	21.983	22.000	22.000
Portugal	34.138	29.082	28.450	29.000
Roemenië	--	169.000	220.000	220.000
Slovenië	--	1.417	1.100	1.100
Slowakije	13.200	8.900	8.500	8.500
Spanje	438.541	486.300	505.000	505.000
Tsjechië	14.554	6.159	5.800	5.800
Verenigd Koninkrijk	-	-	-	-
Zweden	-	-	-	-
EU-27	1.944.956	2.271.850	2.353.824	2.369.700
Noorwegen	21.700	22.471	22.000	22.000
Turkije	220.211	253.759	255.000	255.000
Zwitserland	16.500	18.500	30.000	30.000

bron: FAO, eurostat, nationale statistieken

1) voorlopig

-- niet bekend

Grootste zuivelconcerns in de wereld

Tabel 63

Largest dairy industries in the world

	Concern	Land	Omzet (€ miljard)
1	Nestlé	Zwitserland	18,5
2	Danone	Frankrijk	10,7
3	Lactalis	Frankrijk	9,3
4	FrieslandCampina	Nederland	8,9
5	Dean Foods	Verenigde Staten	8,5
6	Fonterra ²	Nieuw-Zeeland	8,1
7	Dairy Farmers of America	Verenigde Staten	6,9
8	Arla Foods	Denemarken/Zweden	6,9
9	Kraft Foods	Verenigde Staten	5,1
10	Unilever ¹	Nederland/Verenigd-Koninkrijk	4,5
11	Saputo	Canada	3,8
12	Parmalat	Italië	3,7
13	Bongrain	Frankrijk	3,6
14	Meiji Dairies	Japan	3,2
15	Morinaga Milk Industry	Japan	3,0
16	Land O'Lakes	Verenigde Staten	2,8
17	Schreiber Foods ¹	Verenigde Staten	2,5
18	Mengniu	China	2,4
19	Müller	Duitsland	2,3
20	Nordmilch	Duitsland	2,3

bron: Rabobank International 2009

opmerking: omzet 2008 + fusies & acquisities in 2009

1) schatting

2) cijfer geïnterpoleerd op basis van gegevens van 14 maanden

Productie van biologische melk

Tabel 64

Production of organic milk

(x 1.000 kg)

	2000	2005	2007	2008 ¹⁾
Nederland	87.750	106.000	135.000	135.000
Denemarken	415.000	404.000	418.000	420.000
Duitsland	262.000	379.000	424.000	430.000
Frankrijk	110.000	230.000	234.687	251.231
Oostenrijk	260.000	396.000	293.330	347.137
Verenigd Koninkrijk	33.000	300.000	400.000	450.000
Zweden	99.000	154.000	191.400	192.000
Zwitserland	160.000	190.000	215.000	215.000

bron: nationale statistieken

1) schatting

Productie

Productie van fabriekskaas (alleen uit koemelk)¹⁾

Tabel 65

Production of factory cheese (cows' milk only)
(x miljoen kg)

	2000	2005	2007	2008 ²⁾
Nederland	683,6	672,2	732,3	723,5
België	58,2	60,8	68,2	67,2
Bulgarije	74,4	75,4	68,6	62,5
Cyprus	--	1,6	1,6	1,4
Denemarken	305,6	355,4	350,6	324,4
Duitsland	1.687,5	1.929,6	2.017,3	2.032,3
Estland	9,9	27,5	31,8	35,7
Finland	97,9	96,7	101,9	106,9
Frankrijk	1.606,3	1.687,9	1.754,7	1.765,2
Griekenland	24,0	17,9	19,5	22,2
Hongarije	101,4	59,5	72,1	73,0
Ierland	98,5	118,8	140,4	140,1
Italië	927,3	1.053,9	1.038,4	1.063,6
Letland	21,8	32,5	35,3	39,5
Litouwen	41,6	79,1	89,5	107,3
Luxemburg	--	--	--	--
Malta	2,0	0,4	0,4	4,0
Oostenrijk	114,5	139,0	144,2	137,4
Polen	404,0	535,4	594,1	637,4
Portugal	58,1	57,8	60,2	56,5
Roemenië	--	56,9	63,5	64,9
Slovenië	21,4	21,7	18,9	19,6
Slowakije	40,4	38,8	39,8	33,6
Spanje	111,9	131,2	129,0	118,5
Tsjechië	145,3	120,7	115,8	108,6
Verenigd Koninkrijk	301,9	346,1	339,2	338,5
Zweden	126,6	118,3	110,1	113,9
EU-27	7.064,0	7.835,0	8.137,2	8.197,8
Argentinië	457,1	414,5	489,2	490,6
Australië	361,0	359,8	334,6	343,0
Canada	359,7	379,2	403,7	402,4
Chili	44,7	77,7	70,3	65,3
Japan	126,2	124,0	125,8	118,3
Nieuw-Zeeland	270,0	280,0	348,0	354,8
Noorwegen	83,7	86,0	84,0	84,0
Rusland	220,0	371,4	435,0	425,0
Verenigde Staten	3.744,2	4.132,6	4.400,1	4.462,6
Zwitserland	146,3	167,7	176,3	179,3

bron: nationale statistieken

1) inclusief verse kaas en kwark

2) voorlopig

-- niet bekend

Productie van boter

Production of butter

(x miljoen kg)

	2000	2005	2007	2008 ¹⁾
Nederland	126,2	118,8	129,2	124,3
België	35,7	41,2	35,1	22,1
Bulgarije	1,3	1,1	1,4	1,4
Cyprus	-	0,5	0,2	0,1
Denemarken	45,8	44,4	37,3	37,9
Duitsland	380,8	450,0	443,4	466,0
Estland	8,7	8,4	7,9	7,4
Finland	55,2	50,0	56,1	53,8
Frankrijk	368,7	332,2	337,2	349,2
Griekenland	1,2	1,3	1,1	0,7
Hongarije	10,5	10,8	8,1	8,0
Ierland	135,5	140,6	142,8	125,2
Italië	133,0	129,5	116,0	110,1
Letland	7,4	5,4	6,3	3,9
Litouwen	19,4	8,4	14,5	12,1
Luxemburg	--	--	--	--
Malta	-	-	-	-
Oostenrijk	33,7	30,7	33,9	32,8
Polen	139,0	173,3	161,1	157,1
Portugal	24,6	27,0	27,8	30,5
Roemenië	--	7,2	8,1	8,6
Slovenië	14,0	6,4	2,6	2,5
Slowakije	16,1	8,4	9,6	9,6
Spanje	39,0	41,5	38,6	39,4
Tsjechië	63,5	36,3	37,0	36,3
Verenigd Koninkrijk	132,0	130,6	120,8	112,5
Zweden	29,8	26,9	27,3	27,5
EU-27	1.821,0	1.830,9	1.803,3	1.779,1
Argentinië	49,6	40,0	47,2	50,8
Australië	179,0	83,3	78,4	91,9
Canada	79,7	83,2	78,6	82,7
Chili	9,9	14,6	18,2	16,8
Japan	87,6	84,1	75,1	71,7
Nieuw-Zeeland	347,0	379,0	419,0	391,0
Noorwegen	15,5	9,2	9,4	9,4
Rusland	265,0	276,0	275,6	280,2
Verenigde Staten	577,7	611,0	695,3	748,7
Zwitserland	36,5	38,5	37,0	45,8

bron: nationale statistieken

1) voorlopig

-- niet bekend

Productie van consumptiemelk

Production of liquid milk

(x miljoen kg)

	2000	2005	2007	2008 ¹⁾
Nederland	843	827	750	709
België	637	607	651	667
Bulgarije	35	46	48	53
Cyprus	69	80	81	78
Denemarken	518	457	491	511
Duitsland	5.418	5.815	5.928	6.071
Estland	59	79	83	83
Finland	735	734	735	738
Frankrijk	3.817	3.793	3.764	3.724
Griekenland	408	436	448	467
Hongarije	607	554	526	415
Ierland	545	536	544	536
Italië	2.944	2.941	2.852	2.974
Letland	106	100	104	89
Litouwen	75	74	82	86
Luxemburg	--	--	--	--
Malta	-	29	30	30
Oostenrijk	513	571	664	670
Polen	--	1.368	1.328	1.358
Portugal	891	959	918	883
Roemenië	166	159	183	198
Slovenië	265	179	165	156
Slowakije	332	245	249	239
Spanje	3.593	3.558	3.565	3.531
Tsjechië	461	557	629	661
Verenigd Koninkrijk	6.826	6.748	6.788	6.811
Zweden	1.261	987	932	915
EU-27	31.124	32.438	32.538	32.650
Argentinië	1.668	1.615	1.692	1.725
Australië	1.992	2.162	2.251	2.295
Canada	2.621	2.517	2.529	2.517
Chili	275	307	330	323
Japan	4.571	4.262	4.023	3.953
Nieuw-Zeeland	346	385	360	360
Noorwegen	627	430	426	426
Rusland	--	--	--	--
Verenigde Staten	26.890	27.231	27.393	27.390
Zwitserland	529	488	489	488

bron: nationale statistieken

1) voorlopig

-- niet bekend

Productie van gecondenseerde melk

Production of condensed milk

(x miljoen kg)

	2000	2005	2007	2008 ¹⁾
Nederland	273,5	291,8	330,7	341,9
België	80,6	80,4	71,6	84,8
Bulgarije	-	-	0,4	0,3
Cyprus	-	-	-	-
Denemarken	-	-	-	-
Duitsland	567,0	457,8	446,1	416,2
Estland	0,5	-	--	--
Finland	-	-	-	-
Frankrijk	52,3	69,4	65,7	54,2
Griekenland	35,1	32,6	17,9	23,9
Hongarije	2,2	0,7	--	--
Ierland	-	0,2	0,1	0,1
Italië	0,7	--	--	--
Letland	-	--	--	--
Litouwen	3,5	4,5	--	--
Luxemburg	--	--	--	--
Malta	-	-	-	-
Oostenrijk	-	--	--	--
Polen	23,5	32,8	35,9	37,2
Portugal	-	-	-	-
Roemenië	-	2,0	--	--
Slovenië	0,5	--	--	--
Slowakije	-	-	-	-
Spanje	58,0	59,6	46,7	44,6
Tsjechië	--	--	--	13,0
Verenigd Koninkrijk	162,0	142,7	109,2	110,7
Zweden	9,8	-	1,4	--
EU-27	1.269,2	1.174,5	1.125,6	1.126,9
Argentinië	11,4	5,7	7,5	6,9
Australië	105,0	60,3	--	--
Canada	76,9	46,4	44,0	41,3
Chili	24,7	39,7	45,3	41,5
Japan	41,4	42,3	43,6	44,0
Nieuw-Zeeland	2,0	-	-	-
Noorwegen	17,4	--	--	--
Rusland	249,0	227,0	217,0	217,0
Verenigde Staten ²⁾	259,0	248,3	226,3	259,2
Zwitserland	2,8	2,8	2,7	2,5

bron: nationale statistieken

1) voorlopig

2) ingeblikt

-- niet bekend

Productie van niet-mager melkpoeder

Production of non-skimmed milk powder

(x miljoen kg)

	2000	2005	2007	2008 ¹⁾
Nederland	96,7	107,2	109,4	126,9
België	69,9	80,4	69,6	92,9
Bulgarije	--	--	--	--
Cyprus	-	-	-	-
Denemarken	96,8	93,4	92,7	95,0
Duitsland	183,3	153,8	156,8	174,0
Estland	4,1	0,9	3,4	2,1
Finland	2,0	2,3	3,0	3,3
Frankrijk	257,8	192,9	145,0	166,0
Griekenland	-	-	-	-
Hongarije	3,4	1,1	0,3	0,8
Ierland	36,7	37,3	--	--
Italië	-	-	-	-
Letland	-	2,8	--	--
Litouwen	2,1	0,1	0,3	5,6
Luxemburg	--	--	--	--
Malta	-	-	-	-
Oostenrijk	3,1	1,4	2,8	2,4
Polen	30,4	53,8	39,1	45,0
Portugal	9,1	8,8	8,2	7,6
Roemenië	--	5,5	4,3	3,5
Slovenië	0,5	2,3	--	--
Slowakije	11,9	6,6	--	--
Spanje	10,9	5,5	5,9	4,8
Tsjechië	22,6	17,0	13,7	15,7
Verenigd Koninkrijk	105,2	52,3	46,8	53,4
Zweden	5,4	32,6	35,8	38,7
EU-27	951,9	858,0	737,2	837,7
Argentinië	195,5	254,2	185,0	200,1
Australië	190,0	170,4	130,4	135,8
Canada	4,0	-	-	-
Chili	50,1	50,8	55,8	85,4
Japan	51,9	14,4	13,8	13,5
Nieuw-Zeeland	420,0	675,0	653,0	651,0
Noorwegen	1,4	1,0	1,0	1,0
Rusland	74,0	85,0	96,2	105,0
Verenigde Staten	50,5	15,3	14,3	22,9
Zwitserland	13,4	19,6	20,9	22,2

bron: nationale statistieken

1) voorlopig

-- niet bekend

Productie van mager melkpoeder

Production of skimmed milk powder

(x miljoen kg)

	2000	2005	2007	2008 ¹⁾
Nederland	69,3	53,2	42,1	55,2
België	82,3	76,8	77,3	62,2
Bulgarije	--	--	--	--
Cyprus	-	-	-	-
Denemarken	38,0	15,4	19,1	17,7
Duitsland	322,0	238,7	236,9	227,0
Estland	11,1	9,3	9,0	2,1
Finland	23,8	21,0	15,2	8,2
Frankrijk	279,1	271,1	252,5	285,1
Griekenland	-	-	-	-
Hongarije	13,5	1,2	--	--
Ierland	79,1	55,9	82,6	54,7
Italië	-	-	-	-
Letland	2,9	0,2	--	--
Litouwen	10,2	11,0	18,9	9,9
Luxemburg	-	-	-	-
Malta	-	-	-	-
Oostenrijk	13,3	7,2	3,6	2,9
Polen	119,0	137,3	119,9	114,3
Portugal	10,8	7,0	4,9	9,1
Roemenië	--	3,6	3,6	2,7
Slovenië	1,6	--	--	--
Slowakije	--	5,6	8,2	7,1
Spanje	4,2	3,8	1,2	4,7
Tsjechië	34,5	31,3	22,7	21,5
Verenigd Koninkrijk	83,0	69,1	72,0	43,2
Zweden	41,8	16,1	15,9	17,1
EU-27	1.239,5	1.034,8	1.005,5	944,7
Argentinië	44,4	32,0	22,5	24,8
Australië	255,0	218,3	184,4	203,0
Canada	75,4	76,6	77,2	87,0
Chili	9,0	11,9	16,7	17,5
Japan	193,8	187,0	171,4	158,1
Nieuw-Zeeland	210,0	250,0	304,0	265,0
Noorwegen	5,3	7,0	7,0	7,0
Rusland	125,0	110,0	115,0	120,0
Verenigde Staten	657,5	695,0	684,5	854,7
Zwitserland	23,3	25,5	24,8	27,5

bron: nationale statistieken

1) voorlopig

-- niet bekend

Productie van geitenkaas

Production of cheese from goats' milk

(x 1.000 kg)

	2000	2005	2007	2008 ¹⁾
Nederland²⁾	3.700	12.900	15.000	16.800
België	--	1.650	2.000	2.000
Bulgarije	12.900	6.000	5.800	5.800
Cyprus	1.330	3.631	3.306	3.306
Denemarken	-	-	-	-
Duitsland	1.850	2.100	2.100	2.100
Estland	-	-	-	-
Finland	19	240	50	50
Frankrijk	59.930	99.577	110.000	110.000
Griekenland	48.000	48.000	48.000	48.000
Hongarije	1.398	1.419	1.400	1.400
Ierland	--	18	21	21
Italië	8.580	8.900	8.900	8.900
Letland	--	17	28	28
Litouwen	-	-	-	-
Luxemburg	-	-	--	--
Malta	7	5	7	7
Oostenrijk	275	255	320	320
Polen	--	--	--	--
Portugal	1.422	1.200	1.200	1.200
Roemenië	--	--	--	--
Slovenië	--	--	--	--
Slowakije	960	960	950	950
Spanje	36.000	37.500	37.000	37.000
Tsjechië	1.092	110	125	125
Verenigd Koninkrijk	-	-	-	-
Zweden	-	-	-	-
EU-27	177.463	224.482	236.207	238.007
Noorwegen	1200	1200	1200	1200
Turkije	55	60	60	60
Zwitserland	-	-	-	-

bron: FAO, eurostat, nationale statistieken

1) voorlopig

2) inclusief halfabrikaten voor kaas

-- niet bekend

Consumptie

Hoofdelijk verbruik van fabriekskaas (alleen uit koemelk)¹⁾

Tabel 72

Per capita consumption of factory cheese (cows' milk only)

(kg)	2000	2005	2007	2008 ²⁾
Nederland	17,9	19,7	20,5	19,5
België	15,8	14,9	14,6	14,6
Bulgarije	--	4,8	5,6	5,6
Cyprus	11,0	10,6	10,2	10,2
Denemarken	18,8	16,6	16,5	16,5
Duitsland	19,7	19,9	20,6	20,7
Estland	12,8	15,6	18,6	19,4
Finland	16,5	18,7	19,9	19,9
Frankrijk	21,0	19,6	19,6	19,8
Griekenland	24,6	25,6	29,2	31,3
Hongarije	8,8	5,2	3,5	2,6
Ierland	5,9	6,3	6,1	6,0
Italië	22,3	23,1	23,2	23,3
Letland	8,3	13,6	12,7	13,2
Litouwen	3,2	4,2	4,7	4,9
Luxemburg	13,8	13,2	12,6	12,6
Malta	11,2	10,4	10,0	9,3
Oostenrijk	18,1	18,6	18,9	19,2
Polen	12,0	10,4	10,7	10,7
Portugal	10,0	10,4	10,2	10,3
Roemenië	1,8	2,9	2,9	2,9
Slovenië	11,1	10,2	10,3	9,4
Slowakije	5,7	9,1	10,0	10,2
Spanje	9,3	9,6	9,2	9,2
Tsjechië	13,9	15,7	16,7	17,0
Verenigd Koninkrijk	9,1	10,9	11,1	11,2
Zweden	16,9	18,2	17,4	17,2
EU-27	15,0	15,9	15,9	15,6
Argentinië	11,6	9,5	11,2	11,2
Australië	10,6	11,7	11,9	11,9
Canada	9,5	9,8	10,3	10,3
Chili	4,2	4,1	4,3	4,3
Japan	1,9	1,9	2,0	2,0
Nieuw-Zeeland	7,8	7,1	6,1	6,1
Noorwegen	14,6	11,7	11,9	11,9
Rusland	1,9	6,2	6,2	6,2
Verenigde Staten	13,5	15,6	16,0	16,0
Zwitserland	14,2	22,2	22,2	22,2

bron: nationale statistieken

1) inclusief verse kaas, kwark en exclusief smeltkaas

2) voorlopig

-- niet bekend

Hoofdelijk verbruik van boter

Per capita consumption of butter
(kg)

	2000	2005	2007	2008 ¹⁾
Nederland	3,3	3,2	3,4	3,3
België	5,0	3,6	3,2	3,0
Bulgarije	--	0,3	0,5	0,5
Cyprus	--	--	--	--
Denemarken	5,3	3,7	3,4	3,3
Duitsland	6,5	6,4	6,4	6,2
Estland	2,9	4,6	3,4	4,1
Finland	3,8	2,7	2,5	2,4
Frankrijk	8,7	7,9	7,5	7,4
Griekenland	0,7	0,7	0,7	0,7
Hongarije	0,7	0,9	0,8	0,8
Ierland	3,3	3,0	2,8	2,8
Italië	2,8	2,8	2,6	2,6
Letland	1,7	2,2	2,4	2,4
Litouwen	2,6	3,0	3,2	3,2
Luxemburg	5,1	4,8	4,6	4,6
Malta	--	--	--	--
Oostenrijk	4,8	4,8	5,0	5,1
Polen	5,0	4,5	4,4	4,2
Portugal	1,9	1,6	1,5	1,5
Roemenië	0,3	0,5	0,5	0,5
Slovenië	2,1	1,5	1,2	1,0
Slowakije	2,7	3,5	3,8	4,0
Spanje	0,9	1,1	1,0	1,0
Tsjechië	4,1	4,7	4,9	4,9
Verenigd Koninkrijk	4,3	4,0	3,8	3,8
Zweden	3,4	2,7	2,6	2,7
EU-27	4,3	4,0	3,9	3,8
Argentinië	1,2	0,8	0,7	0,7
Australië	3,2	3,7	3,9	3,9
Canada	3,0	3,2	2,8	2,7
Chili	1,2	1,0	1,0	1,0
Japan	0,7	0,7	0,7	0,7
Nieuw-Zeeland	7,7	6,3	6,2	6,2
Noorwegen	4,6	1,4	1,7	1,7
Rusland	2,3	2,7	2,9	2,9
Verenigde Staten	2,0	2,1	2,2	2,2
Zwitserland	6,2	5,5	5,7	5,7

bron: nationale statistieken

1) voorlopig

-- niet bekend

Hoofdelijk verbruik consumptiemelk

Per capita consumption of liquid milk
(kg)

	2000	2005	2007	2008 ¹⁾
Nederland	63	62	62	60
België	65	58	62	63
Bulgarije	--	127	127	127
Cyprus	99	107	103	100
Denemarken	97	90	90	90
Duitsland	63	64	65	64
Estland	42	59	63	60
Finland	143	140	139	141
Frankrijk	63	65	62	63
Griekenland	40	39	37	37
Hongarije	56	51	48	41
Ierland	143	129	128	126
Italië	52	50	49	50
Letland	45	52	52	48
Litouwen	21	21	27	24
Luxemburg	65	58	62	62
Malta	80	72	73	74
Oostenrijk	64	68	70	70
Polen	69	53	53	53
Portugal	86	91	87	84
Roemenië	--	112	119	119
Slovenië	125	89	82	81
Slowakije	60	45	46	48
Spanje	88	85	80	80
Tsjechië	46	56	61	63
Verenigd Koninkrijk	116	114	112	113
Zweden	115	109	102	101
EU-27	69	77	76	76
Argentinië	63	57	55	55
Australië	102	98	96	96
Canada	83	78	77	76
Chili	43	40	40	40
Japan	39	31	29	28
Nieuw-Zeeland	92	95	86	86
Noorwegen	107	77	77	77
Rusland	97	90	88	88
Verenigde Staten	95	84	83	83
Zwitserland	81	79	78	78

bron: nationale statistieken

1) voorlopig

-- niet bekend

Uitvoer

Uitvoer door de EU-lidstaten en een aantal 3^e landen van kaas

Tabel 75

Cheese export by the EU member states and a number of other countries
(x 1.000 kg)

					% uitvoer naar 3 ^e landen			
	2000	2005	2007	2008 ¹⁾	2000	2005	2007	2008
Nederland	500.228	498.710	562.648	564.763	15,5	15,6	16,4	14,1
België	126.676	131.216	135.236	135.926	3,8	3,3	1,5	1,2
Bulgarije	6.400	15.650	16.040	21.636	0,0	56,7	43,3	36,4
Cyprus	3.424	5.377	6.052	5.966	49,0	36,5	26,3	31,0
Denemarken	250.778	251.485	254.838	228.280	27,7	23,6	21,4	18,0
Duitsland	514.552	704.168	905.478	904.402	15,7	13,7	12,1	12,0
Estland	4.005	9.156	10.746	14.074	34,5	19,4	29,8	21,0
Finland	34.547	37.570	44.514	40.144	61,9	69,1	73,6	76,1
Frankrijk	512.132	566.718	605.706	600.535	18,0	14,2	13,9	13,2
Griekenland	58.957	24.180	39.824	40.343	8,7	16,7	12,0	12,1
Hongarije	18.781	17.138	11.356	10.495	85,2	85,1	69,3	49,7
Ierland	89.283	120.664	142.773	164.233	12,2	16,4	11,2	9,4
Italië	168.949	231.043	245.033	237.531	33,3	28,8	30,2	29,9
Letland	2.712	11.508	13.986	13.942	9,0	6,0	22,0	23,3
Litouwen	32.353	51.741	59.526	68.338	81,7	46,4	55,2	51,6
Luxemburg	2.024	17.019	21.115	27.042	0,2	--	0,0	0,1
Malta	31	--	1	26	85,5	--	9,1	36,9
Oostenrijk	48.724	85.750	87.513	87.666	14,6	12,4	12,8	13,5
Polen	33.697	104.553	133.612	152.227	49,6	22,7	19,6	16,6
Portugal	2.988	2.621	4.988	4.298	36,0	40,9	36,3	48,0
Roemenië	2.656	4.299	807	1.048	0,0	29,5	34,6	36,9
Slovenië	3.350	23.730	2.944	3.075	95,8	12,8	93,5	81,8
Slowakije	11.006	53.025	22.743	22.081	29,2	2,6	2,6	5,3
Spanje	32.075	62.299	46.107	43.042	18,0	10,3	19,2	17,0
Tsjechië	19.003	19.544	21.133	21.808	65,9	33,8	29,5	17,8
Verenigd Koninkrijk	57.601	95.723	96.019	88.528	16,6	13,7	11,2	10,5
Zweden	15.933	13.097	19.583	19.616	14,0	10,7	11,8	8,1
EU-27	2.552.864	3.157.983	3.510.316	3.521.065	20,6	15,1	16,6	13,5
Argentinië	23.222	52.081	44.921	34.960				
Australië	246.325	208.043	217.270	157.524				
Brazilië	2.416	10.987	7.584	6.925				
Canada	19.783	10.301	9.424	9.830				
Nieuw-Zeeland	244.597	263.788	304.575	241.299				
Noorwegen	19.394	18.218	15.154	14.444				
Singapore	678	663	1.189	1.060				
Turkijë	4.751	13.341	17.614	19.826				
Verenigde Staten	4.752	57.506	99.531	131.416				
Zwitserland	58.177	51.708	52.794	53.098				
Totaal	3.176.959	3.844.618	4.280.371	4.191.447				

1) voorlopig
-- niet bekend

Uitvoer door de EU-lidstaten en een aantal 3^e landen van boter en boterolie

Tabel 76

Butter and butter oil export by the EU member states and a number of other countries

(x 1.000 kg)

	2000	2005	2007	2008 ¹⁾	% uitvoer naar 3 ^e landen			
					2000	2005	2007	2008
Nederland	170.303	184.392	154.054	145.038	27,2	42,6	37,2	30,2
België	117.735	136.838	135.515	120.653	12,6	32,5	20,4	12,1
Bulgarije	--	2.345	1.083	2.477	--	1,3	1,3	1,1
Cyprus	264	332	230	93	93,0	100,0	99,3	98,6
Denemarken	40.391	69.371	56.721	59.985	44,2	26,6	20,4	17,3
Duitsland	51.006	82.188	94.237	98.794	22,6	26,9	20,0	13,3
Estland	4.671	5.001	5.472	4.206	8,1	39,4	36,3	6,8
Finland	35.512	37.099	35.674	32.601	61,2	65,3	61,3	66,9
Frankrijk	71.658	77.558	62.824	66.865	38,1	40,6	34,3	29,2
Griekenland	22	64	54	169	4,5	32,7	29,7	3,7
Hongarije	368	1.868	626	655	46,5	52,1	0,0	18,5
Ierland	119.928	116.968	143.263	122.494	10,8	21,7	13,9	9,8
Italië	12.327	18.587	13.111	8.564	4,2	5,5	0,6	1,2
Letland	2.576	2.892	2.893	1.397	35,1	0,3	5,4	5,0
Litouwen	11.061	8.376	7.993	5.768	58,2	42,6	55,3	30,0
Luxemburg	1.717	1.612	1.198	1.045	--	0,0	0,0	0,2
Malta	350	114	20	4	100,0	89,8	100,0	75,7
Oostenrijk	2.783	2.464	3.188	3.262	13,2	9,1	9,6	16,9
Polen	3.028	37.553	32.442	30.209	9,3	24,0	28,5	10,5
Portugal	7.641	10.031	16.177	19.758	8,4	6,5	8,5	7,2
Roemenië	--	145	49	43	--	0,5	2,6	3,9
Slovenië	1.319	2.004	768	591	100,0	45,2	26,5	45,6
Slowakije	2.150	1.837	2.223	2.885	19,8	8,4	0,0	4,7
Spanje	18.599	47.265	43.410	14.719	21,1	40,2	5,7	6,9
Tsjechië	22.221	12.339	20.945	14.815	29,3	32,0	12,3	11,4
Verenigd Koninkrijk	45.340	45.009	31.678	23.769	12,5	41,5	19,9	7,9
Zweden	15.214	17.547	21.288	19.248	35,9	68,1	15,7	12,9
EU-27	758.184	921.799	887.135	800.105	20,7	28,3	23,8	18,8
Argentinië	6.600	7.022	18.666	21.011				
Australië	114.153	67.703	65.433	47.639				
Brazilië	0	1.816	3.408	3.854				
Canada	6.592	19.837	12.976	235				
Nieuw-Zeeland	341.934	323.514	357.054	319.665				
Noorwegen	3.794	1.645	2.353	3.228				
Singapore	4.045	4.320	9.481	7.382				
Turkijë	--	99	117	216				
Verenigde Staten	8.904	8.598	40.621	90.747				
Zwitserland	31	0	10	19				
Totaal	1.244.237	1.356.355	1.397.253	1.294.100				

1) voorlopig
-- niet bekend

Uitvoer door de EU-lidstaten en een aantal 3^e landen van gecondenseerde melk

Tabel 77

Condensed milk export by the EU member states and a number of other countries

(x 1.000 kg)

	2000	2005	2007	2008 ¹⁾	% uitvoer naar 3 ^e landen			
					2000	2005	2007	2008
Nederland	224.125	227.402	274.013	261.133	66,8	57,3	55,0	57,1
België	69.487	58.386	60.437	55.370	0,2	1,6	1,4	1,7
Bulgarije	13	11	77	106	--	87,1	59,1	2,3
Cyprus	21	1	0	0	100,0	0,0	-	-
Denemarken	79	2.899	113	64	3,4	1,3	28,2	57,5
Duitsland	357.659	203.714	269.912	285.742	27,7	27,7	23,1	20,0
Estland	627	0	5.858	909	6,0	100,0	0,0	2,4
Finland	0	0	0	0	-	-	-	-
Frankrijk	58.371	63.003	70.749	89.525	19,6	3,2	3,0	2,1
Griekenland	526	525	2.335	1.957	14,8	20,9	3,0	2,2
Hongarije	1	3	0	8	100,0	22,2	-	-
Ierland	180	458	629	843	100,0	0,0	0,0	52,4
Italië	188	375	252	434	16,0	3,9	16,0	20,2
Letland	6.992	215	578	1.620	75,5	0,8	0,0	0,0
Litouwen	1.896	7.992	14.403	18.242	71,8	14,6	33,9	46,4
Luxemburg	23.021	15.458	19.658	14.889	0,0	0,0	0,0	0,0
Malta	17	0	2	2	31,4	-	0,0	22,2
Oostenrijk	144	1.225	450	458	0,0	0,7	12,2	5,8
Polen	243	9.083	7.620	16.778	88,9	33,5	31,2	16,8
Portugal	216	16.798	1.701	333	34,7	0,8	9,2	73,4
Roemenië	--	2.665	9.107	11.562	--	0,0	0,0	0,0
Slovenië	83	0	1	7	100,0	-	25,0	100,0
Slowakije	984	2.044	2.482	3.633	0,0	0,0	0,0	0,0
Spanje	24.395	24.936	24.466	22.762	44,0	14,0	8,2	5,4
Tsjechië	10.153	6.689	5.046	6.644	69,5	48,3	43,2	34,3
Verenigd Koninkrijk	30.465	3.726	5.616	3.116	6,7	3,6	5,0	6,1
Zweden	2.877	98	2.570	4.728	0,2	10,0	0,1	0,0
EU-27	812.763	647.706	778.077	800.865	35,4	31,0	29,1	9,5
Argentinië	200	5	0	0				
Australië	26.075	19.443	20.762	18.343				
Brazilië	4.545	33.151	29.452	40.520				
Canada	28.127	2.835	1.516	412				
Nieuw-Zeeland	1.999	1.043	90	66				
Noorwegen	5	0	1	1				
Singapore	31.533	66.773	54.525	46.857				
Turkijë	26	452	741	903				
Verenigde Staten	5.215	20.070	27.769	19.704				
Zwitserland	1	1.681	1.498	8.274				
Totaal	910.489	793.160	914.430	935.945				

1) voorlopig
-- niet bekend

Uitvoer door de EU-lidstaten en een aantal 3^e landen van niet-mager melkpoeder

Tabel 78

Non-skimmed milk powder export by the EU member states and a number of other countries

(x 1.000 kg)

	2000	2005	2007	2008 ¹⁾	% uitvoer naar 3 ^e landen			
					2000	2005	2007	2008
Nederland	172.959	157.664	138.202	151.490	91,4	90,9	88,3	88,9
België	84.920	89.333	88.814	135.743	49,4	81,6	56,1	65,9
Bulgarije	0	2	737	675	-	86,2	0,4	0,1
Cyprus	0	0	0	0	-	-	-	-
Denemarken	78.613	81.095	75.331	72.524	90,2	90,9	90,5	88,8
Duitsland	55.171	64.063	49.845	58.927	24,5	22,4	11,1	26,5
Estland	3.805	7.705	3.881	5.723	35,9	1,8	0,9	6,7
Finland	3.068	380	291	568	5,4	96,0	98,8	99,7
Frankrijk	212.301	132.224	105.287	147.737	79,2	53,5	41,7	30,9
Griekenland	162	58	84	153	27,2	8,6	3,8	55,2
Hongarije	1.668	207	0	157	36,0	25,5	-	-
Ierland	48.345	59.868	58.688	53.316	55,6	44,9	40,3	54,8
Italië	1.908	1.143	3.117	1.094	4,0	6,2	5,1	59,5
Letland	279	2.270	2.708	2.883	0,0	0,0	51,2	69,2
Litouwen	2.223	393	374	2.681	33,9	66,9	11,8	34,5
Luxemburg	0	55	18	37	-	0,0	0,0	0,0
Malta	8	0	0	0	99,8	-	-	-
Oostenrijk	1.475	17.823	9.367	6.745	15,7	1,7	4,3	4,7
Polen	1.163	31.229	16.504	28.877	47,9	44,8	11,0	38,6
Portugal	8.207	7.969	8.938	6.172	22,9	7,2	12,7	16,0
Roemenië	0	1	367	234	-	44,4	26,4	23,0
Slovenië	419	163	12	41	94,9	100,0	97,6	100,0
Slowakije	1.916	4.120	5.329	3.826	47,5	38,2	8,4	9,1
Spanje	14.519	3.034	5.431	3.273	76,4	5,8	8,9	12,4
Tsjechië	17.929	15.222	13.930	13.854	69,9	73,4	32,6	46,9
Verenigd Koninkrijk	101.910	65.414	66.078	71.647	72,1	73,8	38,8	70,1
Zweden	128	24.656	32.537	37.688	98,4	78,7	53,5	81,2
EU-27	813.098	766.092	685.871	806.063	71,8	65,1	53,5	60,1
Argentinië	103.700	161.526	99.757	100.695				
Australië	203.243	156.732	116.105	140.817				
Brazilië	214	24.512	41.585	82.891				
Canada	2.633	457	860	443				
Nieuw-Zeeland	408.123	588.823	675.501	596.305				
Noorwegen	14	17	14	32				
Singapore	4.864	26.308	41.712	62.376				
Turkijë	24	643	841	659				
Verenigde Staten	25.368	17.072	20.875	40.461				
Zwitserland	1.969	2.607	667	2.134				
Totaal	1.563.251	1.744.790	1.683.788	1.832.876				

1) voorlopig
-- niet bekend

Uitvoer door de EU-lidstaten en een aantal 3^e landen van mager melkpoeder

Skimmed milk powder export by the EU member states and a number of other countries

(x 1.000 kg)

	2000	2005	2007	2008 ¹⁾	% uitvoer naar 3 ^e landen			
					2000	2005	2007	2008
Nederland	104.185	57.203	43.379	53.272	64,7	49,8	55,1	43,2
België	120.486	73.828	89.683	84.179	54,8	25,5	46,8	45,2
Bulgarije	--	15	232	276	--	89,8	1,9	54,1
Cyprus	91	0	0	9	0,0	-	-	-
Denemarken	14.615	12.643	15.781	15.894	25,4	23,6	19,5	22,1
Duitsland	293.708	208.843	199.420	183.785	24,5	13,8	13,3	12,5
Estland	10.435	7.847	9.376	5.842	14,9	0,0	7,6	6,6
Finland	17.085	14.574	10.578	3.963	83,2	67,6	50,3	19,3
Frankrijk	88.093	73.218	88.108	120.603	39,3	18,9	18,1	29,5
Griekenland	55	2.219	69	254	38,2	5,4	6,5	5,4
Hongarije	1.588	619	1.078	42	3,9	5,0	14,7	97,4
Ierland	123.295	36.620	68.939	36.550	40,5	31,4	43,5	31,2
Italië	309	1.580	9.079	9.083	26,5	10,9	3,6	4,9
Letland	2.442	1.970	3.717	1.134	1,9	2,1	18,8	9,0
Litouwen	25.323	10.972	15.907	10.497	43,8	7,8	11,8	11,8
Luxemburg	6	8	5	13	0,0	0,0	0,0	0,0
Malta	16	0	0	0	100,0	-	-	-
Oostenrijk	5.795	2.957	5.656	7.240	4,9	17,7	7,9	16,8
Polen	86.206	114.127	75.122	88.142	82,5	33,2	35,3	27,1
Portugal	4.044	2.757	1.899	1.017	18,9	1,5	4,5	23,7
Roemenië	--	578	164	145	--	0,0	30,8	3,3
Slovenië	540	955	61	541	26,0	23,5	63,3	18,5
Slowakije	4.911	6.286	6.781	8.744	25,1	1,4	6,4	15,0
Spanje	23.161	3.705	6.144	6.077	29,8	8,2	11,6	11,4
Tsjechië	28.771	29.722	19.693	17.926	42,6	59,7	49,3	50,7
Verenigd Koninkrijk	52.687	30.777	38.828	26.523	39,6	51,0	30,7	9,2
Zweden	17.298	8.388	9.413	10.696	86,4	29,2	16,8	21,9
EU-27	1.025.144	702.410	719.111	692.446	43,8	27,1	28,1	25,9
Argentinië	103.700	15.552	10.583	13.934				
Australië	203.248	165.717	133.689	125.570				
Brazilië	214	4.128	4.360	421				
Canada	2.633	5.715	14.013	10.269				
Nieuw-Zeeland	159.219	221.121	276.747	236.107				
Noorwegen	1.119	0	3	16				
Singapore	8.765	16.027	20.102	14.857				
Turkijë	24	41	275	214				
Verenigde Staten	101.496	277.055	257.800	391.365				
Zwitserland	1.969	14.198	6.308	6.268				
Totaal	1.607.530	1.421.965	1.442.992	1.491.467				

1) voorlopig
-- niet bekend

Invoer

Invoer door de EU-lidstaten van kaas

Tabel 80

Cheese import by the EU member states

(x 1.000 kg)

					% invoer uit 3 ^e landen			
	2000	2005	2007	2008 ¹⁾	2000	2005	2007	2008
Nederland	122.324	167.064	188.585	176.045	24,9	14,1	12,8	10,3
België	209.169	242.778	249.216	318.085	2,3	0,8	0,7	0,4
Bulgarije	--	3.723	4.096	5.316	--	36,4	3,8	1,7
Cyprus	3.483	6.873	8.167	8.500	15,9	0,9	0,3	0,0
Denemarken	44.787	58.641	64.031	65.301	2,3	1,7	0,4	0,2
Duitsland	421.812	456.075	627.146	599.170	5,2	3,5	3,0	3,2
Estland	1.590	3.394	2.734	3.044	0,3	1,0	10,3	8,0
Finland	19.654	30.623	35.350	36.344	1,5	1,1	0,6	0,2
Frankrijk	211.706	226.919	248.718	257.195	9,0	2,9	2,0	2,0
Griekenland	103.312	85.582	161.076	112.941	0,1	0,0	0,0	0,0
Hongarije	10.521	20.233	37.516	32.760	34,5	0,0	0,0	0,0
Ierland	22.305	29.949	41.797	40.783	22,3	0,0	0,0	0,0
Italië	347.238	403.904	423.610	413.425	4,6	3,9	4,0	3,7
Letland	2.064	5.396	9.084	10.018	0,0	0,0	0,0	0,0
Litouwen	341	2.230	3.375	5.024	0,0	0,1	0,7	1,0
Luxemburg	8.058	21.441	26.288	34.266	4,7	1,5	1,2	1,2
Malta	5.744	5.198	4.955	6.417	35,0	8,8	3,6	4,2
Oostenrijk	62.287	75.501	80.857	84.828	5,9	6,8	3,5	3,5
Polen	6.700	14.717	27.079	22.596	14,4	2,1	0,8	0,7
Portugal	24.235	30.051	37.531	35.198	0,5	0,1	0,0	0,3
Roemenië	--	3.542	18.546	27.359	--	0,3	0,0	0,0
Slovenië	2.197	6.466	12.138	14.388	44,9	1,5	0,8	0,7
Slowakije	5.516	15.457	17.462	22.480	1,0	0,0	0,0	0,0
Spanje	104.798	166.132	233.335	204.080	1,3	0,4	0,3	0,2
Tsjechië	16.784	43.967	69.345	64.114	5,9	0,0	0,0	0,0
Verenigd Koninkrijk	252.342	352.471	399.678	421.558	11,4	5,7	5,3	4,4
Zweden	38.354	52.927	70.146	77.771	1,7	1,4	1,3	1,3
EU-27	2.047.320	2.531.254	3.101.861	3.099.006	7,0	3,7	3,0	2,7

1) voorlopig
-- niet bekend

Invoer door de EU-lidstaten van boter en boterolie

Butter and butter oil import by the EU member states

(x 1.000 kg)

	2000	2005	2007	2008 ¹⁾	% invoer uit 3 ^e landen			
					2000	2005	2007	2008
Nederland	64.996	86.599	77.868	56.303	18,9	46,3	64,4	44,1
België	111.220	106.887	121.669	111.674	0,9	0,3	1,5	2,3
Bulgarije	--	1.861	1.692	2.818	--	4,0	0,2	0,0
Cyprus	1.449	1.161	993	1.160	2,8	0,0	0,1	0,2
Denemarken	19.337	49.314	40.862	37.915	22,9	72,9	80,7	86,6
Duitsland	129.992	123.546	177.824	130.833	1,4	0,8	0,2	0,2
Estland	856	98	156	230	19,2	21,4	30,3	5,2
Finland	154	440	965	2.114	0,0	0,0	0,9	0,5
Frankrijk	147.914	140.457	160.264	139.398	11,0	0,3	1,0	1,2
Griekenland	5.036	10.284	9.214	10.362	0,0	1,0	0,0	0,0
Hongarije	307	3.377	4.801	3.800	19,6	0,6	0,0	0,0
Ierland	4.534	3.534	5.837	5.330	1,6	0,0	0,0	0,0
Italië	41.180	52.956	51.629	52.651	0,6	0,0	0,0	0,0
Letland	1.117	433	572	1.499	0,0	0,0	0,0	0,0
Litouwen	94	368	730	701	0,0	0,0	0,0	0,0
Luxemburg	952	1.182	1.470	1.811	0,0	0,0	0,0	0,0
Malta	551	481	351	434	5,4	0,0	0,0	0,0
Oostenrijk	6.357	14.001	12.870	13.282	2,0	1,1	4,5	3,5
Polen	12.322	3.503	6.612	5.964	13,5	31,0	5,8	6,5
Portugal	4.144	9.827	8.116	9.012	0,0	0,0	0,0	0,0
Roemenië	--	3.672	4.764	6.617	--	0,0	0,0	0,0
Slovenië	109	446	720	725	21,8	36,7	24,9	0,0
Slowakije	475	3.610	3.998	4.766	0,0	0,0	0,0	0,0
Spanje	11.400	17.553	16.794	15.232	13,5	0,9	0,7	1,0
Tsjechië	706	6.641	13.380	15.529	0,0	0,0	0,0	0,0
Verenigd Koninkrijk	117.975	128.108	102.462	81.275	32,4	0,4	2,8	0,5
Zweden	135	1.883	7.932	6.985	9,6	2,4	0,0	0,0
EU-27	683.314	772.220	834.545	718.419	11,4	10,4	10,9	8,9

1) voorlopig
-- niet bekend

Invoer door de EU-lidstaten van gecondenseerde melk

Tabel 82

Condensed milk import by the EU member states

(x 1.000 kg)

	2000	2005	2007	2008 ¹⁾	% invoer uit 3 ^e landen			
					2000	2005	2007	2008
Nederland	233.063	224.300	193.193	177.216	0,0	0,0	0,0	0,0
België	44.275	34.111	68.575	68.712	0,8	2,2	1,1	1,0
Bulgarije	--	621	1.368	9.549	--	0,3	0,4	0,0
Cyprus	2.179	1.732	1.851	1.809	0,1	-	0,0	0,0
Denemarken	1.091	1.988	1.385	1.116	4,7	0,0	0,0	0,0
Duitsland	28.344	41.166	54.598	58.856	0,0	0,0	0,0	0,0
Estland	526	265	456	1.576	0,0	0,0	0,0	0,0
Finland	562	315	63	65	0,0	0,0	0,0	0,0
Frankrijk	65.964	67.387	66.191	54.197	0,9	0,8	1,1	13,9
Griekenland	112.586	82.733	91.395	100.605	0,0	0,0	0,0	0,0
Hongarije	95	1.337	553	1.608	0,0	0,0	0,0	0,0
Ierland	20.188	28.274	639	800	23,6	0,0	0,0	0,0
Italië	8.812	7.712	8.571	5.312	0,0	0,0	0,0	0,0
Letland	1.080	1.150	1.700	1.388	0,0	0,0	0,0	0,0
Litouwen	1.245	239	2.094	3.196	0,0	0,0	0,0	0,0
Luxemburg	554	464	862	749	0,0	0,0	0,0	0,0
Malta	3.142	1.986	1.692	1.560	1,1	0,0	0,0	0,0
Oostenrijk	2.248	3.079	2.433	4.685	0,0	0,0	0,0	0,0
Polen	116	1.061	6.311	9.246	52,6	0,0	0,0	0,0
Portugal	5.264	7.609	6.683	5.765	0,0	0,0	0,0	0,0
Roemenië	0	1.386	15.355	7.034	-	0,0	0,0	0,1
Slovenië	87	658	1.028	869	26,3	0,0	0,0	0,0
Slowakije	952	1.941	2.994	3.391	0,0	0,0	0,0	0,0
Spanje	19.490	48.425	42.981	31.622	0,1	0,8	0,5	0,0
Tsjechië	1.204	4.884	6.747	4.198	0,0	0,0	0,0	0,0
Verenigd Koninkrijk	14.718	32.979	40.799	38.988	0,0	0,0	0,0	0,0
Zweden	194	977	2.660	2.733	0,0	0,0	0,0	0,0
EU-27	567.979	598.780	623.174	596.844	1,0	0,3	0,3	1,4

1) voorlopig

-- niet bekend

Invoer door de EU-lidstaten van niet-mager melkpoeder

Non-skimmed milk powder import by the EU member states

(x 1.000 kg)

	2000	2005	2007	2008 ¹⁾	% invoer uit 3 ^e landen			
					2000	2005	2007	2008
Nederland	108.915	76.630	54.736	54.635	0,6	0,3	2,4	0,5
België	56.619	45.519	57.957	54.706	0,9	0,2	0,2	0,0
Bulgarije	--	1.283	4.171	9.329	--	24,1	1,1	0,0
Cyprus	81	68	81	805	9,8	0,1	0,1	0,3
Denemarken	2.508	5.136	2.749	2.935	0,0	0,0	0,1	0,1
Duitsland	23.953	42.275	51.273	46.731	0,2	0,1	0,0	0,1
Estland	743	140	796	1.283	12,4	0,0	0,0	0,0
Finland	195	19	24	340	0,0	0,0	0,0	0,0
Frankrijk	8.111	11.358	18.851	16.469	3,4	0,0	0,0	0,5
Griekenland	4.560	7.196	8.894	7.563	0,0	0,0	0,0	0,0
Hongarije	1.143	675	690	681	0,0	0,7	0,0	0,0
Ierland	633	4.355	5.519	6.278	7,6	0,0	3,7	0,0
Italië	19.081	21.181	21.881	23.046	0,0	0,1	0,1	0,7
Letland	66	558	514	499	0,0	0,0	0,0	0,0
Litouwen	631	200	306	295	27,4	0,0	0,0	33,9
Luxemburg	126	199	264	333	0,0	0,0	0,0	0,0
Malta	64	18	66	60	0,0	0,0	0,0	0,0
Oostenrijk	5.733	12.717	7.963	7.221	0,0	5,8	0,0	3,1
Polen	2.534	3.511	3.027	3.631	12,1	35,2	7,7	1,3
Portugal	2.335	1.567	8.112	2.824	0,0	0,0	0,0	0,0
Roemenië	--	1.458	1.422	2.122	--	2,1	0,9	2,6
Slovenië	277	824	1.267	1.029	0,0	0,0	0,0	0,0
Slowakije	324	1.436	1.013	824	0,0	0,0	0,0	0,0
Spanje	11.562	21.411	21.335	23.887	0,1	0,0	0,0	0,0
Tsjechië	79	545	1.183	979	0,0	0,0	0,0	2,8
Verenigd Koninkrijk	11.181	26.763	29.087	29.635	0,4	0,4	0,0	0,0
Zweden	1.026	5.939	2.002	2.623	0,0	0,4	2,3	0,0
EU-27	262.482	292.981	305.181	300.761	0,8	1,0	0,7	0,4

1) voorlopig
-- niet bekend

Invoer door de EU-lidstaten van mager melkpoeder

Skimmed milk powder import by the EU member states

(x 1.000 kg)

	2000	2005	2007	2008 ¹⁾	% invoer uit 3 ^e landen			
					2000	2005	2007	2008
Nederland	225.615	159.153	110.440	106.330	9,5	1,3	6,0	5,0
België	70.554	34.934	49.783	47.072	0,0	3,9	0,7	0,1
Bulgarije	--	6.477	5.570	14.908	--	47,0	0,0	0,0
Cyprus	344	279	306	345	2,3	2,2	0,0	0,0
Denemarken	3.243	3.756	4.747	5.946	0,0	0,4	0,3	0,2
Duitsland	48.374	46.895	68.679	69.700	23,4	0,4	0,8	0,4
Estland	4.203	36	313	1.168	66,5	0,0	0,1	1,7
Finland	357	576	719	591	0,0	0,0	0,0	0,0
Frankrijk	84.472	42.783	33.097	29.247	5,1	0,0	0,0	0,4
Griekenland	11.454	10.495	8.977	12.740	0,0	0,0	0,0	0,0
Hongarije	1.319	2.243	4.706	3.758	8,3	0,0	0,0	0,0
Ierland	5.871	7.076	8.930	3.838	48,3	0,1	0,1	0,1
Italië	108.944	105.600	85.205	79.406	0,0	0,1	0,2	1,4
Letland	113	569	714	772	0,0	0,0	0,0	0,0
Litouwen	24.107	1.139	768	1.714	98,8	67,9	0,0	0,0
Luxemburg	359	186	223	214	0,0	0,0	0,0	0,0
Malta	1.047	2.037	2.233	1.382	4,3	0,0	0,0	0,0
Oostenrijk	6.968	9.452	14.331	20.578	0,6	0,0	0,0	0,0
Polen	16.152	3.732	7.558	10.583	0,0	0,0	0,0	0,0
Portugal	5.295	7.914	11.127	11.995	0,0	0,4	0,3	0,0
Roemenië	--	1.331	2.327	2.529	--	82,6	88,5	10,6
Slovenië	141	239	271	641	22,7	0,0	0,0	0,0
Slowakije	1.459	4.063	6.202	5.123	0,0	0,9	0,0	0,1
Spanje	35.915	53.455	67.283	47.263	0,0	0,1	0,0	0,0
Tsjechië	26	1.612	2.625	1.639	96,1	0,0	0,0	0,0
Verenigd Koninkrijk	13.719	49.979	31.209	36.220	1,7	2,0	0,0	0,0
Zweden	869	2.531	5.667	4.839	0,0	0,0	0,0	0,9
EU-27	670.921	558.541	534.009	520.538	12,2	1,7	1,8	1,5

1) voorlopig

-- niet bekend

	pagina
Afzetkanalen	48, 49
Biologische melk	97
Boerderijzuivelbereiders	36
Boerenkaas	36, 43
Boter	
afzetregelingen	85
consumptie	50
EU en 3 ^e landen	99, 106, 109, 114
consumentenprijsindices	17, 47
huishoudelijke aankopen	48
interventieprijs	87
interventievoorraden	87
invoer	71, 72, 74
kengetallen	23
notering	47
productie	15, 23, 43
restituties	89
steunbedragen	88
uitvoer	19, 23, 55, 56, 58
Boterolie	
invoer	71, 72, 75
uitvoer	19, 55, 56, 59
Consumptie	17, 50, 51
Consumptiemelk en Consumptiemelkproducten	
afzetkanalen	48
consumptie	43, 50, 51
EU en 3 ^e landen	100, 107
consumentenprijsindices	17, 47
huishoudelijke aankopen	48
invoer	71, 72, 81
uitvoer	55, 56, 65
verpakking	48

	pagina
EU en 3^e landen	
afzetregelingen	85
consumptie	105-107
invoer	113-117
melkaanvoer	95
melkgift	93
melkkoeien	91, 92
melkproductie per bedrijf	94
melkquotum EU-lidstaten	86
melkveehouders	90
prijzen	87
productie	97-104
restitutie	89
steunbedragen	88
uitvoer	108-112
voorraden	87
zuivelconcerns	97
Gecondenseerde melk	
consumptie	50
EU en 3 ^e landen	101, 110, 115
invoer	71, 72, 76, 77
restituties	89
uitvoer	55, 56, 60, 61
Huishoudelijke aankopen	48, 49
Invoer	
hoeveelheden	71
waarden	72
Kaas	
afzetkanalen	48
consumentenprijsindices	17, 47
consumptie	50
EU en 3 ^e landen	98, 105, 108, 113
huishoudelijke aankopen	49
kengetallen	21

	pagina
Kaas (vervolg)	
invoer	71, 72, 73
productie	15, 19, 43, 44
restituties	89
uitvoer	19, 21, 55, 56, 57
Koffiemelk	
consumptie	50
productie	43
Kwark	
consumptie	50
productie	43
Melk	
aanvoer EU en 3 ^e landen	95
aanvoer Nederland	13
kwaliteit	34
prijzen	33
productie	43, 95
verwerking	43
Melkeiwit	33
Melkgeiten	
EU en 3 ^e landen	77, 96
Nederland	37, 44
Melkgift	
EU en 3 ^e landen	93
Nederland	31
Melkkoeien	
EU en 3 ^e landen	91, 92
Nederland	31
Melkpoeder	
afzetregelingen	85
EU en 3 ^e landen	102, 103, 111, 112 116, 117
invoer	71, 72, 78, 79
interventievoorraden	87
interventieprijz	87
kengetallen	25, 27
noteringen	47
productie	15, 25, 27, 43
restituties	89
steunbedragen	88
uitvoer	19, 25, 27, 55 56, 62, 63
Melksuiker	
invoer	71, 72
uitvoer	55, 56, 66

	pagina
Melkveebedrijven	
EU en 3 ^e landen	90
Nederland	31
Melkvet	33
Melkstallen	33
Noteringen	21, 23, 25, 27, 51
Omzet	41, 97
Ondernemingen	39, 96
Ondermelk	
afzetregelingen	85
steunbedragen	88
levering aan veehouders	43
Prijzen	
consumenten	17, 47
melk	33
noteringen	47
Productie	
Nederland	15, 43, 44, 51
EU en 3 ^e landen	97-104
Productiewaarde	41
Quotering	35, 86
Restituties	89
Room	
consumptie	50, 51
invoer	71, 72, 80
uitvoer	55, 56, 64
Uitvoer	
hoeveelheden	55
waarden	19, 56
Wei	
productie	15
invoer	82
uitvoer	67
Werknemers	41
Yoghurt	47, 51
Zuivelfabrieken	41, 42

Fotoverantwoording

ASG Divisie Praktijkonderzoek	pagina's 1 en 114
Persbureau Noordoost, Heerenveen	pagina's 29, 39, 45

Medebewind

Kwaliteit, veiligheid

er werk
zeel m

- Werk e kwaliteit
- voor actie

BERE

- Voor setting tijds
- Res in direct so ge
- des in, aijk apparatu

• Ho g ruimte opgeru

ge veentleerd

• Dre erk deding en was

de

• Wa ch en volgens een

VEILIGHEID

GEEN

- Lat microbiologisch
- ist er meetge

• Ne de maatregel

en f tekening v

4. Uw rgt moet uit

voor kee hesters r